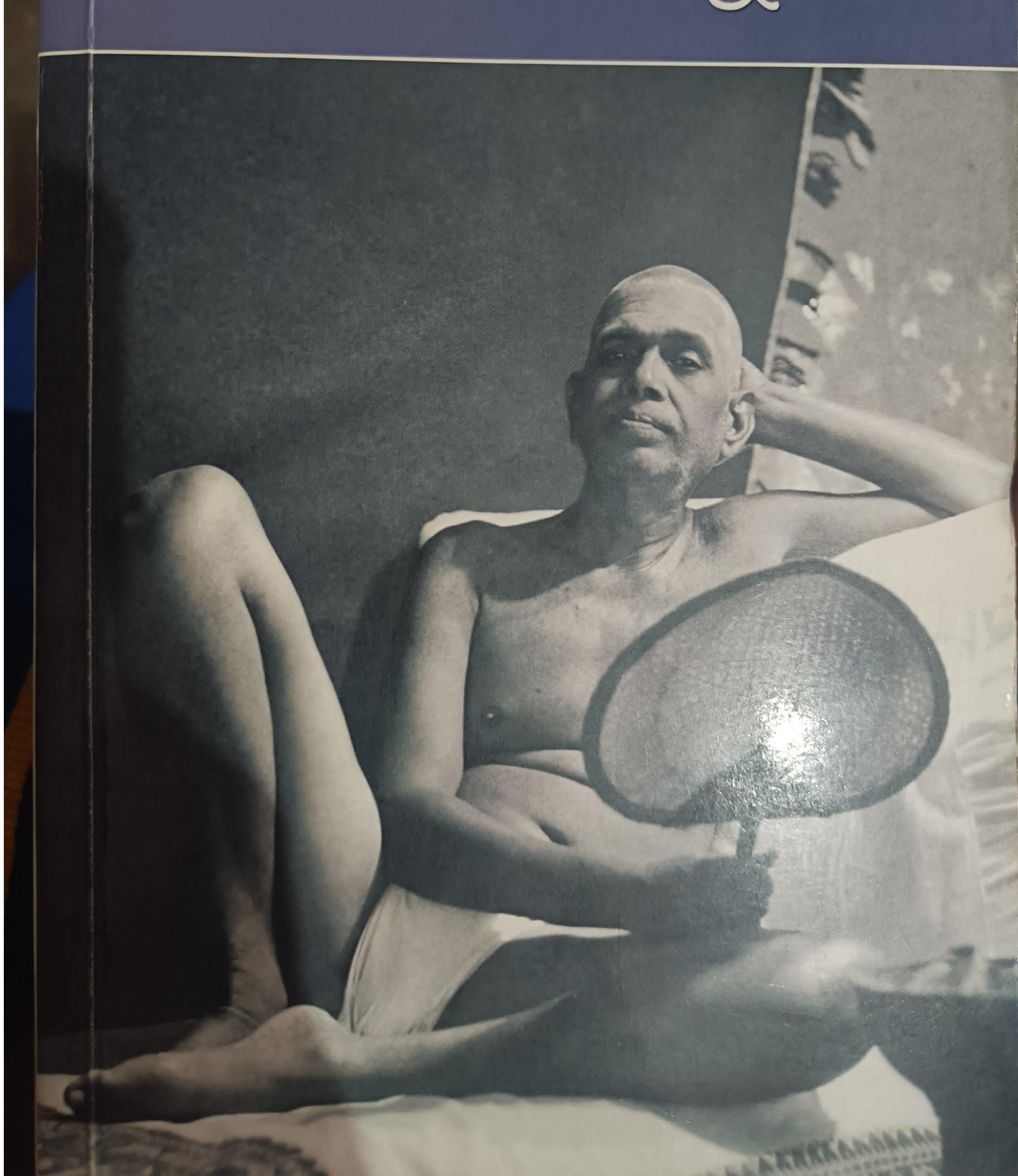
గురూపదేశ రత్నమాల

రెండవ భాగం

తత్త్వానుసంధానం

1. ఉపదేశం - జ్ఞానార్జన

502. విక్షిప్తచిత్తులైన భక్తుల మనస్సు బహిర్ముఖం కాకుండా అంతర్ముఖమై యుండటానికి, ఆత్మలో సదా నెలకొన్న సద్గురుని ఉపదేశ వాక్యాలే అత్యంత ఉత్తమమైన మార్గమని స్తుతించు.

503. శివుడే సద్గురు రూపం దాల్చి భక్తులకు అనుగ్రహ వీక్షణాలనే వచనాలతో చెప్పకచెప్పిన "అది నీవే" (తత్త్వమసి) అనే ఉపదేశ వాక్యాన్ని గూర్చి హృదయంలో విచారిస్తేనే గాని జ్ఞానం కలగదు.

504 ప్రాణానికి ప్రాణమై హృదయంలో సదా "నేను-నేను" అనే సహజ స్ఫురణ ఉంది. పరిపక్వచిత్తులయిన శిష్యులకు ఈశ్వరుడు ఏకాంతంగా జ్ఞానోపదేశం చేస్తాడని చెప్పటంలోని భావం ఇదే.

వివరణ : శ్రీభగవాన్ రచించిన గ్రంథం "శ్రీ రమణోపదేశ మంజరి" లోని ఉపదేశ ప్రకరణంలో "కొందరు మహానుభావులు గురువు నాశ్రయించకుండానే ఆత్మ సిద్ధిని పొందారే! అది ఎట్లాగ? దానికి కారణమేమిటి?" అన్న ప్రశ్నకి "వారు పరిపక్వ జీవులు. వారిలో నున్న ఈశ్వరుడే వెలుగునకు వెలుగై ఆత్మ జ్ఞానాన్నిస్తాడు. అది నిజమే" అని సమాధానం ఇచ్చారు. ఆ భావాన్ని విశదీకరిస్తునట్లు ఈ వచనం అమరింది.

2. మహా వాక్యాలు

505. అనేక శ్లోకాలు నిండిన వేదాల సారమైన పరమార్థ భావమేమంటే, జీవబ్రహ్మైక్యస్థితని సూచించే (పర-జీవ-ఐక్యం తత్-త్వమ్-అసి) మౌనమని గ్రహించు.

506 జన్మ అనే అగ్ని నుండి తప్పించుకోవాలనే కోరికతో సచ్చిదానంద వస్తువుని ఆశ్రయిస్తున్న తీవ్రసాధకులకు (తత్-త్వమ్-అసి అనే మూడు పదాల్లో) "త్వమ్(నీవు)" అనే జీవ స్వరూప (నేను నాగురించిన) విచారణ ఒక్కటే ఉత్తమమైన మోక్షానిస్తుంది.

వివరణ : "తత్త్వమసి" అనే మహా వాక్యాన్ని సద్గురువు ద్వారా విన్న వెంటనే ఒక ఉత్తమ శిష్యుడేం చేయాలి? దానికి సమాధానం శ్రీరమణుల గ్రంథం "ఉన్నది. నలుబది"లోని 32వ పద్యభావాన్ని ఇక్కడ జ్ఞాపకం చేసుకోవాలి.

'అదినీవు' అని వినగానే "ఏదినేను" అంటే "నేనెవరు?" అనే ప్రశ్న ఉదయించాలి. అదే శిష్యుని వృత్తి అవ్వాలి. ఈ ప్రకారం ఉత్తమ శిష్యుని ఆత్మాన్వేషణకు పురికొల్పటమే ఆ మహావాక్య ఉద్దేశం.

507. మందబుద్ధులు, మనోబలం లేని వారు, తమ మనస్సును ఆత్మ విచారణలో మగ్నం చేసేందుకు సహాయకారిగా "తత్" అనే పదం (అది), "అసి (ఉన్నావు) అనే పదంతో కలిసి "తత్-త్వం-అసి" (అది నీవే అయివున్నావు) అని వేదాలు మహావాక్యాన్ని చెప్పాయి.

508. తత్ - అసి అనే రెండు పదాలలోని భావాన్ని నిజంగా తెలుసుకోవాలంటే, 'త్వం' అనే పదం యొక్క అర్థాన్ని 'అది ఏది?' అని తనలో తాను విచారించటం ఒక్కటే మార్గం.

3. ఉపనిషత్తులు

509. అజ్ఞానమంటూ ఒకటుందనే భావమే లేని అనుగ్రహ రూపుడే భగవంతుడు. బ్రహ్మజ్ఞానమే ఆయన రెండు పాదాలు ఉంచిన పీఠం. ఆ పాదాల స్వర్ణ పాదుకలే ఉపనిషత్తులు. విజ్ఞాన విద్యకై వెర్రి ఆవేశంతో తిరిగే అహంకారి, ఉపనిషత్తులనే పాదుకలను శిరస్సున ధరించి స్తుతించడమే చేయతగ్గపని.

4. ఉపాసన

510. హృదయంలో ఈశ్వరుని దర్శించిన భాగ్యవంతులు అశుభవాసనలు నశించి జ్ఞాన కాంతితో ప్రకాశిస్తారు.

511. దైవీ సంపద నిండిన హృదయంలోనే ఆత్మ విచారణ పరిణతి చెందుతుంది. ఆత్మ విచారణమనే ఉపాసన ప్రాణానికి (జీవునికి) శుభాన్నిస్తుంది. ఆసురీ సంపద వల్ల ప్రాణానికి పెద్ద ముప్పు ఏర్పడుతుంది. దీనిని నీవు గ్రహించి ఆత్మ విచారణ అనే ఉపాసనతో దైవీసంపదను వృద్ధిచేసుకో.

వివరణ : బాహ్య సంపాదన వలన దొరికిన సంపదలన్ని ఆసురీలక్షణాలు కల్గినవే. అందుచేత అవి అనర్థాలనే కలుగచేస్తాయి. విచారణ ఒక్కటే మోక్షాన్ని కలుగచేసే దైవీ సంపదనిస్తుంది.

512. అద్వైత జ్ఞానాన్ని పొందటం చాలా అరుదు. అయినప్పటికీ భగవంతునిపై నిజమైన భక్తి కలిగితే, అవిద్య నాశమై భగవదనుగ్రహం కలుగుతుంది. దాని వల్ల అద్వైత జ్ఞానం సులభ సాధ్యమవుతుంది.

513. భగవంతుని పాదాలను భక్తితో హృదయంలో స్థిరంగా ఉంచుకొనట్లయితే, భ్రాంతి అనే బంధాన్ని త్రెంపవచ్చు. బంధం తెగినట్లయితే హృదయం వికసించి బ్రహ్మజ్ఞానాన్ని పొందవచ్చును.

వివరణ : భగవంతుడు, అనుగ్రహం అంటే ఆత్మ స్వరూపమేయని ఇదివరలో ఉపదేశించింది ఇక్కడ గుర్తుంచుకోవాలి.

514. జీవుడు తన శిరస్సును ఈశ్వరుని పాదాలపై మోపినట్లయితే శివస్వరూపంతో కలిసి శివమయమవుతాడు. అస్థిరరూపుడైన జీవుడు (అహంకారం) తన అచల స్వరూపాన్ని ఆశ్రయించి తన చాంచల్యాన్ని కోల్పోతే ఆత్మస్వరూపంగానే గోచరించినట్లు.

వివరణ : చలనం కెరటాల స్వభావం, కడలి స్వభావం నిశ్చలమైన శాంతి. పడిలేచే తరంగాలు శాంతించాలంటే తరంగాల స్వభావం నశించి కడలిగా రూపొందాలి. జీవుడు కూడా, శివభక్తితో జీవ స్వభావం కోల్పోయి శివమయుడువుతాడని ఉపదేశం.

515. బలమైన ఆశాపాశాలను చటుక్కున త్రుంచి పారవేసి, తీవ్రమైన భక్తితో మనస్సుని ఈశ్వరుని పాదాలపై లగ్నంచేసి, క్షణం వృధాకాకుండా ధ్యానించు.

వివరణ : మహర్షుల "విచార సంగ్రహంలో" చివరగా చెప్పినదే ఈ వచనభావం.

516. నిష్ఠలో నుండే మనస్సులో తప్ప, వేరేవిధంగా భగవంతుని స్వరూపం గోచిరంచదు. అనేక తలపులతో అలసిపోవటం (జాగ్రత్స్వప్నములు), లయించటం (నిద్ర) వీనిని అధిగమించి మనస్సు ఆత్మఅయిన భగవంతుణ్ణి ఒకణ్ణి ఆశ్రయించునట్లు చేయి.

517. రక్తమాంసాలతో కూడిన ఈ శరీరమే నేననే భ్రాంతి ఆవరించిన బుద్ధితో అన్యవస్తువులపై కలిగిన మోజును వదిలేయండి. అలాగే వదలి మౌనం వహిస్తే మనస్సే పరిశుద్ధమైన స్పటికలింగం అవుతుంది. దాన్ని స్తుతిస్తే అంతులేని బ్రహ్మానందం లభిస్తుంది.

518. అకుంఠిత భక్తితో ఈశ్వరారాధన చేసేందుకు ప్రతి రోజూ మంచిదే. ప్రతి గ్రహ వీక్షణము మంచిదే. ప్రతి యోగం మంచిదే. ప్రతి ముహూర్తము మంచిదే.

వివరణ : దినబలం, గ్రహబలం అని చెప్పే కాల భేదాలన్నీ మనస్సుకి సంబంధించిన లౌకిక కార్యాలకి అడ్డంకులు కల్గించవచ్చునేమో గాని, మనోతీతమైన ఆత్మ ధ్యానానికి ఆటంకాలు కావని శ్రీ మురుగనార్ భావం.

519. దైవం మీదగాని, గురువు మీదకాని లేక మరిదేని మీదనైనాగాని, విశ్వాసం అనేది కలగటమే అరుదైన మహాభాగ్యం. అట్టి విశ్వాసాన్ని అప్పుడే పుట్టిన బిడ్డనువలె కాపాడుకోవాలి. కామధేనువును వలె జాగ్రత్తగా చూసుకోవాలి. సంశయరహితమైన శ్రద్ధాభావంతో పెంచి పోషించుకోవాలి.

5. మౌనోపాసన

520 హృదయాసనంపై ఈశ్వరుని ప్రతిష్టించి, ఆయనలో లీనమై కరగి * పోయేటట్లు, నిరంతరం తన సహజ స్థితిలో నుండుటయే అతి శ్రేష్ఠమైన మౌనోపాసనమవుతుంది.

521. తన కన్యమైన విషయాలపై ఆసక్తి లేకుండా, ఆత్మ స్వరూపంపై అత్యంత '* ఆసక్తితో నుండే స్థితే అద్వైత స్థితి. ఈ మౌనానుభవంతో, ఆ పరమౌనమే తానై ఉండటమే మానసిక పూజ.

వివరణ : అన్ని విధాలైన పూజాద్రవ్యాలని మానసికంగా సేకరించి అర్చనాది షోడశోపచారాలతో భగవంతునికి మనస్సుతో చేసే పూజ మానసిక పూజ అని చాల మంది భావిస్తారు. ఆత్మనిష్టే నిజమైన మానసిక పూజ అని ఇక్కడ ఉపదేశ భావం.

6. అహంకార వాదన

522. ప్రారబ్ధం, స్వప్రయత్నం అనే రెంటిలో ప్రారబ్ధం చాలా బలీయమైందని, కాదు స్వప్రయత్నమే (బుద్ధి) గొప్పదని వాదిస్తారు. అట్టివారు తమ అహంత పుట్టుట, గిట్టుటను గురించి కొంచమైనా ఎఱుగని పామరులు.

వివరణ : ఉన్నది నలుబదిలోని 19వ శ్లోకభావాన్నే ఇక్కడ చెప్పారు.

523 “నేను నేను” అని ప్రతి ఒక్కరి హృదయంలో స్ఫురిస్తున్న పరవస్తువును విచారించి, తెలుసుకొని మౌనస్థితిని పొందాలి. దానికి విరుద్ధంగా అహంకారం చేత కొందరు గంతులేసి గొంతు చించుకొని మత పరమైన సిద్ధాంతరాద్ధాంతాలతో అనవసరంగా డాబు ప్రదర్శిస్తారు.

524. నిజాన్ని కప్పి పుచ్చటమే తర్కవాదాల గుణం. అసలు తర్కమే కల్పితం కాబట్టి, బుద్ధిని అదికలచి వేస్తుంది. అటువంటి తర్క బుద్ధి అనే గోతిలో పడ్డవారు ఆత్మ జ్ఞాన సూర్యుని కనలేరు.

525. మాటలు సద్వస్తువుని వివరించటానికి బదులు దానిని కనబడకుండా కప్పేస్తాయి. అందుచేత, ఆత్మ తానుగా ప్రకాశించేట్టు వాక్కును, మనస్సును హృదయంలో విలీనం చేయి.

526. శబ్దజాలాలకి, తర్కవితర్కాలకు నీ బుద్ధిని బానిసను చేయకు. సాత్విక మనస్సుతో అంతర్ముఖుడవై, భేదదృష్టినివీడి, నీ నిజ స్వరూపాన్ని తెలుసుకొని ప్రకాశించు.

7. కొలతల మాయ

527. ప్రమాణము, ప్రమేయము, ప్రమాత - ఇవి హృదయంలో వెలిగే సద్వస్తువు యొక్క అస్తిత్వం కారణంగా గోచరిస్తున్నాయి. సద్వస్తువైన ఆ ఆత్మకు ప్రమాణం ఏదైనా ఉందా? (ఆత్మను ఎఱుగగల ప్రమాణం ఏముంటుంది?)

528. ప్రమాత ఉన్నంత వరకే ప్రమాణ ప్రమేయాములు ఉన్నట్లు తోస్తాయి. ప్రమాత అయిన అహంకారం తనకు మూలమైన ఆత్మను దర్శించి, అందులోమునిగి, నశించిపోతే అప్పుడు ప్రమాతృప్రమాణప్రమేయములు మూడు నశిస్తాయి.

8. పరోక్ష జ్ఞానం

529.మనోవాసనలు నశిస్తే అపరోక్షమయిన విశుద్ధ అనుభవ జ్ఞానం కలుగుతుంది. దానివల్లనే జీవుని వేదన (మోక్షానికి) తీరుతుందే తప్ప, ఆత్మని గురించిన గ్రంథ విద్య చేత ఎన్నడూ తీరదు. శరీరతాపం ఎండమావి (మృగతృష్ణ)తో చల్లబడేటట్లయితే, ప్రాణుల మోక్షేచ్ఛ కూడా పరోక్ష (గ్రంథ) జ్ఞానంతో తీరవచ్చు.

530. శుద్ధ పరమాత్మ స్వరూపానుభవమే అద్వైత అపరోక్ష జ్ఞానము. అనుభవం కానిది, శాస్త్ర పఠనంతో గ్రహించినది అయిన పరోక్షాన్ని 'జ్ఞానం' అనటం (పరోక్ష జ్ఞానం అని) పాపాత్ముడైన రాక్షసుని "పుణ్యజను" డని పిలవడం వంటిది. (పరోక్షజ్ఞానం అజ్ఞానమే).

531. క్షుద్రమైన బుద్ధిని నశింపచేసే ఉత్తమ ఆత్మజ్ఞానం, హృదయంలో లో దృష్టితో అన్వేషించి చేసే విచారణతోనే ఉదయిస్తుంది. శాస్త్రాలు చదివి అనుష్ఠించని ఆత్మ విచారణ, వంటకి ఉపయోగ పడని కాగితం పై గీచిన సొరకాయ బొమ్మ వంటిది.

532. చిత్రంలో గీచిన ఒక మండే జ్వాలతో వంటచేసి భుజిస్తే ఆకలి తీరుతుందా? అట్లాగే అహంకారం నశింపగా కలిగిన అపరోక్ష జ్ఞానం చేతనే తప్ప, ఆత్మసుఖం వాసనాజ్ఞానంతో అంటే శాస్త్ర జ్ఞానంతో మాత్రం లభించదు.

533. బుద్ధిని ప్రకాశింపచేస్తూ, హృదయంలో మూలము, దివ్యస్వరూపమైన జ్ఞానం కలిగితే తప్ప, శాస్త్రజ్ఞానంతో చేసే వాద ప్రతివాదాలతో పరమసుఖం ఎన్నడూ కలుగదు.

9. జీవుడు ఒక్కడే

534. ముముక్షువులు "జీవుడు ఒక్కడే" అని విచారణతో తమ హృదయస్థితులై ఉంటారు. అట్లాగ ఉండలేని అవివేకుల మనస్సులను నెమ్మదిగా ఒప్పించేందుకు "ప్రాణులు అనేకం జీవులు అనేకం" అనే మిథ్య అర్థవాదముగా వ్యవహరింపబడుతోంది.

535. జన్మించినదెవరు? ముక్తినొందినదెవరు? "నేను" అనే అహంభావం మీకు ఉదయించని నిద్రలో, దేహంలో బంధింప బడిన అజ్ఞానులున్నట్లూ, బంధాలు నశించిన జీవన్ముక్తులున్నట్లూ మీకు తెలుస్తోందా? కొంచెం ఆలోచించి సమాధానం ఇవ్వండి!

10. విద్య - అవిద్య

536. ఒకదాని కంటే మరొకటి శ్రేష్ఠమైనదని విశ్లేషించే జనులారా! దేనిని అన్వేషిస్తే, ఫలితంగా ఇక అన్వేషించటానికి, పొందటానికి ఏ వస్తువూ లేకుండా పోతుందో, ఆ వస్తువుని (తనని - ఆత్మని) అన్వేషించడమే (పరిశోధించడమే) నిజమైన విద్య.

537. ఆత్మని ఉత్సుకతతో విచారించి తెలుసుకొనే శక్తి గల ముముక్షువులకి జగత్తులోని వస్తువుల గురించిన విద్యతో ఏం ప్రయోజనం? ఈ విద్య కంటే, అంతర్ముఖమై విచారించి పొందే ఆత్మ జ్ఞానమే అతి శ్రేష్ఠమైన విద్య,

538. ఆత్మ స్వరూపాన్ని బాగా ఎరిగి, దాని కన్యమైన యీ జగత్తంతా మిథ్యయని త్రోసిపుచ్చే జ్ఞానమే దేశ కాలాలకి అతీతమైన జ్ఞానము. అంతే తప్ప వేరే ఏ విద్య ఐనా శ్రేష్ఠమైన జ్ఞానం కాలేదు.

539. శక్తి యొక్క లీలలుగా కనబడుచున్న ఈ ప్రపంచమంతా ఈశ్వరునికంటే (ఆత్మ స్వరూపుని) వేరుకాదు. ఇలాగున్నప్పుడు, ఆత్మచిద్రూపమైన ఈ లోకాన్ని తన కన్యమైన వస్తువుగా నెంచి దానిపై రాగవిరాగాలతో కలత చెందే మనస్తత్వమే మనకి అవరోధం కలుగచేస్తుంది. అదే మాయ.

540. శరీరమే నేను అనుకొనే అహంకారమే శత్రువు. అదే అవిద్యా మోహం కూడా. ఈ అవిద్యకి ప్రత్యేకమైన ఉనికి లేదని తెలుసుకొనే జ్ఞానమే పొందవలసినటువంటి సహజాత్మ సిద్ధి.

వివరణ : ఉన్నది నలుబది గ్రంధంలోని 13వ శ్లోక భావాన్ని ఇక్కడ గమనించాలి.

541. అవిభాజ్యమైన (ఏకమైన) ఆకాశాన్ని కేవలం మనఃకల్పనలచేత పలురకాలైన ఆకాశాలుగా (ఘటాకాశం, మహాకాశం అని) చెబుతాం. అట్లాగే ఏక వస్తువైన ఆత్మని మందబుద్ధులు అనేక జీవాత్మలుగా నెంచటం మాయ చేసే అద్భుతమైన పని.

542. సత్యాత్మ స్వరూపాన్ని (ఏకవస్తువుగా చూడక) అనేకంగా చూడటమే అవిద్య. కనుక చూసే వస్తువు ఎటువంటి నామరూపాలు గల దైనప్పటికీ, దానికి అధిష్ఠానమైన ఆత్మను చూడటమే విద్య లేదా జ్ఞానం.

543. బాహ్య ప్రపంచం అనేక నామరూపాలుగా కన్పించినా దానికి అదిష్ఠానమైన సద్వస్తువు (ఆత్మ) ఒకటే. గానుగలో నువ్వులెన్ని ఉన్నా వాటిలోని నూనె ఒకే రకంగా నుండటం వంటిదే ఇది.

544. అద్వితీయమైన సచ్చిదానంద స్థితిలో ఒకదానిని తెలుసుకోవటం, తెలుసుకోకుండా ఉండటమనే రెండు వేర్వేరు స్థితులు లేవు. ఇది తెలుసుకోవటమే నిజమైన జ్ఞానం.

545. మనకి తెలిసిన "జ్ఞానం అజ్ఞానం" అనే ద్వంద్వాలు బాహ్యవస్తు జాలాన్ని తెలుసుకొనే తెలివి రూపంలోనే ఉంటాయి. కాని తన ఉనికే స్వభావంగా గల ఎఱుకలో ఆ ద్వంద్వాలు లేక పోవడం వలన ఆ రెండూ లేని జ్ఞానమే, నిజమైన జ్ఞానము.

వివరణ : ఉన్నది నలుబదిలోని 12వ శ్లోకాన్ని, ఉపదేశసారంలోని 27వ శ్లోకాన్ని ఇక్కడ సమన్వయించుకోవాలి.

546. “నిన్ను తెలుసుకో” అని కొందరంటారు. తన్ను తెలుసుకోలేనివారు ఎవరైనా ఉంటారా? "నన్ను నేను ఎఱుగను" అని చెప్పడం అజ్ఞానం. అట్లాగే "నన్ను తెలుసుకున్నాను" అని చెప్పడం కూడా అజ్ఞానమే కదా!

వివరణ : ఉన్నది నలుబది గ్రంథంలోని 33వ శ్లోకాన్ని యిక్కడ జ్ఞాపకం చేసుకోవాలి. ఆత్మ జ్ఞానం సిద్ధించిన జ్ఞానులు 'మమ్ము తెలుసుకున్నా"మనో “తెలుసుకోలే" దనో చెప్పరు.

"కనితిని ననుటకు మనము రాదయ్యె కననైతి ననుటకు మనమెట్లా వచ్చు?" అని అరుణాచలాష్టకంలోని రెండవ పద్యభావాన్ని శ్రీ భగవాన్ తెలిపినది గ్రహించాలి.

అమనస్సు లేని స్థితే జ్ఞానాజ్ఞాన మనే ద్వంద్వాలు లేని స్థితి.

547. ఉన్నాననే జ్ఞాన రూపంగా నెలకొనే ఆత్మనిష్టలో జ్ఞానాజ్ఞానాలనే ద్వంద్వాలుండవు. అజ్ఞానం అంటే అది ఒక ఉనికి అంటూ లేని అసత్యం. ఉనికి ఒక్కటే సత్యం. ఆత్మ జ్ఞానం పొందితే "అజ్ఞానమే ఒక తెలివి తక్కువ తనం. ఉన్నాను, అనే శుద్ధ జ్ఞానమే మన ఆత్మ స్వరూపం" అని బోధపడుతుంది.

11. భ్రమ

548. "నేను నన్ను తెలుసుకోలేదు" అనే భ్రాంతి తాను బాహ్య విషయాలని తెలుసుకుంటున్నాననుకొనే వరకే వుంటుంది. దానికి మారుగా, "తాను ఎప్పుడూ తెలుసుకొనబడినవాడనే" అనే సహజ జ్ఞానం కలిగితే "నన్ను ఎఱుగుదును" అనే భ్రాంతి కూడా (బాహ్యవిషయాలోచనలు లేని కారణంగా) తిరిగి కలుగదు.

549. అన్యవస్తువంటూ ఏదీ లేకుండా అంతా తానే అయిన పరిపూర్ణ ఏకత్వమే మన సహజస్థితి. అటువంటి నాస్థితి యేది? నేనెవరు? అని విచారించి ఆత్మనిష్ఠలో ఉండాలి. దానికి బదులు తన కన్యమైన వాటిని తెలుసుకొనేతెలివంతా అజ్ఞానమే.

550. మనః కల్పితాలే మనోకాశంలో కలలుగా కనబడతాయి. అట్లాగే మెలకువ అనే ఈ జగద్దృశ్యం మన తెలివికి తెలుస్తోంది. ఈ భావాన్ని దృఢపరచుకొని, మెలకువలో కనిపించే మధ్యమ, ప్రథమ పురుషల జ్ఞానాన్ని, వానిపై వ్యామోహాన్ని నశింప చేసుకొని తానుతానుగా ఉండటమే శ్రేష్ఠం.

551. ఆత్మని ఎరుగ లేని మందబుద్ధులు మాయకులోనై భయంతో శోకిస్తారు. సర్వవ్యాప్తమై, ఆనందసాగరమైన ఆత్మని తెలుసుకొన్న జ్ఞానులు ఆ మాయకి భయపడరు.

552. సద్వస్తువు యొక్క అద్వైత తత్త్వాన్ని ఎరుగక తిరిగే పిచ్చివారూ, వాసనలనే కామెర్ల కళ్లతో (ఆత్మని) అనేక వస్తువులుగా చూసి భ్రమించే వారూ ఎడారిలో ఎండమావిని చూసేటువంటి వారే.

వివరణ : ద్వైత భావం గలవారు త్రిపుటిచేత ఎన్నో దుఃఖాలు పొందటం ఖాయమంటున్నారు.

12. జాగ్రత్ స్వప్నం

553. జాగ్రత్, స్వప్నాల రెండిటిలోనూ ఒకే రకమైన దోషం ఉన్నదని జ్ఞానులంటారు. స్వప్నలోకం లాగా దేహాభిమానంతో కూడిన జాగ్రత్ లోకం కూడా మాయమైపోయేదేకదా!

554. తాను స్వప్నంలో చేసిన కర్మల ఫలాలు మెలకువలో అనుభవించటానికి వీలులేక అసత్యమై జారిపోతాయి. అట్లాగే మెలకువ అనే యీ హీనమైన అహంకార మయ జీవితంలో చేసిన కర్మత్రయ ఫలాలు కూడా, ఆత్మ స్వరూపానుభవమనే మెలకువ కలిగిన తర్వాత ఏమీ మిగలక నశించిపోతాయి.

వివరణ : జ్ఞానికి కర్మత్రయాల ఫలాలు లేవని భావం.

555. జాగ్రత్ స్వప్నాలు, తలపులు, నామరూపాలు అన్నీ ఒకే తరగతికి చెందినవి. కనుక జ్ఞానులు జాగ్రత్స్వప్నాలు చిత్తభ్రమ చేత కలిగాయంటారు.

556. అహంకారం అల్పంగా వ్యాపించి వ్యవహరించడం వల్ల స్వప్నాలు కలుగుతున్నాయి. అది పూర్తిగా వ్యాపించి వ్యవహరించినపుడు జాగ్రత్ జగద్దృశ్యాలు కలిగి కనబడుతున్నాయి.

557. జాగ్రదవస్థకు కారణమైన కర్మానుభవాలు పూర్తి అయిన తర్వాత, స్వప్నానికి అనుగుణమైన కర్మలు ఆరంభమవుతున్నప్పుడు మెలకువలో ఒక దేహాన్ని "నేను" అని అభిమానించి పట్టుకొన్నట్లే, కలలో గూడా మనస్సు మరొక శరీరాన్ని (స్వప్న శరీరాన్ని) 'నేను' అని అభిమానించి పట్టుకుంటుంది.

558. "పైన చెప్పినట్లు స్వప్న శరీరం, జాగ్రత్ శరీరం వేర్వేరుగా ఉండగా, స్వప్నంలో ఒక స్త్రీ యొక్క స్వప్న శరీరంతో సంభోగిస్తున్నట్లు చూసే వాని జాగ్రత్ శరీరం స్ఖలించటమెందు?" కని ప్రశ్నిస్తే మనస్సు స్వప్న శరీరం నుండి జాగ్రత్ శరీరంలోకి ప్రవహించే వేగమే దానికి కారణమని చెప్పాలి.

559. మనం చూసే స్వప్నం కలతచెందిన మనస్సు యొక్క తరంగమే. అయితే మనం చూసే ఈ మెలకువ కూడా అటువంటిదే. మెలకువలో జరిగేవి ఎంత నిజమో, స్వప్నంలో జరిగేవి కూడా ఆ స్వప్నకాలంలో అంతే నిజమైనవి.

560. “స్వప్నం క్షణికంగా కనబడి మాయమవుతుంది. జాగ్రత్ మాత్రం దీర్ఘంగా ఉంటుంది" అని చెప్పే జవాబు కూడా ప్రశ్నించేవారిని తృప్తి పరచటానికే. (అదినిజంకాదు. యదార్థానికి అవి రెండూ ఒకే రకమైనవి. కాలం మనఃకల్పితం కాబట్టి దీర్ఘకాలం, క్షణకాలం అనే) కాలభేద కల్పితాలన్నీ మనస్సు చేసే మాయ యొక్క పన్నాగం.

561. యుగాన్ని ఒక్క క్షణం గాను, క్షణాన్ని ఒక యుగంగాను తోచేట్లు చేసి కల్లోలపరచడమే మనస్సు యొక్క మాయాజాలం.

వివరణ : మనోమాయ చేత దేశకాల భేద కల్పితాలు జరుగుతున్నాయని భావం.

562. అజ్ఞానాంధకారంలోనే ద్వంద్వాలని కల్పిస్తోంది అహంకారం. ఈ అహంకారమే వ్యవహార స్థితులైన రెండు స్వప్నములకు మూలం. సదా అంతర్ముఖుడై పూర్ణమైన తన ఆత్మ స్వరూపంలోనే ఈ అహంకారం యొక్క రెండు స్వప్న జగత్తులను నశింప చేయాలి.

563. స్వప్నము, జాగ్రత్తు అనే రెండు రకాలైన స్వప్నాలనుచూసేది. తన నిజస్థితియేమిటో తెలుసుకోలేనిది ఈ అజ్ఞాన భ్రాంతితో కూడిన మనస్సు. ఈ మనస్సు తాను ఎవరని విచారించి భేద దృష్టిని వీడి నశిస్తే ఆత్మ అయిన ఈశ్వరుని పాద పద్మాలవద్ద జ్ఞాన సూర్యుని వలె వెలుగుతుంది.

564. నిద్రపోతున్న వాడు స్వప్నంలో తాను తిరిగి తిరిగి అలసి సొలసి పోయినట్లు చూసి, మేలుకొన్న తర్వాత, ఆ స్వప్న దృశ్యమంతా కేవలం అబద్ధమని తెలుసుకుంటాడు. తన మెత్తని పడక మీద, ఎటువంటి దుఃఖాలు లేకుండా అసంగుడుగా నిద్రపోతున్న తానొక్కడే నిజమని గ్రహించడమే జ్ఞానం.

వివరణ : తాను లేకపోతే త్రిపుటి లేవు. ఇది తెలుసుకుంటే అవన్నీ తన కన్యంగా, కేవలం మిథ్యగా వీడిపోయి నిరాధారమైపోతాయి. ఆ త్రిపుటుల సంగం లేకుండా సత్యజ్ఞానంలో శయనించే సుఖరూపుడే జ్ఞాని.

565. తాను ఒక మండుటెడారిలో దోవ తప్పి అల్లాడి, తర్వాత వెదుక్కుంటూ తన ఊరుచేరినట్లు కలగంటాడు. అలాగే జననమరణ రూప సంసారంలో తాను అనేక జన్మలెత్తి తుదకు ముక్తి పొందినట్లు (ఆత్మవిచారణ ద్వారా) భావిస్తాడు. రెండు సమానమే.

వివరణ : ముక్తి కూడా ఊహే. ఆత్మ స్వరూపమొక్కటే ఎప్పుడూ ఉన్నది అని సూచించారు.

తాను ఆత్మ స్వరూపమేనన్న విషయం మరచి, ఈ శరీరమే తన నిజ స్వరూపమని యెంచి, లెక్కలేని శరీర జన్మలని పొంది, చివరికి జన్మరాహిత్యమైన బ్రహ్మ స్వరూప స్థితిని తెలుసుకొని, ఎప్పటివలె బ్రహ్మంగా ప్రకాశించే సహజ స్థితిని పొందటమంటే; నిద్రలో లోకమంతా తిరిగినట్లు చూసిన స్వప్నం నుండి మేల్కొనడానికి సమానం.

13. అవస్థలు

566. విశాలమైన ఆకాశాన్ని వదలి యితర నాలుగు భూతాలు (పృథివి, నీరు, అగ్ని, వాయువు) ఉండగలవా? (ఉండలేవు). ఉండగలిగినవైనట్లయితే, నిష్కళంకమైన తురీయావస్థకి వేరుగా మెలకువ, కల, నిద్ర అనే మూడు అవస్థలు కూడా ఉండగలవు, (అంటే మెలకువ, కల, నిద్ర నిజం కావని భావం).

567. నిద్రా తమస్సును చీల్చుకొని ప్రకాశించే సహజతురీయావస్థలో దృఢంగా నిలబడలేని మందబుద్ధులకే మెలకువ, కల, నిద్ర అనే మూడవస్థలు గోచరిస్తాయి. వాటి మూడింటితో పాటు తురీయం, తురీయాతీతం అనే నాలుగు, అయిదవ అవస్థలు కలసి అవస్థాభేదాలని గ్రంథాలు చెబుతున్నాయి.

వివరణ : గ్రంథాలు తెలిపిన తురీయం తప్ప (అదే నిజ జ్ఞాన స్వరూప స్థితి) ఇతర జాగ్రత్, స్వప్న, సుషుప్తి, తురీయాతీతం ఏవీ నిజంకాదని భావం. ఈ భావాన్ని ఇంకా వివరంగా తెలుసుకోడానికి ఉన్నది నలుబది అనుబంధంలోని 32వ పద్యాన్ని చూడాలి.

568. అహంకార రూప జీవుడున్నంత వరకే జాగ్రత్ స్వప్నావస్థలు, వాటి భేదాలు తెలుస్తాయని గ్రహించు. ఎగసే యీ అవస్థలకభిమాని (జీవుడు) తాను యెవరని విచారించి నశించినట్లయితే, వానితో పాటు అవస్థాభేదాలూ నశిస్తాయి.

569. ఉత్తమమైన స్వాత్మ భక్తితో ఆత్మ స్వరూప ప్రాప్తిని పొందిన జ్ఞాని ఎటువంటి వికల్పాలు లేని సహజ కైవల్య స్థితికి మారుగా వేరొక అవస్థ ఉండటాన్ని చూడడు.

వివరణ : ఒక బట్ట బయలు ప్రదేశంలో రెండు గోడలు కడితే ఆ బయలు మూడు భాగాలవుతుంది. అట్లాగే అవిద్యచేత తోచే జాగ్రత్ స్వప్నాలనబడే రెండు రకాల దేహాత్మ బుద్ధి కల్పనలతో మన సత్యస్థితి మూడవస్థలు పొందినట్లు తోస్తుంది. మన సహజ స్థితిలో జాగ్రత్ శరీరంలో కలిసిన దేహాత్మ బుద్ధి స్థితిని జాగ్రదవస్థంటున్నాము. స్వప్న శరీరంతో కలిసిన దేహాత్మ బుద్ధి స్థితిని స్వప్నావస్థయని అంటున్నాం. ఇట్లాగ అనుకొంటున్న మనం మూడవ భాగం అంటే యీ రెండు శరీర ఉపాధులు కాని మన యదార్ధ స్థితిని నిద్రావస్థ అని అనుభవిస్తున్నాము. జాగ్రత్ స్వప్నాలనబడే రెండు గోడలు ఆత్మ విచారణతో నశిస్తే ఎటువంటి ఎల్లలూ లేని ఒకే ఎఱుకగా ఉండటాన్ని గ్రహిస్తాము. ఇట్లాగ గ్రహించే తరుణంలో దీనిని ఆ మూడు కాని నాల్గవ అవస్థగా భావించి దానికి "తురీయం-నాల్గవది" అని నామకరణం చేశాం. అయితే, తర్వాత (ఈ తురీయం యొక్క కొత్తదనం నిజం కాదని, ఆ మూడవస్థలు నిజమైతేనే కదా యిది నాల్గవ అవస్థ అని అనటానికి! అయితే ఆ మూడు అసత్యమని తెలిసిన క్షణం దానిని తురీయ మనడం ఎందుకు? అని తెలుసుకొనడం చేత) యిది తురీయం కాదు. మన స్వభావ స్థితేయని తెలుస్తుంది. కాని శాస్త్రాలు యీ స్థితికి మళ్లీ "తురీయాతీత"మని ఒక పేరు పెట్టాయి!! ఇవన్నీ జీవుడికి అజ్ఞాన దశలో ఆత్మజ్ఞానాన్ని గురించి చెప్పినటువంటి పదజాలాలే. తన ఉనికిని గురించిన ఎఱుక ఒకటితప్ప యిక వేరే అవస్థలంటూ ఏవీ లేవు అని గ్రహించిన జ్ఞాని అనుభవం అవస్థాతీతమే.

14. సత్కర్మలు దుష్కర్మలు

570. ఈశ్వరుడు వేరు తాను వేరు అని భావిస్తున్నంత వరకు, కర్తృత్వభావంతో మంచి చెడు కర్మలను చేసిన ఫలితంగా సుఖదుఃఖాలు అనుభవించే తీరుతాడని అభిప్రాయపడటం సబబే.

వివరణ : కర్తృత్వమున్నంత వరకు కర్మలు, కర్మఫలాలను ఎవరు కాదనలేరని ఉపదేశం.

571. ప్రాణం తన ప్రారబ్ధ కర్మ ఫలాలను నిశ్శేషంగా అనుభవించేవరకు, ఆయుస్సు తీరకుండా శరీరం జీవించివుంటుంది. అలా ఉండటానికి అహంభావమనే భూతాన్ని ఆ శరీరాన్ని కాపాడే రక్షకుడుగా నియమించాడు. ప్రాణనాథుడైన ఈశ్వరుడు.

572. మనం గత జన్మలలో చేసిన మంచి,చెడు కర్మలే ఈ జన్మలో సుఖదుఃఖాలుగా, వానికి నిమిత్తకారణమైన మిత్రులుగా శత్రువులుగా పరిణమిస్తాయి.

573. తాను చేసే కర్మల వలన కలిగే లాభం మాత్రం బాగుంటే చాలని యెంచేవాడు, ఏ విధంగానైనా ఆ సత్కర్మని చేయకుండా ఉండుగాక! కాని సత్కర్మలను చేయడానికి అనుసరించే మార్గం చెడ్డదయితే ఆ సత్కర్మ దుష్కర్మే అవుతుంది. కాబట్టి అనుసరించే మార్గం కూడా చాలా పరిశుద్ధంగానే ఉండాలని గ్రహించు.

574. స్వచ్ఛము, శాంతము అయిన మనస్సుతో ఆనందంగా చేసే కర్మలే సత్కర్మలు. కల్లోలితము, కామ భూయిష్టము అయిన మనస్సుతో చేసేవన్నీ దుష్కర్మలే.

15. ద్వంద్వములు, త్రిపుటులు

575. ఈ దృశ్యమాన జగత్తు - అనాత్మ. ఇది స్వస్వరూపం నుండి జారిన మనస్సు కల్పించినట్టిది. ఇంద్రియ గోచర మాత్రములై భ్రాంతిజన్యములైన ద్వంద్వములు, త్రిపుటులకు ఇది నిలయము. జగత్తు యొక్క లక్షణం ఇదే.

576. “ఇది ఒక వస్తువు” అని గ్రహించటం వలనే దానికి ఒక స్వరూపం ఏర్పడుతోంది. ఆ గుర్తుతోనే ఆ వస్తువుని స్పష్టం చేయగలుగుతున్నాము. అలాగే కొలతలు నిర్ణయిస్తున్నాము. ప్రమాణమునకు పరిమితమవుతుంది. కాని సకలములకు అతీతమైన ఆత్మ మాత్రం ప్రమేయము కాదు, జ్ఞాతము కాదు.

వివరణ : ఆత్మ ద్వంద్వాలు. త్రిపుటులు లాగ తెలుసుకొనబడే వస్తువు కాదు. కనుక దానికి ఒక గుర్తు. లక్షణము ఆపాదించి కొలమానానికి పరిమితం చేయడానికి వీలు లేదు.

577. ఆత్మ అద్వితీయం కాబట్టి అన్యమును చూడటమనే భేదదృష్టి దానికి పొసగదు. కనుక అన్యవస్తువుని చూసే జీవుడు "తానెవరు?" అని దృష్టిని తనలోకి సారిస్తే హృదయ గ్రంథి ఛేదించబడి, చూడబడే త్రిపుటి దృశ్యాలన్నీ అదృశ్యమై నాశమైపోతాయి.

578. ఆత్మ స్వరూపజ్ఞానమొక్కటే మనం హృదయస్థం చేసుకోవలసిన ఏకైక సత్యం. కనబడే ఈ త్రిపుటులన్నీ మాయమనస్సు సృష్టించిన స్వప్న దృశ్యాలే. ధైర్యంతో వాటిని తిరస్కరించు.

579. ఆత్మ స్వరూపం అద్వితీయమైనదనే విశేషం చేత, దానిని పొందాలంటే దానిని ఆశ్రయించటమే తప్ప మరో మార్గం లేదు. కాబట్టి సాధన, సాధ్యము రెండూ ఒకటే. రెంటినీ ఆత్మగానే చూడు.

580. మనస్సు భేదాలని సృష్టిస్తుంది. ఆ మనస్సు సచ్చిత్ స్వరూపమైన బ్రహ్మీస్థితిలో మునిగి నశిస్తే, గోచరించిన సమస్త దృశ్యాలూ బ్రహ్మ స్వరూపమే అవుతాయి.

581. అన్యమును గ్రహించే అజ్ఞానుల బుద్ధులు పలు రకాలంటారు. ఆ భ్రాంతి నుండి తేరుకోలేని వారే వారు. ఆశాభయాల వంటి ఉద్వేగాలను కలుగచేసే పంచేంద్రియాల ద్వారా బహిర్ముఖమయ్యే మనస్సును ఉపసంహరిస్తే జ్ఞానం కలుగుతుంది. అప్పుడు అన్యమంటూ ఏదీ లేకుండా పోతుంది.

16. విషయ భోగాలు

582, "తీరని కామవాంఛతో మగ కుక్క ఆడకుక్కతో పొందే సుఖమేదో ఆ సుఖాన్నే. ఇంద్రుడు ఇంద్రాణితో భోగించి అనుభవిస్తున్నాడు" అని పూర్వం బ్రహ్మజ్ఞానానందం పొందిన దధ్యాంగ అధర్వణుడనే మునీశ్వరుడు చెప్పారు.

వివరణ : శ్రీ మురుగనార్ చెప్పింది.: ఇంద్రుడు ఇంద్రాణితో కూడి అనుభవించే సుఖమే గొప్ప సుఖమనీ, అది ఏ జీవులకు దక్కని సుఖమని అనుకొనేవాడు. ఆ అజ్ఞానాన్ని పోగొట్టటానికి "శునకం ఒక ఆడ కుక్కతో సాధారణంగా పొందే క్షణిక సుఖమే నీవు పొందేసుఖమూనూ" అని ఇంద్రునితో దధ్యాంగ అధర్వణుడనే మహాత్ముడు నిజాన్ని ఉన్నదున్నట్లు చెప్పాడు.

583. కడుపుకాలే ఆకలితో నున్నప్పుడు సాధారణ ఆహారమైన గంజి గాని అంబలిగాని చక్కటి విందుభోజనంలా ఆనందాన్నీ సంతృప్తినీ ఇస్తాయి. కనుక ఈపాడు ప్రపంచంలో విషయములిచ్చే సుఖం మనం కోరే విషయ వస్తువుల నుండి దొరకటం లేదు. వాటిపై మనకుగల ఆశలే మనకి సుఖాన్నిస్తున్నాయని అనిపిస్తుంది.

584. సత్తే చిత్తు; ఆ చిత్తే ఆనందం. కనుక సచ్చిదానందమైన మన ఆత్మస్వరూపమే ఆనందం. బాహ్య వస్తుజాలంవల్ల మనం సుఖాన్ని పొందుతామని అనుకోవటం కేవలం భ్రాంతి. ఆత్మ తప్ప విషయవస్తువుల నుండి నిజమైన సుఖం లభిస్తుందా? (లభించదని భావం)

585. మూర్ఖపు కుక్క బాగా కాలిన ఎముకనొకటిని తన నోరు పుండయ్యేవరకు కటకటయని దంతాలతో కరచి, ఆ పుండులో నుండి స్రవించే రక్తాన్నే పీల్చి "ఈ ఎముకలాంటి రుచినిచ్చే వస్తువు ఈ లోకంలో లేనేలేదు" అని అనుకుంటుంది కదా!

(అట్లాగే పామరులు విషయవస్తువుల నుండే సుఖం కలుగుతోందని వాటికై తపిస్తారు)

586 ఆత్మజ్ఞాన సుఖాన్ని అనుభవించడం తెలియని వారు, పాండిత్యంతో తర్కించే వారు, స్త్రీ సుఖం మొదలైన సుఖాలు నిజమని భావించి, మతి భ్రమించి, అయ్యో! ఆఖరి క్షణాలలో కూడా వాటిని పొందాలనే తపనతోనే మరణిస్తారు.

587. మూర్ఖులు ఆత్మానందం ఒకటుందని మరచి, విరిగిన బియ్యపు గింజకు కూడా కొరగాని చిన్న తేనె బొట్టులాంటి విషయ సుఖాలకై అర్రులు జాచి తపించి కష్టపడతారు.

588. వ్యర్థులూ అల్ప మనస్కులూ అయిన జనులు సజ్జనుల హేళనకు పాత్రులై క్షుద్ర సుఖముల బురద గుంటలో పడి దొర్లుతూంటారే తప్ప అందులో నుండి బయటపడి, శివభోగమైన ఆత్మానందం పొంది సుఖించరు.

589.పతనం నుండి తమ్ము కాపాడుకోలేని జీవులు, కోరి పొంది అనుభవించే ఇంద్రియ సుఖాలను, జ్ఞాననిష్ఠతో నుండే ముముక్షువులు హీనమైనవని తిరస్కరిస్తారు.

590. సంతుష్టే మన స్వరూపం. ఇది తెలియక తృప్తి కొరకే తాను భుజిస్తున్నానని భావించి దానిపై అనురక్తుడైతే, ఆ అన్నమే అతనిని కబళించి, తీరని అసంతృప్తికి వశుని చేస్తుంది.

వివరణ : అన్నం అంటే కేవలం పోషకాహారమేగాకుండా, అనుభవించడానికి దొరకే పంచేంద్రియాహారాలనబడే భోగాలను కూడా సూచిస్తుంది. మనక్ అన్యమైన విషయభోగాలని (ఆహారాన్ని) ఆశిస్తే, అదే మనలని అసంతృప్తులను చేసి, కబళించి తీరని వేదనలకు గురి చేస్తుందని ఇక్కడ చెప్పిన భావం.

591. ఆహారమే తమ ప్రాణాలను తినేస్తోందనే సత్యాన్ని గ్రహించని అజ్ఞానులే లోకంలో తాము భోగాలను ఆరగిస్తున్నట్లు భావించి కామాతురులై వాటి కోసం తిరిగి అల్లాడుతున్నారు.

వివరణ : భోగవస్తువులు జీవునికి ఆశలు కల్పించి తమవైపు తిప్పుకొనడం చేత ఆత్మ స్వరూపంపైగల మక్కువ నుండి దూరం చేస్తాయి. ఆత్మ స్వరూపమే ప్రాణానికీ ప్రాణం కాబట్టి దాని నుండి విడిపడటమే మనకి కలిగే పెద్ద మరణం. కాబట్టి దానికి కారణమైన ఆహారాదిభోగాలు మనలని ఆరగించి నాశనం చేస్తాయని తెల్పారు.

592. ఆజ్యం పోస్తే అగ్ని ప్రజ్వలిస్తుందే తప్ప ఆరదు. అట్లాగే మన ఆశలన్నీ ఫలించినపుడు కలిగే ఆనందంతో కోర్కెలనే మంట తృప్తి చెంది చల్లారక ఇంకా కోర్కెలమంట ఎక్కువవుతూంటుంది.

593. పంచేంద్రియ వాంఛల రూపమైన విషసర్పం మన ప్రాణం తీయటానికి కాటు వేయనేక్కరలేదు. విషయాలను ఒకసారి చూసినా, తలచినా చాలు. మరణాంతకమే. కనుక విషయ వాంఛనలనే విషపు కోరలు కల్గిన సర్పము కంటే భయంకరమైనదానిని ఎక్కడా మనం చూడలేము.

17. మాయమనస్సు

594. మాయ, “నేను” అనే జీవుడు నిజంగా ఉన్నట్లు చూపించి, తన మాయాశక్తిచేత మనుషులను భ్రమింపచేస్తుంది. తన విజయాన్ని చూసి తనలో తానే మురిసిపోతుంది, తనకంటూ ఒక ఉనికి లేని మాయ!

595. “ఉన్నాను” అనే సద్రూప ఆత్మజ్ఞానాన్ని అనుభవించునపుడు, అజ్ఞాన రూపమైన బాహ్య వస్తువు లెన్నివున్నా నష్టమేమి? ఏమీలేదు. కారణం, ఆ అనాత్మ గురించిన అజ్ఞానాంధకారం, హృదయంలో ప్రకాశిస్తున్న ఆత్మజ్యోతిని కొంచమైనా మరుగుపర్చలేదు.

వివరణ : ఒకని నీడ ఎంత పొడవుగా ఎంత వెడల్పుగా ఎంత నల్లగా ఉన్నా సూర్యుని మరుగు పర్చలేదు. కాని, నీడ, సూర్యుని ప్రకాశాన్ని ప్రస్ఫుటం చేస్తుంది. అట్లాగే ఈ ప్రపంచ దృశ్యం ఆత్మ ప్రకాశమును ఋజువు పరుస్తున్నదని భావం.

596. మాయ నశించేది, ఉనికి లేనిది, జడమైనది. అది ఆత్మని తన వశపరచుకొని కట్టిపడేసి తర్వాత వదలేస్తోందనటం (ముక్తి పొందిస్తోందనటం) ఎంతో అల్పమైన మాట. "ఒక దోమ నోటిని తెరచి, ఈ విశాలాకాశాన్నంతా మింగి తర్వాత వాంతి చేసి ఉమ్మేసింది!" అని అనడం కంటే కూడా ఎంతో మూర్ఖమైన మాట.

597. జ్ఞాన రూపమైన హృదయమే సద్వస్తువు అని అన్నప్పుడు, ఈ మాయ కేవలం అసత్యమే కదా! అసత్యమైన మాయ అనే పాము వలన కాటు వేయబడి ఆత్మ మూర్ఛిల్లుతోందని చెప్పడం ఎంతో వింత. అబద్ధం!

18. అజ్ఞానం

598. దేహమే నేననుకొనే బుద్ధిహీనులు, జ్ఞానిని చూసి “వీరు పనిచేస్తున్నారే, భోజనం చేస్తున్నారే! అద్వైత జ్ఞానికి ఇవన్నీ ఎట్లాగ? ఎట్లాగ పొత్తుకుదురుతుంది అని ప్రశ్నించి జ్ఞాని జ్ఞానానికి లక్షణాలు ఆరోపించి తమ మూర్ఖత్వాన్ని వెల్లడిస్తారు.

599.తన పెళ్ళి వైభవాలను మాత్రమే చూసిన ఒక కన్నెపిల్ల “ఇదే దాంపత్యసుఖానుభవ"మనుకొని ఆనందిస్తుంది. అట్లాగే ఆత్మానుభవశూన్యులయిన కేవల శాస్త్ర పండితులు తాము వదరుతున్న శుష్క వేదాంతమైన పుస్తక జ్ఞానాన్ని "అద్వైత జ్ఞాన"మని తలచి పొంగిపోతారు.

600. పరమాత్మ తత్త్వాన్ని గ్రంథాల ద్వారా నేర్చుకొన్న అనేకులు, నేర్చిన "తాను ఎవరు?" అని విచారించి, అహం నాశమై ఆనందంలో మునిగి యుండలేక, ఆ శాస్త్ర పాండిత్యంతో గర్వించి, జ్ఞానులను పరీక్షిస్తారు. వీరి అజ్ఞానాన్ని ఏమని చెప్పటం?

601. వర్తమానంలో నున్న యీ "నేనెవరు?" అని తెలిసికోలేని అసమర్థులు రాబోవు జన్మలో, గత జన్మలో తాము ఎట్లున్నాం, ఎట్లాగుంటామని శ్రమతో ధ్యానించి తెలుసుకోటానికి ప్రయత్నిస్తారు. అది చంటి బిడ్డ తన నీడని పట్టుకోటానికి ప్రయత్నించటం వంటిది.

602. వర్తమానమైన యిప్పుడు తాము ఎట్టి స్థితిలో నున్నాము? అని తెలుసుకోలేని పామరులు, తమ స్థితి భూతకాలంలో ఎట్లా ఉన్నది అని భవిష్యత్లో ఎట్లా ఉంటుంది అనీ తెలుసుకోడానికి తీవ్రమైన తపస్సు చేస్తారు.

603. మనం ఈ జన్మలో ఇప్పుడు ఎట్లాగున్నామన్న విషయాన్ని వదిలేసి, తమ మరణం తర్వాత, జననానికి పూర్వము ఉండే స్థితి గురించి తెలుసుకోవాలనుకొనే ఈ లోకుల బుద్ధిని ఏం చెప్పటం?

604. ఈశ్వరానుగ్రహంతో చిత్తం పవిత్రమైనదా? లేక చిత్తం పవిత్రం చెందాక ఈశ్వరానుగ్రహం కల్గిందా? అని అనుకొనేవారు మూఢులు. అద్వయమైన ఒక క్రియను రెండు అని అనుకొంటారు వారు. వీరికి చెప్పడానికి సమాధానమంటూ ఒకటి మన దగ్గర లేదు.

వివరణ : ఈ గ్రంథంలోని 70,244 వచన భావాలని ఇక్కడ మరొకసారి గ్రహించాలి.

19. అపరిపక్వత

605. అల్పమైన యింద్రియ సుఖాలని సులభంగా పొందాలని కాశీక్షించే కామ్యార్థులు, పంచేంద్రియ ప్రవృత్తులను పూర్తిగా నాశమొందించి జీవించే తపోధనులతో ఎందుకు చేరతారు? (ఈసాంగత్యం వారికోర్కెలను నెరవేర్చదు కాబట్టి.)

వివరణ : లోకులు ఇంద్రియ సుఖాలకై ప్రాకులాడేవారు. సాధువులు ఇంద్రియాలను జయించే దివ్యశక్తి గలిగిన వారు. సాధువులతోసాంగత్యం లోకుల కోర్కె తీర్చదు.

20. ప్రమాదం (ఆత్మవిస్మృతి)

606.తన శుభాశుభకర్మల వలయంలో పడి కొట్టుకుంటున్న ఈ జీవుడు, అద్భుతమైన చిదాకాశంలో ఒక ఊహగా రూపొంది, నిలిచి, మాయమయ్యే స్వప్నాకారుడే!

వివరణ కూటస్థుడు, వ్యావహారికుడు, స్వప్నాకారుడు అని శాస్త్రాలు మూడు రకాల జీవ భేదాలని తెలుపుతున్నాయి. స్వప్నాకారుడు వలె వ్యావహారికుడు కూడా అసత్యమేయని ఉపదేశం.

607. అందంగా అలంకరించబడే శిరోజాలు రాలిపోయిన క్షణమే అవి అశుభ్రమైనవని తలచి పారవేయబడతాయి. అట్లాగే లోకులు ఉచ్ఛస్థితి నుండి దిగజారితే అధఃస్థితి కలుగుతుందని పూర్వుల వాక్కు. ఆ ఉచ్ఛస్థితి నిర్భయమైన స్థితి. దానిని మఱచి అల్పజీవులుగా తమని భావించడం చేతనే కదా జననమరణ బాధలను లోకులనుభవిస్తున్నారు?

608. వెండికొండలా, నిత్య ప్రత్యక్షంగా వెలుగుతున్న ఆత్మని ఎఱిగి, ఆత్మ నిష్ఠలోనుండకుండా, ఆ స్థితిని మరచి మనస్సు చలించటం ఆత్మవిస్మృతి. అది తనను వదలి మిగతా తొమ్మండుగురినే లెక్క పెట్టి కళవళపడే దశముని (పదవవాడు) తప్పిదం వంటిది.

609. తలపుల మూలస్థానమైన హృదయంలో “నేనునేనే" అని నిత్యం ప్రకాశిస్తున్న ఆత్మని “నేనెవరు?" అని విచారించి ఎఱిగి, మనో వృత్తులు నాశనం చేసి తానూ బ్రహ్మంగా ఏకమై యుండాలి. అలాకాక జీవునిలా విడిపోయి చెడిపోవటం అవివేకం.

610. పూర్ణ వస్తువుగా మనం నిల్చిఉంటే ఇతరులు మనలని ఎట్లాగ అగౌరపరచగలరు? ఆస్థితిలో అగౌరపరచే వాళ్లూ, గౌరవ పరచే వాళ్లు ఉంటారా? పూర్ణ స్థితి నుండి చ్యుతుడైనప్పుడే తల నుండి రాలిన జుట్టులాగే జీవుడు అల్పుడవుతున్నాడు.

611. భ్రాంతి కారణంగా గోచరిస్తున్న మాయ మనస్సు యొక్క కల్పనలను యధార్థాలని నమ్మి, రూపరహితమైన, జ్ఞాన స్వరూప స్థితి నుండి విచలితుడైన వాడు పిచ్చివాడే.

612. అన్యములు కనబడినా కనబడకపోయినా వాటి మీద భ్రాంతితో ఆత్మ స్ఫురణని వదలకుండా నిరంతరం ఆత్మలోనే నిల్చి ఉండాలి. జ్ఞాన స్వరూపుడైన తనని మరచిన కాలవ్యవధి కొంచమైనా, దాని పరిణామాలు చాలా తీవ్రమైనవి.

వివరణ : శ్రీ మురుగనార్ తెల్పినది గోచరించే త్రిపుటులను పట్టుకొని కలత చెందక నిరంతరం ఆత్మావలోకనంలో ఉండటమే జ్ఞానసమాధి . అదే ముక్తి.

21. సంసారం

613. అల్పమైన మనస్సు జ్ఞప్తి, విస్మృతి లాగ వికారం చెందటమే, జనన మరణమనే సంసారం. జ్ఞప్తి విస్మృతిలనే చేష్టలుడిగితే ఆ హృదయమే జన్మరాహిత్యం. శుద్ధముక్తి ఆత్మస్వరూపం అవుతుంది.

వివరణ : తలపే జన్మం, మరపే మరణం, మనో వ్యాపారాలే సంసారబంధం అంటే. ఈ జ్ఞప్తి, మరపు రూపమైన దాని మాలిన్య స్థితి పోయి, స్వరూపాన్నే ప్రతిఫలించి యుండటమే మనోనాశనం. అదే ముక్తి అని తెలుస్తుంది.

614. సత్తుగా ప్రకాశిస్తున్న తన ఆత్మను వదలి, ఆకాశంలోని నీలిరంగులాగ లేని అసత్య విషయ వస్తువులను దోష దృష్టితో చూసి మనస్సు భ్రాంతి చెందుతుంది. ఆ మనస్సే భ్రాంతితో కూడిన మహాసంసారం.

615. నిజానికి ఆత్మయైన తాను తప్ప వేరేది లేదు. అయినా "శరీరమే నేను" అని భ్రాంతితో ఎంచే చిజ్జడ గ్రంథి రూపమే అమరత్వాన్ని వదలి జననమరణాన్ని పొందటమవుతుంది.

616. సంసారం అంటే మన చిత్తమే (వాసనలే). ఆ వాసనా రూపమైన చిత్తం నశించి జీవించేవారు (జీవన్ముక్తులు), దేహప్రారబ్ధాన్ని బట్టి లోక వ్యవహారాల్లో ఉన్నట్లు కనిపించినా, నిజానికి వారు సత్యజ్ఞానాకాశంలో విహరిస్తూండేవారే.

22. ప్రతిబంధం

617. శ్రేష్ఠమైన భక్తుల జీవితాల్లో అనేక కష్టాలు అప్పుడప్పుడు కలిగి వారిని చాలా బాధిస్తాయి. కారణం వారి హృదయాలను దహించడానికి కాదు. ఆ కష్టాల్లోనూ, మనస్సు చెదరక బెదరక తపస్సులో లీనమైయుండటానికే యని తెలుసుకో.

618. పరిపక్వ బుద్ధి గల సాధకుడు కష్టాలు తనకు లభించిన దైవానుగ్రహమని గ్రహిస్తాడు. మోక్షప్రాప్తికి అవసరమైన మనోబలాన్ని చేకూర్చే నిమిత్తం తనకు అవి కల్పింపబడ్డాయని తెలుసుకుంటాడు. మనస్సు కలత చెందక ఓర్పుతో వాటిని తపస్సుగా భావించి సహిస్తాడు.

619. గని నుండి త్రవ్వి తీసిన వజ్రాన్ని సానబెడితేనే అది ప్రకాశిస్తుంది. అట్లాగే సాధకుడు కూడా తపస్సుకి పరీక్షలు లేకపోతే అది ప్రకాశించదు.

620. పెద్ద రథం ఒకటి వీధిలో వెడుతూ తన యధాస్థానానికి చేరటానికి కావలసిన చక్రం, చక్రపుచీలతోపాటు, రెండు వైపులా యిటునటు వూగకుండా ఆపగలిగే అవరోధాలు కూడా అవశ్యమే కదా!

వివరణ : తపస్సు చేసుకుంటూ అనుష్ఠించే నియమాలే కాకుండా, అతనికి కలిగే అవరోధాలు కూడా దైవానుగ్రహమే, కాబట్టి అవి అవసరం.

" ఇట్లాగ ఉండేవానికి ఇక్కడేం పని?" అని తమ్ముడు వెంకట్రామనిక్కి ఇచ్చిన అన్నగారి మందలింపే తమ్ముణ్ణి భవిష్యత్లో లోక గురువైన "భగవాన్ శ్రీ రమణ మహర్షి" గా చేసింది కదా! సద్బుద్ధేకాకుండా దుర్బుద్ధితో తపస్సుకి అవరోధం కల్గించే వారివల్ల కూడా చివరికి మంచే జరుగుతుంది. కనుక అవరోధాలు దైవం అందించిన సహాయమే.

23. మాయా విచిత్రం

621. నిజానికి ఉన్న వస్తువు ఏకమైనప్పటికీ, సృష్టి అన్నదే లేని ఆ వస్తువు కొన్ని జీవులుగా రూపొంది, మంచి చెడులను చేస్తున్నట్లూ, ప్రారంభం నుండి ఇంతవరకు జీవులు నాలుగు, ఏడు రూపాలుగా పొంది దుఃఖిస్తున్నట్లూ, తర్వాత జనన మరణాలను జయించి ముక్తి పొందుతున్నట్లు కనబడటం ఎంతో విచిత్రంగా వుంది.

వివరణ : నాలుగు ఏడు రూపాలు విత్తనం, చెమట, గర్భం, గ్రుడ్డు, దేవతలు, మానవులు, జంతువులు, పక్షులు, ప్రాకేవి, జలచరాలు, చెట్లు (స్థావరాలు) అని ఏడు రూపాలుగా పుట్టడం.

622. తాను ఆత్మ స్వరూపునిగా యుండి కూడా, ఆత్మని ఒక అన్యమైనదిగా ఎంచటం దానిని పొందటానికి సాధనలు చేయటం, తపస్సు చేసి కష్టపడటం ఇదంతా ఒక విచిత్రం. దాన్ని చూస్తే తీరా ఏమీ లేదని చెప్పొచ్చు.

24. పొగడ్తల హాని

623. బ్రహ్మమైన తనను శరీరమనటమే పెద్ద దోషం. అందువలన పేరు ప్రతిష్ఠలను కూడా జ్ఞానులు నిర్ద్వంద్వంగా త్రోసి పుచ్చవలసినవే. స్తోత్రాలతో ఇక పనేముంది?

వివరణ : ముముక్షువులు కీర్తి ప్రతిష్ఠలను ద్వేషించాలని ఇక్కడ ఉపదేశం.

624, ఇతరులు పొగడాలనే కోరికను లక్ష్యంగా పెట్టుకొన్నవాడు తాను ఎంచుకున్న ఆత్మసాధనకి అవరోధం కల్పించుకుంటున్నాడు.

వివరణ : ఆత్మసాధనంటే అహంకారనాశం. కీర్తి ప్రతిష్ఠలు ఈ అహంకారానికే. కీర్తి ప్రతిష్ఠలు కావాలనుకొనేవాడు అహంకారనాశమునకు బదులు అది ఉండాలని భావిస్తున్నట్లే కదా! కనుక సాధనలో పురోగమించాలంటే అజ్ఞాత జీవితాన్నే కోరాలని భావం.

25. అహంకారం యొక్క పాపం

625. గర్వం అత్యంత దుష్టమైన నరకవాసం. అది మనం పొందకూడని పెద్దకీడు. అహంకారమనే కలిపురుషుని ముఖాన్ని మంచి వారెవరు చూడకూడదు. అటువంటి గర్వాన్ని మూర్ఖులు తప్ప వేరెవరైనా ద్వేషించకుండా ఉంటారా?

626. మహాత్ముల సన్నిధిలో, సామాన్యులు యోగులలాగ ఆసనం వేసుకొని, నిటారుగా కూర్చొని, ఆత్మ నిష్ఠ అంటే ఏమిటో తెలియకపోవటం చేత ఆవలింతలతో, గురకపెడుతూ నిద్రపోతారు. అది వారి చెడ్డ అలవాటు. వారి అహంకారదోషమే.

వివరణ : ఇలాంటి సంఘటనలు శ్రీ రమణుల సన్నిధిలో జరిగాయి. జీవన్ముక్తుల సన్నిధికి వచ్చేభక్తుల దోషాలను ఈ పద్యభావంలో చెప్పారు. ముక్తుల సాన్నిధ్యం అతి దుర్లభం. ఎంతో అరుదు. అందుచేత అజ్ఞానమనే నిద్రనిపోగొట్టుకొనే ఆ సన్నిధిలో ఆవలింతలు, గురకతో కూడిన నిద్ర చేయతగని పనులని ఉపదేశం.

26. దుఃఖ మూలం

627. మన ఆత్మస్వభావం మహానందభరితం. అట్లుండగా, దానికి భిన్నంగా మనం ఈ జన్మ దుఃఖమనే తీవ్రమైన ఎండలోపడి కొట్టుకుంటున్నట్లు భావిస్తున్నాం. ఇది అహంకారం యొక్క దుశ్చేష్టయే.

628. శరీరం “నేన”ని అభిమానించే అసద్భావనయే ఆసురీ సంపదల (దుర్గుణాలకి)కి మూలం. మాయా అహంకార వృత్తితో కూడిన "మమకారం" బాగా బలపడిన మానవులు శాంతిని పొందటం ఎంతో దుర్లభం.

27. జీవుడు

629.తీక్షణమైన ఎండలో తిరిగి కష్టపడటం, చల్లని నీడలో సుఖాన్ని పొందటం. వంటిదే. జీవులు ఈ లోకాన్ని కోరి, తిరిగి తిరిగి అలసిపోయి, చివరికి భరించలేక అంతర్ముఖులై హృదయంలో కొంత విశ్రాంతి తీసుకోవడం అంటే.

630. వివేకి ఎండ వేడిమిని తెలుసుకొని, చల్లని నీడని వదలి మళ్ళీ ఎండలోకి వెళ్లడు. అట్లాగే లోకాన్ని పట్టి పీడించే మూడు కోర్కెలు (కామిని, కాంచనం, కీర్తి) అనే వేసవి తాపాన్ని అర్థం చేసుకొన్న వివేకులు హృదయంలో నిల్చి ఉండాలి. అది కాదని బహిర్ముఖులుకాకూడదు.

631. విశాలమైన గగనంలో ఎగిరే పక్షి తిరిగి భూమి మీదికి వచ్చి వాలాలే తప్ప ఎక్కడా ఉండలేదు. అట్లాగే సద్వస్తువైన ఆత్మ నుండి పుట్టిన దేహాత్మలు మళ్లీ ఆ సద్వస్తువుతో విలీనమైయ్యే వరకు అడ్డంకులు (ఎన్ని జన్మలు) ఎన్ని కలిగినా అవి అక్కడే (బహిర్ముఖ ప్రవృత్తిలో సంతృప్తులై) ఉండిపోలేవు. ఇది నిశ్చయం.

632. జీవుడు ఆత్మ నుండి ఏ మార్గంలో ఉదయించి వచ్చాడో ఆ మార్గంలోనే (అంతర్ముఖుడై నేనెవరని) మళ్ళీ తన మూలాన్ని అన్వేషిస్తే తన స్వాత్మరూపాన్ని పొందుచున్నాడు. అప్పుడు స్వాత్మరూపానందం అనుభవించడం చేత అక్కడే నిశ్చలంగా ఉండిపోతాడు.

వివరణ : శ్రీ భగవానుల శ్రీ అరుణాచల అష్టకంలోని 8వ పద్యభావమే పై 631, 632 వచనములలో ఉపదేశించారు.

633. "ఉన్నాను" అనే స్ఫురణ మాత్రంగా ఊరక ఉన్నట్లుండి దైవానుగ్రహంతో ముక్తి పొందాలే తప్ప. 'నేను' అని అహంకార రూపంతో విజృంభించి ఎవరు ఏ సాధన చేయగలరు? కనుక 'నేను' అనే బుద్ధి నశించేటట్టు తనను తాను విచారించి, "తాను ఆ ఆత్మయే" యని గోచరించే ఆత్మానుభవంచేత పరమమౌనంలో నిలకడ చెందుదుపుగాక!

28. జీవుని "అవాస్తవికత"

634. అజ్ఞానాంధకారంలో గోచరిస్తున్న ఈ ప్రపంచంలో జీవిస్తున్న ఏ ప్రాణి కూడా, చీకటిలో కూడా ఈ చీకటిని ప్రకాశింపచేసే సద్వస్తువు (అంటే అవిద్యను కూడా తెలుసుకొనే జ్ఞానాన్ని) స్వప్రయత్నంతో పొందటం చాలా అసాధ్యం. అది దైవానుగ్రహం చేతనే లభిస్తుంది.

29. ప్రపంచపు "వాస్తవికత”

635.ఈ లోకాన్ని చూడటానికి అవసరమైన (చూచేవాడైన) తన ఉనికిని తెలుసుకోలేని వాడు "జగత్ సత్యం” అని ఎంచి లోకాన్ని చూస్తున్నప్పుడు, ఆ జగత్తు తనని సత్యమని ఎంచే ఆ మానవుని చూసి అతను సిగ్గుపడేటట్టు నవ్వి పరిహాసం చేస్తోంది.

వివరణ : లోకం నవ్వుతుందా? అని మనం ఆశ్చర్యపోతాం! ఈ గ్రంథంలో 74వ వచనభావాన్ని మనసులో నుంచుకొని చూద్దాం. వేశ్యపై మోహాన్ని పెంచుకొన్న ఒకడు తన స్నేహితునితో, ఆమె ఎదుటే "ఈమె మహాపతివ్రత, పతివ్రతలకే రాణి" అని పొగడటం చూసి, ఆమె తనలో తానే నవ్వుకుంటుంది కదా! అట్లాగే అసత్యమైన తనని సత్యమని మాట్లాడే వారిని చూసి ఈ లోకం నవ్వుకుంటోందని చాలా నాజూకుగా ఈ పద్యభావం తెలుపుతోంది. దృశ్యమానమైన ప్రపంచం మిథ్యయని ఇతరులు ఋజువు చూపించక్కర్లేదు. ఆలోకానికే తన నిజమేమిటో తెలుసు అనే తత్వాన్ని శ్రీ భగవాన్ నొక్కి చెప్పారు.

636. వెలుగు ప్రసరించిన చోటనే వస్తువులున్నట్లు కనబడతాయి తప్ప, వెలుగుకతీతంగా ఏఏ కనిపించవు. అట్లాగే హృదయంలో ఆత్మ ప్రతిబింబంగా ఉదయించి, స్మృతి విస్మృతుల రూపంలో చలించే మనస్సుతో తెలిసేవే యీ దృశ్యమానజగత్ బింబాలు.

వివరణ : మనస్సు లేక యీ ప్రాపంచిక దృశ్యాలు లేవు. ఆత్మజ్ఞానంలో సృష్ట్యాది అన్య దృశ్య ప్రపంచం లేదని భావం.

637. మనముందు తోచుట చేత "ఒకటున్నది" అనేది (సన్మాత్రమని) ఋజువు అవుతుంటే తప్ప, ఆ వస్తువుపై ఇంద్రియాల ద్వారా తెలియబడే దృశ్యమే అక్కడున్న వస్తువు యొక్క యథార్థరూపమని నిర్ధారణ చేయలేము. (దృశ్యమే ఆ వస్తువు యొక్క నిజస్వరూపంగాదని భావం)

638. దృక్కుతో నీవు దేనిని చూడకుండా, ద్రష్టనే ఆ దృక్కుచేత గమనిస్తే, అప్పుడు చూచే తన స్వరూపంగానే సకలమూ గోచరిస్తుంది. అప్పుడు అంతవరకు తెలుసుకొన్న విషయజ్ఞానమంతా ఆ తర్వాత కేవలం భ్రమ అని తేలుతుంది.

639. చూచేవాడైన తాను, చూడబడే (దృశ్యం) జగత్తు వేర్వేరు ఉనికిగల రెండు (సత్) వస్తువులుగా వున్నట్లయితే, చూడటం (దృక్కు) అనేది అసంభవం. అట్లాగ కాకుండా, చూడటం (దృక్కు) జరుగుతున్నప్పుడు, చూచేవాడూ (ద్రష్ట) చూడబడు వస్తువూ ఒక సత్పదార్థమని గ్రహించు.

30. సత్యజ్ఞానం (Denotative knowledge).

640. (ఉనికి మాత్రంగా) ఊరక ఉన్నట్లయితే అప్పుడు మహానందం గోచరిస్తుంది, మహత్తు అయినది రాకపోకలు లేని పరతత్త్వమని తనను ఉత్సుకతతో విచారించి తెలుసుకొని ఆ మహానందాన్ని పొందాలి. దానికి బదులు (బాహ్య కర్మలైన పూజా జపధ్యానాదుల జ్ఞానంతో) తిరిగి పడే కష్టాలన్నీ ఎందుకో!

641. తానే తానుగా (ఆత్మగా) నిత్యమూ ఉంటూనే, ఆ ఆత్మని తనకు అన్యమని ఎంచి సాధనలతో దానిని వెదుకుతాడు. అన్ని వస్తువులలో "నేను" అని ప్రకాశించే జీవులూ తనకు (అజ్ఞానదృష్టికి) అన్యమైన వస్తువు వలె గోచరించినా, చివరకు ఆ "నేను" తనకంటె వేరుకాదు అనే భావన (సుజ్ఞానంలో) అంతమై, ఆ భేదభావం నుండి పూర్తిగా విడిపడటానికే ఆ సాధనలన్నీ.

642. తనకంటే వేరుకాని ఆత్మని తనకు అన్యంగా నెంచి, దానిని పొందటానికి పలు విధాలుగా తపస్సు చేయటం, తన నీడని పట్టుకొనటానికి పరుగెత్తటం వంటిది.

543. ఉన్న వస్తువైన ఆత్మయే "ఉన్నాను" అనే ప్రజ్ఞా రూపంలో హృదయంలో స్పష్టంగా "నేను" అని అందరికి తెలుస్తోంది. కాబట్టి సత్యజ్ఞాన స్వరూపమైన ఆ పరవస్తువే ప్రత్యక్షమైనదికాని పంచేంద్రియాలకు గోచరించే విషయ వస్తువులు (నిజంకావని తెలుసుకో) ప్రత్యక్షం కానివని తెలుసుకో.

644. హృదయంలో నిత్యం ప్రకాశించే సచ్చిత్ స్వరూపమైన ఆత్మని సూక్ష్మ దృష్టితో గమనించి అదే తాము అని తెలుసుకోలేని లోకులు సదా విజృంభిస్తున్న అహంకార రూపమైన ప్రకటిత జ్ఞానం వలన మాయలో పడి కొట్టుకుంటున్నారు.

31. అంతర్దృష్టి వల్ల కలిగే జ్ఞానం

645. "నిన్ను నీవు తెలుసుకో"యని శాస్త్రాలు చెబుతున్నాయి. అంటే "అన్యాన్ని తెలుసుకొనే బాహ్య విషయ గ్రహణాన్ని వదలవేయ" మనే దాని భావం. అందరికి "నేనున్నాను" అనే సువిదితమై చైతన్యం సూర్యునివలె స్వచ్ఛంగా ప్రకాశిస్తున్నది కదా!

646. మధ్యమ ప్రథమ పురుషలకి సంబంధించిన వస్తువులను గ్రహించే మనస్సుతో వెదకుతున్నప్పుడు గోచరించని ఆత్మ, ఆ విషయజ్ఞానం అంతమైనప్పుడు తనంతటతానుగా ప్రకాశిస్తుంది. నాయకుడు నాయికను చూస్తే ఆమె తలవంచుకొని నేలను చూస్తూ నిలబడుతుంది. నాయకుడు ఆమెను చూడనపుడు ఆ వనిత తానే అతనిని చూస్తూ చిరునవ్వుతో ఆనందిస్తుంది.

వివరణ : ఆత్మని నాయికగాను, అహంకారాన్ని నాయకునిగాను ఉపమానంతో విశదీకరించే విధానం ఆశ్చర్యపరుస్తుంది. బహిర్ముఖ దృష్టితో ఆత్మని వెదకుతున్నప్పుడు. అది మనకు కనబడదు. బహిర్ముఖ దృష్టి నశిస్తే అది అంతర్ముఖ దృష్టి అవుతుంది. కాబట్టి ఆత్మ స్వయం ప్రకాశక మవుతుందని ఈ ఉపదేశం.

647. నీవు 'ఇది అది' అని మధ్యమ, ప్రథమ పురుషలనే ఏ వస్తువునూ చూడనట్లయితే, ఉన్నాను అనే స్ఫురణతో అనంతమైన పరమాత్మాకాశంలా నీ దృష్టి వ్యాపించి ఆ పరబ్రహ్మమే నీవవుతావు.

648. భక్తి శ్రద్ధలతో తనని ఈశ్వరునికి అర్పించుకుంటే దైవానుగ్రహం గలిగి సద్వస్తువైన ఆత్మ అనుభవమవుతుంది. ఆత్మ అత్యంత సూక్ష్మమైనది. బుద్ధిగ్రాహ్యమైనది కాదు కనుక.

649. లోకుల్లారా! అధ్యయన శ్రవణాదుల ద్వారా విద్యలన్నీ నేర్చి తద్వారా మనస్సు నిశ్చలంకాక వృధాగా వెదకి తిరగవద్దు. ప్రేమ స్వరూపుడైన ఈశ్వరునికి భక్తితో శరణాగతి చెందటమే ఉత్తమం.

32. ప్రేమ

650. ప్రేమరసం తదన్యముల్లైన షడ్రుచుల కంటె గొప్పదేగాని తక్కువది కాదు. దీనిని గ్రహించలేని వారే ప్రేమని ఏడవ రుచిగా వర్ణిస్తారు. షడ్రుచులనబడే వాటికి "రుచి" అనే గుణాన్ని యిచ్చేది ఆది రుచియైన ప్రేమ ఒక్కటే.

651. మాటలకి అందని ప్రేమరసాన్ని అనుభవించని అభాగ్యులే రుచులు ఏడు (షడ్రుచులతో ప్రేమను కూడా ఒక రుచిగా కలిపి) అని అంటారు. పరమోత్కృష్టమైన ప్రేమరుచిని మేము బాగా తెలుసుకున్నాం. కనుక "ప్రేమ ఒక్కటే పరమానందదాయకమైన రుచి" అని కచ్చితంగా చెబుతున్నాం.

652. ప్రేమయే ఆత్మస్వరూపమని తెలుసుకున్నప్పుడే జీవితంలో ఏర్పడే అనేక చిక్కుముడులు విడిపోతాయి. ఉత్కృష్టమైన ప్రేమ (పరాభక్తి) లభిస్తేనే మోక్షం కూడా లభించినట్లవుతుంది. అన్ని మతాల బోధనలలోని అంతరార్థం కూడా ఇదే (ప్రేమ)

వివరణ : ప్రేమతత్వాన్ని గ్రహిస్తే అది కోర్కెలు అనే వృత్తి రూపం చెందకుండా ఉంటుంది. కోర్కెలు ఈవిధంగా అంతంకాగా దాని పర్యవసానాలైన క్రోధ, లోభ, మోహ, మద మాత్సర్యాలు కూడా తెగిపోతాయి. జీవిత సమస్యలకి ఈ ఆరే కూకటివేళ్లు కాబట్టి అన్ని చిక్కులు తీరుతాయి. తాను ప్రేమే అని తెలుసుకోవడమే ఈ వచన భావం.

653. "జ్ఞానులను దర్శించటానికి వెళ్ళే వారు వట్టి చేతులతో వెళ్ళరాదు. ఏదో కానుక తీసుకొని వెళ్ళాలి" అని పెద్దలంటారు. హృదయంలో నిజమైన భక్తిప్రేమలతో వారి యొద్దకు వెళ్ళాలనేదే దాని భావం. అంటే వారిని పరీక్షించాలనో, లేక సరదాగా చూడటానికో వెళ్ళకూడదని భావం.

వివరణ : శ్రీ మురుగనార్ ఇచ్చిన భావం. ఇతర కానుకలు ఎప్పుడూ ఎవ్వరికీ వీలయినా వీలుకాకపోయినా భక్తి ప్రేమలు లేకపోతే అవి నిష్ప్రయోజనాలు. ఇతరములు లేకపోయినా ప్రేమ మాత్రం ఉంటే అదే ఇతర కానుకలు లేమిని తీర్చేస్తుంది.

654. ప్రేమని నిరోధించటం, ప్రేమను వక్రమార్గంలో బలవంతంగా రుద్దటం వలన జీవులు ఎన్నో రకాలైన కష్టాలతో హరించుకుపోతున్నారే!

వివరణ :ఇష్టమైన వస్తువులకు కీడు కలిగించడం: అయిష్టమైన వస్తువులను సేకరించటం, ఇలా ఆశ అనే వృత్తి రూపంలో ప్రేమ వ్యవహరించటంవలన జీవులకు ఎన్నో కష్టాలు కలుగుతున్నాయి. కనుక ఇష్టానిష్టాలనే వృత్తులు లేవకుండటయే ప్రేమను అణచకుండటం, విపరీత ధోరణిలో రుద్దకుండటం అవుతుందని గ్రహించు. దీనినుద్దేశించే శ్రీ భగవాన్ ఇష్టానిష్టాల రెంటిని త్రోసిపుచ్చాలని "నేనెవరు?" గ్రంథంలో బోధించారు.

655. ప్రేమ స్వరూపమైన ఆత్మానుభవం అంటే ఆనందమయమైన ప్రేమనే చూడటం, వినటం, స్పృశించటం, భుజించటం, ఆఘ్రాణించటమే.

వివరణ : ఈ గ్రంథంలో 62వ వచన భావాన్ని మరొకసారి జ్ఞాపకం చేసుకోవాలి.

33. సకల రూపాలు

656. సత్పదార్థాన్ని గురించి తెలియని వారే దానికి ఒక రూపము లేదంటారు. ఆకాశం వంటి ఆత్మతత్త్వాన్ని యథార్థంగా తెలుసుకొని అనుభవించే ఆత్మనిష్ఠుడైన జ్ఞాని యొక్క రూపమే ఆ సత్పదార్థరూపమని తెలుసుకో.

657. రూపమైన తనశరీరమే తాను అనే బుద్ధి నశించిన వారికే నిరాకారోపాసన సాధ్యమవుతుంది. అట్లు కాకుండా, తన శరీర రూపంపై “నేను” అనే అభిమానం కలవారు చేసే సాధనలన్నీ (నిరాకార ధ్యానం చేస్తున్నామనుకొని చేసే ప్రయత్నాలన్నీ) సాకారోపాసనలేయని గ్రహించు.

వివరణ : ఈ గ్రంథంలోని 208వ వచన భావాన్ని ఇక్కడ జ్ఞాపకం చేసుకోవాలి.

658. తలపులు లేని ప్రజ్ఞతో కూడిన ఆత్మనిష్ఠతో నిరాకారోపాసన చేయడమే చాలా శ్రేష్ఠము. ఈశ్వరుని ఈ విధంగా నిరాకారోపాసన చేయటానికి అర్హత లేనివారు ఆయనని సాకారంగా ఉపాసించుట మంచిది.

650. సహజ సిద్ధమైన 'ఉన్నాను' అనే స్ఫురణలో వుండలేక మోహంతో కర్మవశులై భ్రమిస్తున్న మనుషులు, ఈశ్వరునికి భక్తి ప్రేమలతో చేసే సాకారారాధన వలన క్రమంగా చిత్తశుద్ధి కలిగి, తద్వారా రూపంపై మోహం నశించి చివరకు పరమాత్మ స్థితిని పొందుతారని తెలుసుకో.

వివరణ : స్వరూప ధ్యానం చేయలేనివారు మూర్త్యుపాసననైనా ఆచరిస్తే చివరికి అదేగతి నిస్తుంది శ్రీ మురుగవార్ అంటున్నారు.

660. బాహ్యంలో అంతరంగంలో శివరూపారాధన చేసే శివభక్తిగల మనసా! సర్వత్రా ఈశ్వరుడు జ్ఞానరూపంగా నిండివున్నాడని మరవకుండా శివారాధన చేయి.

661. శివయోగ సిద్ధి పొందిన జ్ఞానులను సదా సేవించడం వలన మనస్సు నిశ్చలమై, హృదయంలో ఆత్మవిచారం ఉదయించి, బాహ్య విషయజ్ఞానం నశించి, "ఉన్నాను" అనే అహం స్ఫురణతో ఆత్మ నిష్ఠలో నిలకడగా ఉంటే పుట్టుకతో వచ్చిన రోగమనే మోహం నశిస్తుంది.

662. వేదాలలో చెప్పబడినట్లు క్రమం తప్పకుండా చేసే అనుష్ఠానాలు నీకు ఈశ్వరునిపై నిజమైన నిశ్చలమైన భక్తి శ్రద్ధలు కలిగించకపోతే, ఆ అనుష్ఠానాలతో నీవు పడిన పాట్లన్నీ వ్యర్థములని తెలుసుకో.

663.నిత్యమూ అల్లా (భగవంతుని పాదాలకు మ్రొక్కే వారికి పాపకర్మల ఫలితంగా పొందే బాధలు, మంటలూ చల్లారి, సుఖాన్నిచ్చే శుభములు కలుగుతాయి.

వివరణ : కొందరి మహమ్మదీయుల నుద్దేశించి చెప్పిన ఉపదేశం కాబట్టి, ఈశ్వరుడు అనే పదానికి 'అల్లా' అనే మాటని ఉపయోగించారు.

664. ఈ జన్మలో మరుజన్మలో పొందవలసిన వాటిని గురించి చింతించక, ప్రారబ్ధాను సారం కలిగే కష్టాలన్నీటినీ ఎంతో ఓర్పుతో సహించి ఎటువంటి పేదరికంలోనైనా మనస్సు కొంచెమైనా చెదరక ఈశ్వరుని అజ్ఞానుసారం నడచుకో.

665. ఈశ్వరుని పాదాలని చేరటమే తమ జీవిత లక్ష్యమని జీవించే శ్రేష్ఠులైన సాధువులు, ఇతరుల అసూయలకు అవకాశమిచ్చే ఆడంబరాలకి చోటివ్వక తమను చూసి జాలిపడే రీతిని నిరాడంబరంగా జీవించడమే ఉత్తమం.

34. పంచకృత్యాలు

666. ఈశ్వరుని నియమానుసారం జరిగే సృష్టి, స్థితి, లయ, ఆవరణ విక్షేపరూప పంచకృత్యాలు ప్రతిక్షణం, ప్రతిదినం, క్రమం తప్పకుండా చక్కగా జరుగుతున్నాయని గ్రహించి ప్రశాంతంగా ఉండు.

667. భగవంతుని కారణంగా అణువులన్నీ నశించి, అప్పటి కప్పుడే మళ్లీ కొత్తగా పుడుతున్నాయి. ఇట్లాగ నిరంతరం జరగడం వలన సృష్ట్యాది పంచకృత్యాలన్నీ తమంతట తామే జరుగుతున్నట్లు కనబడతాయని తెలుసుకో.

35. జీవేశ్వర కర్తృత్వం

668. జీవుని కార్యాలన్నీ ఈశ్వరుని కార్యాలే అని అంగీకరిస్తే జీవునికి ఉనికి ఉండదు. స్వాతంత్ర్యము ఉండదు. అంతా భగవంతునికి అర్పించినందువల్ల తాను భగవంతునికి వేరుగా ఉండడు. అట్లా ఆత్మసమర్పణం కాలేకపోతే జీవులు చేసే పాపపుణ్యాలన్నిటికీ కర్తృత్వం జీవుడిదే తప్ప ఈశ్వరునిది కాదు. జీవుడు, శివుడు వేరనీ, జీవుడు స్వతంత్రుడనీ తలచిచేసే పాపపుణ్యఫలాలని జీవుడే అనుభవించవలసిన వాడు.

వివరణ : కర్తృత్వ భావమున్నంతవరకు కర్మలు బంధిస్తాయి. ఫలితాలు మంచైనా చెడైనా అనుభవించవలసినదే. "అంతాభగవదేచ్ఛ", శివుని ఆజ్ఞలేనిదే చీమైనా కుట్టదు' 'అనే పెద్దల మాటల్లోని సత్యాన్ని గ్రహించకుండా, లోకులు కష్టం కలిగితే "ఇదంతా భగవంతుని చర్య' అని భగవంతుని దూషించినట్లు మంచి జరిగితే మాత్రం తాము భగవంతుని అనుగ్రహానికి పాత్రులైనట్లు ఆ వాక్యాలని ఉపయోగిస్తారు. ఈదురభిప్రాయాన్ని నివృత్తి చేయడానికే ఈ ఉపదేశం.

36. జీవేశ్వరుల సృష్టి

669. భగవంతుణ్ణి కర్మలు బంధించవు. జీవుడు కర్తృత్వభావంతో చేసిన కర్మలు సుఖదుఃఖాలైన బంధాలని కలిగిస్తాయి. అయ్యో! నిజంగా మృతి చెందిన ఒకని తండ్రి సంతోషంగానూ, బ్రతికి వున్న ఒకని తండ్రి దుఃఖంలోనూ ఉన్న కథ దీనికి చక్కటి ఉదాహరణ.

వివరణ : ఒక గ్రామం నుండి రాముడు కృష్ణుడు కాశీ యాత్రకి వెళ్లారు. దారిలో రాముడు వ్యాధితో మరణించాడు. కృష్ణుడు మాత్రం యాత్రని సాగించాడు. ఈ సమాచారాన్ని వారిద్దరి తల్లిదండ్రులకి చేరవేసిన మూడో వ్యక్తి "కృష్ణుడు వ్యాధితో మరణించాడు: రాముడు యాత్ర సాగించాడ"ని మరచిపోయి చెప్పాడు. రాముని తండ్రి యీ తప్పుడు సంగతితో సంతోషించాడు. బ్రతికి వున్న కృష్ణుని తండ్రి రోదించాడు. ఇప్పుడు వీరిద్దరి శోక సంతోషాలకి కారణం వారిరువురి కుమారుల గురించిన తప్పుడు సమాచారమే కాని, నిజమైన ఆధారాలేవీ కావుకదా! ఇట్లాగే జీవుడనుభవించే జననమరణరూప దుఃఖానికి తనను గురించి ఒక తప్పుడు భావం కారణమవుతుందే తప్ప, నిజమైన ఆధారం ఏమీ లేదు. అందువల్ల జీవుల మనోభావమనే సృష్టి బంధమని చెప్పారు.

ఈశ్వరుడే జీవునికి మంచి చెడు అని ప్రారబ్ధరూపంలో కర్మఫలాన్నిస్తాడు. దాని ప్రకారమే అన్నీ జరుగుతాయి. అందువల్లే యీ లోకమంతా భగవంతుని సృష్టియని అంటారు. ఈ లోకం మనకు జ్ఞానాన్నిచ్చే మంచి పాఠశాల. సుఖదుఃఖాల ద్వారా వైరాగ్యాన్నిచ్చి మనస్సుని ఆత్మాభిముఖం చేయడమే సృష్టి ఉద్దేశం. అదే మోక్షం అంటే. కనుక భగవంతుని సృష్టి మనకి జ్ఞానం బోధించడమే కాని బంధాన్ని కలిగించడం కాదు.

670. భగవంతుని విశాల సృష్టి జ్ఞానగురువుని చూపించి, వాసనలు దహించే జ్ఞాననిష్ఠ పొందటానికి సహకరిస్తుంది. ఆ కారణం చేత, అది ముక్త నొందటానికి సహాయకారి అని తెలుసుకో.

వివరణ : జీవులు ముక్తి చెందాలన్నదే సృష్టికి కారణం. ఆగామికర్మల ద్వారా మళ్ళీ మళ్ళీ ఆ వలయంలో పడి భ్రమించే జీవునికి ప్రారబ్ధనియతి ప్రకారం గొప్ప సహాయం చేసి ముక్తి నివ్వటానికే ఈశ్వరానుగ్రహం

37. నేతి నేతి

671. ఈ మృణ్మయ శరీరం, ప్రాణం, ఇంద్రియాలు, మనస్సు, బుద్ధి అహంకారం: నేను కాను. సకల వృత్తులు, విషయాలు నశించగా వాసనలతో మాత్రం. నిండిన (నిద్రలో) అజ్ఞానాన్ని కూడా (అంధకారం) నేను కాను.

వివరణ : శ్రీ భగవాన్ గ్రంథం “నేనెవరు?”లో ఈ భావం వచన రూపంలో ఉన్నదని గ్రహించాలి.

672. సత్పదార్థమైన నా (ఆత్మ) సన్నిహిత సంబంధాన్ని పొందకపోతే ఇవన్నీ (అంటే పైన చెప్పినవన్ని) ఉనికి లేక నశిస్తాయి. అందుచేత సత్పదార్థనికి అన్యంగా ఏ వస్తువు ఉనికి, జ్ఞానం కలిగినవిగా ఉండలేవు. కనుక అనాత్మ పదార్థాలు నేను కాను.

673. పైన తెల్పిన అనాత్మ దేహాదులను "నేను" అని అభిమానించే మొట్టమొదటి తప్పిదాన్ని వివేకంతో త్రోసిపుచ్చి, వంచనారూపమైన ఈ ప్రపంచ శరీరాదులు ఎండమావులని గ్రహిస్తే అసంగుడుగా, ఏకాత్మునిగా ప్రకాశించే సత్యజ్ఞాన స్వరూపమే నేను.

674. పైన చెప్పిన అనాత్మవస్తువులు ఏవి ఎట్లాగ వ్యవహరించినా (వాటిని "నేను" అని అభిమానించుటచేత, నేనే వ్యవహరిస్తున్నాను అనే కర్తృత్వ భావాన్నుండి) విడిపడినవాడనై, నీవు వాటిని చూస్తున్న సాక్షీమాత్రంగా ఉండు.

38. వాసనా క్షయం

675. కొన్ని సమయాలలోనే సాధన చేయాలన్న నియమాన్ని దాటి నిరంతరం జరిగే సహజాత్మ నిష్ఠతో వాసనలనబడే కేశాలు శిరస్సున ఆలోచనల రూపంలో మొలవటానికి ఎటువంటి అవకాశమివ్వక నాశనం చేయటమే సన్యాసులు చేసుకొనే నిజమైన శిరోముండనం.

వివరణ : సాధువులు నెలకొకసారి తలబోడి చేసుకోవటాన్ని శిరోముండన మంటారు. దీని భావమే మంటే : అప్పుడప్పుడు ఆలోచనల రూపంలో ఎగసే వాసనలను నాశనం చేయటమే. ప్రతి దినం ఉదయం సాయంకాలం అని ఒక

నియమిత కాలాల్లో మాత్రమే సాధన చేసి అప్పుడు ఎగసే తలపులనే నాశనం చేయడానికి పోల్చి చూపారు. అయినప్పటికీ ఎడతెరిపి లేకుండా సహజంగా జరిగే సహజాత్మనిష్ఠగల జ్ఞానిస్థితే సంపూర్ణ వాసనాక్షయం (మళ్లీ మళ్లీ వాసనలు ఎగయని స్థితి) కాబట్టి, అదే ఉత్కృష్టమైన శిరోముండనమని ఇందు బోధించారు.

676. ముల్లుని ముల్లుతోనే తీయాలి. అట్లాగే చిత్తంలో లోతుగా పాతుకుపోయిన అశుభవాసనలను శుభవాసనలిచ్చే అభ్యాసంతో తీసేసి తర్వాత ఆ శుభవాసనలను కూడా అనవసరమైనవని నిర్మూలించాలి.

వివరణ : నిర్మూలించవలసినవి అశుభవాసనలు. సద్వాసనలు కావు. సద్వాసన అంటే బ్రహ్మనిష్ఠలో స్థిరంగా ఉండటానికి అవశ్యకమైనది. శ్రీ భగవాన్ రచించిన "శ్రీ అరుణాచల అక్షర మణమాల"లోని 69వ పద్యభావాన్ని ఇక్కడ జ్ఞాపకం చేసుకోవాలి.

677. అశుభవాసనలు నశించే వరకే శుభవాసనలు అనుకూలిస్తాయి. అట్లాగ పెరిగిన శుభాశుభ వాసనలు నశించగా కలిగిన వాసనా క్షయమే మన ధ్యేయమైనటువంటి మోక్షస్థితి.

39. ఉపవాసం

678. తన మనస్సుతో భోగలాలసలను ఆశించకుండా ఉండటమే నిరాహార దీక్ష. ఆత్మనిష్ఠని వదలకుండా ఉండటమే ఉపవాస దీక్షయని వివేకులు తెలుసుకొని శ్రద్ధతో అనుసరిస్తారు.

వివరణ : నిరాహార దీక్ష అంటే భోజనం చేయక పొట్టను మలమల మాడ్చటం. కాదు. ఇంద్రియాలకి ఎటువంటి ఆహారం ఇవ్వకుండా మాడ్చటమే నిజమైన నిరాహారదీక్ష. ఉపవాసం అంటే దగ్గర వసించుట అని భావం. అంటే మనస్సు ఆత్మకి సమీపంగా నుండి ఆత్మతో వదలకుండా ఆత్మతో మమేకమైయుండటమే నిజమైన ఉపవాసం.

40. ఆహార నియమాలు

679. ఆత్మవిచార సాధనకి సాత్విక గుణం సహాయపడుతుంది. ఇది మిత సాత్వికాహార నియమంతో కలుగుతుంది. సాధన పురోగతికి సాత్విక గుణమే సహాయ పడుతుంది. కనుక సాత్త్వికాహార నియమ మొక్కటే సాధకులకు చాలు. అనేక రకాలైన యితర నియమాలు పాటించి కష్టపడటం ఎందుకు?

41. శౌచము

680. మలమయమైన మాంసమయమైన ఈ దేహాన్ని పరిశుభ్రంగా ఉంచడానికి ఇంకా ఎంత ప్రయత్నాలు చేసినా, శరీరం మాత్రం నవద్వారాల ద్వారా మలములను పెంచి దుర్వాసనలను కలగచేస్తుంది. ఇది తెలుసుకొని అసహ్యించుకొని, శరీరంపై ఆశని పూర్తిగా వదలేయడానికే శాస్త్రాలు శరీరానికి శుభ్రత కలుగచేసే ఆచార వ్యవహారాలని బలపరుస్తున్నాయి.

681. "ఒక కన్యని వివాహం చేసుకో" అని వేదం గృహస్థాశ్రమ జీవితాన్ని విదించింది. ఎందుకంటే, అల్పమైన స్త్రీభోగంపై వ్యామోహాన్ని త్యజించాలనే ఉద్దేశ్యంతోనే కదా! అంతే కాకుండా వేదం అనేక యాగాలను చేయమనటం, వాటికి తగిన విధులను సూచించడం కూడా వాటి ఫలాలైన స్వర్గాది భోగాలపై వైరాగ్యం ఏర్పడటానికే.

వివరణ : శ్రీ మురుగనార్ ఇక్కడ ఈ భావాన్ని అంటే దేహపరిశుభ్రత, గృహస్థధర్మం, యజ్ఞయాగాదులు గురించి చెప్పినదంతా "గుడ జిహ్వాన్యాయా"న్ని బట్టి చెప్పినట్లు గ్రహించాలి.

తల్లి రోగంతో బాధపడుతున్న బిడ్డకి మందు ఇవ్వడానికి ముందు దానిని దాచి పెడుతుంది. అయితే చూపిస్తున్నది బెల్లం ముక్క. అట్లాగే వేదాలు కర్మకాండలో చూపిస్తున్న భోగహేతువులన్నీ జ్ఞానకాండలో వైరాగ్యానికి సాధకుని తయారు చేయడానికే అని వివేకులు గ్రహించాలి.

682. స్వచ్ఛమైన ఆహారమంతా తన కడుపులో చేరిన కొద్ది సమయంలోనే దుర్గంధంతో కూడిన మలంగా మార్చే ఈ దేహమనే మలభాండాన్ని “నేను” అని ప్రేమతో అభిమానించే వారు మలాన్ని తినే జంతువు (పంది) కంటే హీనమైనవారు. స్వచ్ఛమైన ఆహారం తిని మలంగా మార్చే శరీరాన్ని “నేను” అని భావించే మానవుడు, మలాన్నే భుజించి మలంగా మార్చే పంది కంటే హీనులని చెప్పవచ్చు.

భగవాన్ - 10

వివరణ : దేహాన్ని అభిమానించడంలో పంది మనిషి సమానమే. అయితే మనిషి కంటే పంది శరీరం కొంత మెరుగు అని అంటున్నారు శ్రీ భగవాన్. పంది శరీరం చెడు పదార్థాన్ని తిని చెడు పదార్థంగా మారుస్తుంది. కాని మానవ శరీరం శుద్ధాహారం తిన్నా కూడా దానిని అశుభ్ర మలంగా మారుస్తోంది. కనుక పంది శరీరంకంటే నీచమైన పని చేసే మానవ శరీరాన్ని “నేను” అని అభిమానించే వాడు పంది కంటే హీనుడని వారి తీర్పు.

42. నిష్కామ్యం

683. ఒక కోరిక నెరవేరడానికి దైవాన్ని ప్రార్థించడం ఆ కోర్కెనే ప్రార్థించడమన మాట (దైవాన్ని ప్రార్థించలేము). కనుక శివసాయుజ్యమైన మోక్షాన్ని పొందాలని కాంక్షించే ముముక్షువుల హృదయంలో కోరికల తలుపులు పూర్తిగా నశించటం తప్పనిసరి.

684. ముక్తినిచ్చే శ్రేష్టమైన తపస్సు నాచరించే సత్పురుషులు, మోహాన్ని కలిగించే ఇహపరసౌఖ్యాలను భోగాలను కాంక్షించరు. అటువంటి భోగాలను ఆశించి చేసే తపస్సు, కేవలం గంజికోసం విలువైన వజ్రాన్నియిచ్చి వేసే తెలివి తక్కువ పని వంటిది.

వివరణ : తపస్సు లక్ష్యం ఆత్మసాక్షాత్కారం. అంతే తప్ప, ఇతర విషయాల గురించి కాకూడదు. స్వర్గాది భోగాలకై చేసిన అసురుల తపస్సంతా వృధా అయినట్లు, ఆత్మసిద్ధికి తప్ప, ఇతరములకై చేసే తపస్సు వృధాయని భావం.

43. ఇంద్రియ నిగ్రహం

685. అంతఃకరణాలైన మనస్సు, బుద్ధి, చిత్తం, అహంకారాలనే నాలుగూ, బాహ్యకరణాలైన చర్మం, నోరు, కన్ను, ముక్కు, చెవి, అనే ఐదూ యివి రాత్రింబవళ్లు నిరంతరం అణగియుంటే, వివరించలేని ఆ తురీయ స్థితిలో ప్రకాశించే పరావస్తువు తానే వెలుగును.

వివరణ : కరణేంద్రియాలను ప్రత్యేకంగా అణచటం సూటియైన మార్గం కాదు. అహమణగితే అన్నీ అణగుతాయి. కనుక అహంతా నాశనానికే ప్రయత్నించాలి.

686. మనో వేగాన్ని అడ్డుకొని, ఆత్మలో సంస్థితమయ్యేటట్టు చేయక, మనస్సుకి ఏర్పరచిన విధి నిషేధాలను మీరి, పంచేంద్రియాల ద్వారా మనస్సుని పరుగెత్తనీయటం, ఒక ఊరి కోటను పగులగొట్టి, సాగునీరూ, మంచినీరూ చెఱువుల గట్టులను తెగకొట్టి ఆ ఊరినాశనానికి పాల్పడిన దోషానికి సమానము.

687. ఏకమైన స్వరూపంలో నుండక, వేర్వేరు వ్యక్తులుగా విష్ణువు బ్రహ్మ (తమలో ఎవరు గొప్పయని) తగవు లాడుకొని వాదోపవాదాలతో బుద్ధిని కోల్పోయారు. అప్పుడు అరుణాచలేశ్వరుడు జ్యోతిస్తంభరూపంలో మధ్యలేవగా,

బ్రహ్మవిష్ణువులు ఆద్యంతములు పరీక్షించి కనుగొనలేక నిస్పృహ చెందారని పురాణం చెబుతోంది. కరణములను బహిర్ముఖంగా పోకుండా అడ్డుకొనకపోతే కలిగే కీడుని మనకి తెలియజేయటం ఈ కథ చెప్పడానికి కారణం.

44. ఇంద్రియ జయం

688. అహంకారమనేది శరీరమును ఆధారం చేసుకొన్న పంచభూత గుణాగుణాల సంబంధం కలిగినట్టి, "పాంచభౌతిక దేహమే నేను" అనే భావన. అది నశించాలి పిదప, పంచభూత గుణా గుణాల సంబంధిత దోషాలను సద్వస్తువైన తనపై ఆరోపించుకోరాదు. వానిని త్రోసి పుచ్చి ఉదాసీనంగా ఉండాలి. దీనినే "భూతజయం" అని అంటారు.

వివరణ : సామాన్యంగా భూత జయం అంటే పృధివి, నీరు, అగ్ని, వాయువు, ఆకాశం మొదలైన పంచభూతాలను వశపరచుకొని, అందు సంచరించే సిద్ధులను గలిగిన వాడేయని అంటారు. ఆ భావం తప్పు అనీ, ఈ పాంచభౌతిక శరీరాన్ని నేను అని ఎంచకుండా ఉండటమే భూత జయమని తెలుపుతోంది ఈ వచన భావం.

689.చిదాభాస రూపమైన “చిత్తం-మనస్సే-నేను" అని చలించే అహంకారం పోయి, దాని వలన కలిగిన చిత్త భ్రమలన్నీ నాశనమై, బంధం ముక్తి అనే ద్వంద్వాలని దాటి, దృఢమైన ఆత్మజ్ఞాన సిద్ధిని పొందటమే నిజమైన సిద్ధజయం.

వివరణ : తాను అనుకొన్నది సాధించే సంకల్ప సిద్ధి, పరుల మనస్సును వశపరచుకోవటం, తన ఇష్ట ప్రకారమే ఇతరులను ఆలోచింపచేయడం “సిద్ధజయం” అని లోకులు అనుకోవడం తప్పు చిత్తం నశించి శివమయమగుటయే ఆత్మసిద్ధి. అదే సిద్ధజయం అని బోధిస్తోంది ఈ వచన భావం.

45. ఆసనాలు

690. సత్యజ్ఞానాకాశమైన తననే (ఆత్మనే) ఈ ప్రపంచమంతా ఆధారంగా చేసుకొన్నదనే దైవచింతన నుండి విడిపడక దృఢమవటమే సహజ సమాధికి తగిన ఆసనం.

వివరణ : కాళ్లు ముడుచుకొని, కాయాన్ని నిటారుగా పెట్టి, కళ్లు మూసుకని కట్టెలాగ కూర్చోవటమే యోగాసనమని అర్థం చేసుకొన్న ఈ కాలపు ప్రజలకు అసలైన జ్ఞాన యోగాసనం ఏమిటని చెప్పటమే ఈ ఉపదేశం.

46. యోగశక్తి

691. ఇంద్రియాల ద్వారా గ్రహించిన జ్ఞానాన్ని అంతంచేసి సదా విజృంభిస్తున్న మనోవ్యాపారాలను అణచి, నేత్రాలకి కనబడని హృదయంలో ప్రజ్ఞా రూపమైన ప్రకాశాన్ని, చెవులు వినలేని నిశ్శబ్ద రూపమైన “ఉన్నాను” అనే ఆత్మ స్ఫురణను చక్కగా గ్రహించటమే నిజమైన యోగశక్తి.

692. పూర్వ జన్మలలో చేసిన ప్రయత్నమే తర్వాత పక్వమై ఇప్పుడున్న ప్రారబ్ద రూపంగా మారుట చేత, ఆ ప్రారబ్ధ కర్తయైన తానే (యోగంతో దానికి విరుద్ధంగా లో దృష్టి కలిగి) మిక్కిలి ప్రయత్నంతో ప్రారబ్ధాన్ని మార్చవచ్చునని తెలుసుకో.

693. ఏయే సత్కర్మలు, దుష్కర్మలు వరుసగా సుఖదుఃఖాలనే ఏయే ఫలితాలనిచ్చినా సరే, నీవు నీ స్వరూపాత్మలో లీనమైన మనస్సుతో ఆ రెండు కర్మలను జయించగలవు.

వివరణ : ఆత్మలో సంస్థితమై యుండటం చేత కర్తృత్వభోక్తృత్వాలు నశించి, ప్రారబ్ధాన్ని అనుభవించే భోక్త లేకుండా పోవటమే విధిని జయించుట అంటారు.

694. ప్రాపంచిక వ్యవహారాల్లో కూడా అత్యంత శ్రద్ధ లేకపోతే ప్రయత్నం ఫలించదు కదా! అట్లాగే అనంతమైన ఆ పరబ్రహ్మాన్ని పొందే వరకు సాధనలో కావలసిన శ్రద్ధకి ఎటువంటి లోపం కలగరాదు,

695. తాను పూర్వజన్మలో చేసిన పాపాలెన్నైనాసరే, నేను పాపినని బాధపడక, అట్లాగ బాధపడే తాను ఎవరనే విచారణతో లోదృష్టికలిగిన తీవ్రసాధకులు నిశ్చయంగా స్వరూప ఆత్మయందు మునిగి అతి త్వరలో ఆనంద సాగరంలో తేలి యాడుదురు.

వివరణ : శ్రీ భగవాన్ రచించిన "నేనెవరు?" గ్రంథంలోని ఉపదేశ వాక్యాలే ఇవి అని గ్రహించాలి.

696. మార్జాల న్యాయ ప్రకారం తన వంతు ఎటువంటి సాధన లేకుండానే దైవానుగ్రహబలంతో ఈ జన్మలోనే జ్ఞానసిద్ధి పొందిన ప్రాజ్ఞులు, గత జన్మలో మర్కట న్యాయ ప్రకారం తమ ప్రయత్నంతో సడలని భక్తితో భగవంతుని ఆరాధించిన వారే.

697. సర్వవ్యాప్తము, అనంతము, అవిభాజ్యమైన చిదాకాశ ఆత్మ స్వరూపాన్ని నిరంతరం ధ్యానించే ఆత్మనిష్ఠులకు రవ్వంతైనా ప్రారబ్ధం లేదు.

వివరణ : "విణ్ ఉరువార్కిల్లై విది" అని తమిళంలో పెద్దల వాక్కు. అంటే ఆత్మాకాశ స్వరూప జ్ఞానాన్ని పొందిన వారికే ప్రారబ్ధం లేదని భావం. అంతేగాని, స్వర్గం, దేవలోకాలని పొందిన వారని అర్థం చేసుకోకూడదని ఇక్కడ చెప్పిన భావం.

698. “దేహమేనేన” నే అభిమాన రూపమైన మనస్సు బలహీనమైనది. ఆ మనస్సును ప్రారబ్ధం అనే ఒక గాలివాన గిరగిర తిప్పి కొట్టుకుపోయేలా చేస్తుంది. కాని నిశ్చలమైన పరిశద్ధమైన ఆత్మాకాశంలా శాంతితో నుండే మనస్సును (జ్ఞానయోగిని) ఆ ప్రారబ్ధం కొంచమైనా కదలించలేదు.

వివరణ : జ్ఞానికి ప్రారబ్ధం లేదని భావం.

699. జీవుని కర్మసముద్రంలో ముంచే కర్తృత్వమనే దుర్బుద్ధిని నాశనం చేయాలంటే దానికి ఒకే ఒక తంత్రం ఉపయోగించాలి. అదే, తన్మయంగా ప్రకాశించే అఖండాకార ఆత్మస్వరూప దృష్టి. అది తప్ప వేరేమున్నదని నీవు చూశావు? మనసా నీవే చెప్పు.

47. ప్రాణాయామం

700. సత్, చిత్, ఆనందం, నామం, రూపాలైన అంశాలతో నిండి గోచరించే యీ జగత్తులో, మిధ్యాంశాలైన నామరూపాల రెంటిని బుద్ధితో పూర్తిగా త్రోసిపుచ్చటమే రేచకం. సత్యాంశాలైన సత్ చిత్ ఆనందాలు మూడింటిని గ్రహించటమే పూరకం. ఆ సచ్చిదానందమే తానై సదా నిలకడగా ఉండటమే కుంభకం. ఇటువంటి జ్ఞాన యోగం యొక్క రేచక, పూరక కుంభకాలని పొందుము.

వివరణ : శ్రీ భగవాన్ రచించిన విచార సంగ్రహంలో జ్ఞానాష్టాంగం అనే అధ్యాయంలో ఈ భావాన్ని ఉపదేశించారు. అట్లాగే రాబోవు 979వ వచన భావాన్ని కూడా ఇక్కడ అన్వయించి చూసుకోవాలి.

701. శరీరం నేను కాదని ఆ అభిమానాన్ని పూర్తిగా త్యజించటమే రేచకం. సూక్ష్మబుద్ధితో 'నేనెవరు'? అని అంతర్ముఖమవటమే పూరకం. "నేను బ్రహ్మమునే"యని ఎఱిగి స్థిరంగా ఉండటమే కుంభకం. ఇదే జ్ఞాన ప్రాణాయామమవుతున్నది.

702. మనస్సే తాననే మోహంతో తిరిగి జీవుడు స్వప్నం వంటి బాహ్య ప్రపంచ దృశ్యాన్ని చూడటానికి బదులు, తన ఆత్మస్థానమైన హృదయంలో మునిగి ఉండటమే ప్రాణాయామం యొక్క నిజమైన తత్త్వమని తెలుసుకో.

48. కర్మరహస్యం

భగవాన్ - 11

కర్మం ప్రవర్తింప చేసే కర్తృత్వం, దైవాన్ని ప్రేమించని భక్తిలేమి, భగవంతుని నుండి విడిపడిన వియోగం, దైవాన్ని తెలుసుకోలేని అజ్ఞానం మొదలైన యీ నాలుగు దోషాలు (అంటే కర్మ, భక్తి, యోగ, జ్ఞానాలనే నాలుగు ధర్మాల ద్వారా పోగొట్టుకోవలసిన నాలుగు దోషాలు) ఎవరికి చెందినవి లేదా ఎవరికి కల్గినాయని విచారించటమే సరైన కర్మ, భక్తి, యోగ, జ్ఞాన మార్గాలు! ఎట్లాగంటే "ఈ నిందితుడైన నేనెవరు?" అని విచారిస్తే 'నేను' అనే అహంకారం ఉనికి లేనిదిగా బోధపడుట చేత నాశనమై, పైన తెల్పిన నాలుగు దోషాలు ఎప్పుడూ లేనివిగా మాయమై పోతాయి. కనుక ఈ దోషాలు లేని ఆత్మగానే తాను ఎప్పుడూ ప్రకాశించుటయే పరమార్థ సత్యమవుతుంది.

వివరణ : ఆ నాలుగు రకాల దోషాలు నివృత్తి కోసం ఏర్పడిన నాలుగు రకాల యోగాల సత్ఫలితమూ 'నేనెవరు?" అనే విచార మార్గమొక్కటితో నెరవేరుచున్నది. కనుక, ఆ నాలుగు యోగ మార్గాలు ఇక నిరుపయోగములై పోతున్నాయని గుర్తించుకో వలసినది.

703. "కర్మ చేసే కర్తనైన నేనెవరు?" అని తన సత్యాన్ని పరిశోధించి తెలుసుకోవటమే కర్మయోగ తత్త్వం. కర్మకి మూలమైన తనని (అహంకారాన్ని) ఎవరని విచారించి ఎఱిగి అహంకారం నాశనం కాకపోతే కర్మయోగ ఫలమైన శాంతిని పొందుట కుదరదు.

704. కర్మల నాచరించే కర్త అయిన తన (అహంకారం) సత్యం ఏమిటని (అహంకారం ఉనికి లేని అసత్యమని) తెలుసుకొన్నవాడే సకల కర్మ విధులన్నిటినీ నెరవేర్చే కర్మానుష్టాన పరుడవుతాడు. ఎందువల్లనంటే, ఆత్మవిచారణతో అహంకారం నశించగా మహానందం కలుగుతుందే తప్ప, ప్రతిదిన మాచరించే కర్మానుష్ఠాన మనే తపస్సుతో పొందగలిగేది వేరేముంటుంది?

705. అన్ని ధర్మాచరణాలకి అద్వైత సత్యజ్ఞాన మొక్కటే ఆధార స్థానమగుట వలన, ఆత్మజ్ఞాని ఒకడే కర్మ, భక్తి, యోగ, జ్ఞానం అనబడే సకల ధర్మాలను సక్రమంగా అనుష్ఠించువాడవుచున్నాడు.

వివరణ : భగవద్గీతలో కర్మధర్మాలని గురించి చెబుతూ "స్వధర్మానుష్ఠానమే కర్మయోగము"ని తెల్పిన దానికి శ్రీ భగవాన్ రమణులు ఇక్కడ చక్కటి వివరణనిచ్చారు. "స్వ" అంటే ఆత్మ "ధర్మం" అంటే అందు సంస్థితమైయుండటయేయని వివరించారు. కనుక ఆత్మనిష్ఠయే స్వధర్మం అని భావం.

49. జపం

భగవాన్-12

'నేను' అన్నది ఎక్కడుదయించి లయమవుతోందో, ఆ చోటుని జ్ఞాన విచారణతో పొంది స్థిరంగా నుండలేనివారు. జపం యొక్క మంత్ర ధ్వని ఎక్కడ నుండి పుడుతోందో ఆ చోటును వెదకి తెలుసుకొని పొందుట మంచిది.

706. తన సూక్ష్మమైన లోదృష్టి యైనటువంటి మనో మౌనంతో "నేను అని ఉదయించే స్థలమేది?" అని వెదకి హృదయంలో మునుగలేని వారు, మనస్సుతో ఒక మంత్రాన్ని జపిస్తున్నప్పుడు, ఆ మంత్ర ధ్వని అనే పరావాక్కు ఎచ్చటి నుండి పుడుతున్నదని పరిశీలించటమే చక్కటి తపస్సు.

వివరణ : శ్రీ కావ్య కంఠ గణపతి మునిగారు 'జపంతో కూడా ఆ స్థితిని పొందవచ్చా?' అని అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానమే భగవాన్ యిచ్చిన ఈ ఉపదేశం. దీని సత్యాన్ని, న్యాయాన్ని రాబోయే 715వ వచన భావంతో శ్రీ భగవాన్ ధృవీకరిస్తున్నారు. "పరావాక్కు" అని పైన చెప్పినది "నేను నేను" అనే స్ఫురణఅనే అని కూడా ధృవీకరిస్తున్నారు.

707. జపం యొక్క నిజస్వరూపానివి నీవే. కనుక నీవు “నేనెవరు?” అని నీ సహజ స్థితిని విచారించి గ్రహిస్తే ఆహా! ఏమిటీ వింత! నీవు ఎంతో ప్రయత్నంతో చేస్తున్న జపం, ఇప్పుడు ఎటువంటి ప్రయత్నం లేకుండానే జరిగిపోతోందేయని తెలుసుకుంటావు.

వివరణ : భగవంతుని అన్ని నామాలలో "నేను" అన్న స్ఫురణ శబ్ద రూపంలేని మొట్టమొదటి నామం. అన్ని ప్రాణులలో ఏకమై యుండువాడు భగవంతుడే, అందరు తమని "నేను" అని అంటారు కాబట్టి, అదే భగవంతుని నిజమైన నామం. అందువల్ల నీవే ఆ జపం యొక్క నిజస్వరూపమని అన్నారు. తన సహజ స్థితిని విచారిస్తే ప్రయత్న రూప కర్తృత్వం నశించుటచేత "సహజ జపం"గా అప్రయత్నంగా జరుగుతూనే ఉంటుందని భగవాన్ ఉపదేశం.

708. విషయ జ్ఞానమంతా, వాటిని తెలుసుకొంటున్న కర్తయైన తనలో అనన్యంగా ఏకమై మాయమయ్యే వరకూ (అంటే స్వరూప జ్ఞానం పొంది, అన్యంమాయమయ్యే ముందు,) "ఆ బ్రహ్మమే నేను పరబ్రహ్మమే నేను (అహం బ్రహ్మాస్మి, సోహం, శివోహం) అని వృథాగా నోటి మాటలతో చెప్పడం వలన ప్రయోజనం ఏమిటి? (ఏమీ లేదని భావం)

709. "నేనే బ్రహ్మం" (అహం బ్రహ్మాస్మి) అని నోటితో జపిస్తూ తిరుగక ఆత్మనిష్ఠతోనే బ్రహ్మమయంగా ఉండిపో. అట్లాగ కాకుండా విశ్రాంతి విరామం లేకుండా కోటి సంఖ్యతో జపం చేస్తే మాత్రం (జననమరణమనే) దుఃఖం పోతుందా? (పోదని భావం)

710. మందు తినాలి తప్ప మందు పేరు జపిస్తే దీర్ఘ వ్యాధులు నయం కావు. అట్లాగే మహావాక్యాలైన “శివోహం” మొదలైన అనేక శబ్దపద విన్యాసాలను జపిస్తేనే జన్మబంధం విడిపోదు. అవి చెప్పే వస్తువైన బ్రహ్మంగా తాను నిష్ఠలో ఉండాలని భావం.

50. నిజమైన దేవాలయం

711. జగజ్జీవులకు దేవాలయం ఈశ్వరుడన్న సత్యాన్ని తెలుసుకోలేని పామరజనులు (గోపురం, ప్రాకారం గర్భ గృహం మొదలైన) ఒక చిన్నగుడిని ఈశ్వరునికి నిర్మించి, సర్వవ్యాప్తియైన ఆయనని ఒక చిన్న విగ్రహ రూపంలో మలచి, ఆ గుడిలో ప్రతిష్ఠించి, పూజలు, తిరునాళ్ళు వంటి సేవలు చేస్తారు.

51. దివ్యనామం

12. హృదయం అనే సద్వస్తువు' ఉన్నాను' అనే స్ఫురణ రూపంగా హృదయం నుండి నానా విధరూపాలుగా వ్యాప్తిచెంది గోచరిస్తున్నప్పుడు, ఆ సద్వస్తువుకి యిచ్చే అనేక సహస్రనామాలన్నిటినీ పరిశోధిస్తే “నేను” అనే నామమే దివ్య నామమవుతుందని గ్రహించు.

వివరణ : భగవాన్ రచించిన అరుణాచల పంచరత్న గ్రంథంలోని 2వ పద్యంలోని భావాన్ని ఇక్కడ గ్రహించాలి. "నేననునాత్మవై హృదిని నర్తన మాడుటను వెలసితి హృదయమను పేరన్"

713. పైన తెల్పిన విధంగా ఈశ్వరుని ప్రథమనామమైనటువంటి “నేను” అనే నామంతో, ఆ సద్వస్తువు యొక్క భావరూపమే "ఉన్నాను" అని ఎప్పుడూ అనవరతం వెలుగుటచేత ఆ “ఉన్నాను” కూడా ఈశ్వరుని ప్రథమ నామమే.

714. తలపులు లేని హృదయంలో వెలుగుతున్న భగవంతుని సహస్రనామాల్లో, భగవంతుని నిజస్థితికి సహజంగా అమరిన ఈ “నేను” అనే దివ్య నామంలాగ ఏ నామం అంత చక్కగా అమరలేదు.

వివరణ : హిబ్రూ భాషలో భగవంతుని నామమైన 'జెహోవా' అనే పేరు కూడా ఈ భావాన్నే సూచిస్తుందిట.

715. భగవంతుని దివ్యనామాలన్నిటిలో “నేను నేను" అన్నదే అంతర్ముఖులైన వారికి అహంకారం నశించిన హృదయాకాశంలో నిండిన మౌనపరావాక్కుగా స్ఫురించి ఘోషిస్తున్నది.

వివరణ : 'నేనే నేను' అనే అహం స్ఫురణనే పరావాక్కు అని శ్రీ భగవాన్ ఈ వచనంలో తెల్పారు. భగవాన్ రచించిన 12వ వచనమును (706వ వచనం ముందు) ఇక్కడ సమన్వయించుకోవాలి.

716. అంతర్ముఖమైన మనస్సుతో "నేను నేను" అని ఆ దివ్యనామాన్నే విడవక భావించినా కూడా, అహంకారం సమూలంగా నశించేట్టు దాని ఉత్పత్తి స్థానంలో సాధకుని చేర్చి తరింప చేస్తుంది.

వివరణ :"నేను నేను అని భావిస్తున్నా కూడా అక్కడికి చేరుస్తుంద"ని "నేను ఎవరు?' గ్రంథంలోని బోధయే ఈ వచనం.

717. దేహాత్మబుద్ధియైన అహంకారం గుణరూపాలు కలిగినదిగా ఉండుట చేత, బాగా పరిశీలిస్తే, “నేను” అని ప్రతి యొక్కరు చెప్పే మాటకి, ఆ దేహాత్మ బుద్ధికి అధిష్టానమైన ఆత్మయే సరైన అర్థం, వస్తువు అవుతుందని తెలుసుకో.

వివరణ : ఉపదేశసారం 21వ శ్లోకార్థాన్ని యిక్కడ అన్వయించి పఠించాలి.

52. భక్తి

718. "నీవు" అనబడు "త్వం” పదానికి అర్థమైన అహంకార రూప (నిజానికి లేని) శూన్యుడైన తనను “తత్” పదమై ప్రకాశించు సదాశివమైన జ్ఞాన స్వరూపంలో, శాంత రూపమైన “ఉన్నాను” అనే “అసి” పదంయొక్క అనుభవంతో ఎవడు నాశనమవుచున్నాడో ఆ ధీరపురుషుడే శ్రేష్ఠమైన భక్తుడు.

719. బుద్ధితో పొందలేని శాంతి అనబడే సాగరంలో నీటి బుడగలాగ కనబడే తలపుల మయమైన అహంకారాన్ని దాని అసత్య రూపాన్ని చంపే ధీరుడే గొప్పభక్తుడు.

720 భక్తి మార్గంలో పరిపక్వమనస్సుతో భక్తి రసాన్ని పరిపూర్ణంగా గ్రోలినవారు, ఆ భక్తికి ప్రతిఫలంగా అమృతమయమైన ఆ భక్తినే ఇంకా ఆశిస్తారు.

వివరణ : ఉత్తమ భక్తులు తమ భక్తికి ప్రతిఫలంగా సిద్ధులనుగాని, ఇహపరసుఖాలను గాని కోరకుండా, భక్తి యొక్క భాగ్యాన్నే కోరతారు. దానికై భగవంతుని ప్రార్థిస్తారు. శ్రీ భగవాన్ రచించిన "అరుణాచల నవమణిమాల 7వ పద్యభావాన్నే ఇక్కడ ఉపదేశించారు.

721. అహంకారం యొక్క దురుసు తనం (చొఱవ) నశించి ఊరకయుండే మౌనమే ముక్తి. ఆ మౌనం నుండి జారితే కలిగేది పెద్దకీడు అనే విభక్తి. తాను మనస్తరంగాల రూపంలో ఎగయక స్థిరమై ఆ మౌనంలో లీనమవుటయే శివభక్తి, సత్యమని తెలుసుకో,

53. భక్తి - జ్ఞానం

722. పరాభక్తి, జ్ఞానం రెండూ కూడా స్వరూపాన్ని ఎరుకపరచే ఒకే తత్త్వం గలవి. అవి వేర్వేరు కావు. కాని కొందరు యీ రెంటిలో ఒకదానికి మరొకటి సహాయకారిగా ఉంటాయని చెప్పటం సరికాదు. వాటి గురించి సరైన అవగాహన లేకపోవడంవలనే వారు ఆ అభిప్రాయానికి వచ్చారు.

వివరణ : పరాభక్తి స్థితి తనను పోగొట్టుకొన్న స్థితి (అహంకార రహిత స్థితి) కాబట్టి అది జ్ఞాన స్వరూపమేయవుతుంది.

723. పరాభక్తి, జ్ఞానం యీ రెంటిలో ఏదో ఒక మార్గాన్ని చివరి వరకు ఆచరించి, సత్యాన్ని ఎఱిగిన ప్రాజ్ఞులు కూడా అప్పుడప్పుడు ఈ రెండు ఒకదానికొకటి ఉపాయమనే భావాన్ని ఆమోదిస్తున్నట్లూ, తాము కూడా వాటిలో ఒకదానిని శ్రేష్ఠమని ఆచరించినట్లూ కనబడుతుంది. ఇట్లాగ ఆచరించిన సాధకులు మధ్యలో మరోదాన్ని ఇష్టపడి, ముందు ఆచరించిన దాని నుండి జారిపోకుండా ఉండటానికే యని తెలుసుకో.

54. భక్తి - విచారణ

724. సాధకుడు ఆచరించే జ్ఞాన విచారణ ద్వారా పొందే సమాధి స్థితి, ఆ సాధకుని ఆత్మగా, నిజస్వరూపంగా ప్రకాశించే దైవం అతనిపై కురిపించే అనుగ్రహ వర్షంవలనే కలుగుచున్నది.

వివరణ : అత్యంత ప్రీతిలో ఆత్మని ఆశ్రయించే ఆత్మావలోకనమనే సాధన ఒకటే నిజమైనటువంటి ఈశ్వరోపాసన, అందువల్ల, ఆత్మయగు ఈశ్వరానుగ్రహం చేతనే జ్ఞాన విచారి కూడా సమాధిలో నిలుకడ చెందుతాడు.

725. హృదయంలో ఆత్మగా నుండే గురువూదైవమూ అయిన ఈశ్వరుడు తన అనుగ్రహంతో మనస్సును లోపలికి ఆకర్షించి తన వద్ద నిలబడితే తప్ప, ఎవరైనా తన మాయ మనస్సుతో ప్రయత్నించి, బహిర్ముఖముకాని లోదృష్టితో శాంతి స్థితిని పొందగలరా? (పొందలేరని భావం)

726. అష్టమూర్తిగా ప్రకాశించు భగవంతుని అనుగ్రహాన్ని సద్గురువు అనుగ్రహం లేనిదే పొందలేము. అది శ్రవణ మననాల ద్వారా కూడా లభ్యమవదు. గురుభక్తితోనే ఆ దివ్యానుగ్రహం లభిస్తుంది.

వివరణ : భగవంతుడే సద్గురువు కాబట్టి గుర్వనుగ్రహం లేనిదే భగవదను గ్రహం లేదు. గురుభక్తే భగవద్భక్తి. అదొక్కటే దైవానుగ్రహాన్ని లభింపజేస్తుంది.

727. సాధకుడు తనకి దైవానుగ్రహం పట్టుగొమ్మగా సహాయపడుతోందా లేదా యని సందేహించనవసరం లేదు. బంధ విముక్తి పొందటానికి, విచారణతో మనస్సు అత్యంత ఉత్సుకతకలిగి నుండటమే ఆదైవానుగ్రహం తనకు లభ్యమైందనటానికి తార్కాణం.

728. నిజానికి, దైవానుగ్రహమూ, నేనెవరనే విచారణ సాధనా ఒకదానికి మరొకటి సహాయకారులుగా, జంటగా చేరి సాధకుని పరమాత్మలో నిల్పి కైవల్యస్థితికి చేర్చును.

729. సత్యదార్థమైన ఈశ్వరుడు (ఆత్మయే) హృదయంలో నుండి మనలను మేల్కొలిపితేనే తప్ప, ఈ జగత్తు అనే స్వప్నం ఈ మాయా దృశ్యం చెరిగిపోదు. ఈ ప్రాపంచిక స్వప్నదృశ్యాన్ని చూచే తాను (జీవుడు) ఎవరనే విచారణయే, భగవంతుడైన ఆత్మమనలను మేల్కొలపడానికి మనం చేసే ఉపాసన అవుతుంది.

730.తన నిజస్వరూపమైన ఆత్మని తాను ఆశ్రయించటమే, మనో వాక్కాయాలకతీతమైన మహేశ్వరునికి మనం చేసే పరభక్తి అని అంటారు. భక్తుడు ఆశ్రయించే మహేశ్వరుడూ విచారణ చేసే సాధకుడూ ఆశ్రయించే ఆత్మ ఒకే వస్తువవుతుంది.

వివరణ : స్వరూపం, ఆత్మ, గురువు, ఈశ్వరుడూ అనుగ్రహం ఇవన్నీ ఒకే వస్తువు యొక్క పర్యాయపదాలు.

731. జ్ఞానమార్గం, భక్తి మార్గం రెండూ అవినాభావసంబంధము కలవని ఎఱుగుము. అన్యంగాని యీ రెంటిలో ఒకదాని నుండి మరొక దానిని వేరుపరచి చూడకుండా ఒకటిగాను, సమంగాను హృదయంలో నిల్చి అనుష్ఠించు.

దైవం ఆత్మగా ఉంటుందన్నారు కాబట్టి ఆత్మని ఆశ్రయించి చేసే క్రియ ఏదో అదే (లో దృష్టిలోనుండటం) పరమేశ్వర భక్తి అవుతుంది.

732. భక్తితో భగవదనుగ్రహం పొందాలని కాంక్షించే తాను ఎవరు? అని విచారిస్తే, "తాను ఒక జీవుడు" అనే అహంకారం నశించి, భగవదనుగ్రహం అనుభవానికి వస్తుంది. నిశ్చలమై ఆ అనుగ్రహాగ్నిలో అహంకారం దగ్ధమైన తర్వాత, కర్మ మాయ అనే ఇతర మాలిన్య దోషాలు అంటుకోవు.

733. శైవసిద్ధాంతమార్గంలో చెప్పబడుతున్న అహంకారం, కర్మ, మాయ అనే దోష త్రయాలలో కర్మ, మాయ దోషాలు ప్రధమదోషమైన అహంకారంమీద ఆధారపడి పెరుగుతాయి. మూలమలమైన అహంకారం నశిస్తే మిగతా రెండు మలములు నిశ్శేషమైపోతాయి.

55. ఏకాగ్రభక్తి

734. దిక్సూచి ముల్లు ఎప్పుడూ ఉత్తర దిశవైపే చూపిస్తుంటుంది. అట్లాగే భగవంతుని పాదాలనే ఆశ్రయించిన మనస్సుగల మానవులు ప్రాపంచిక జీవితమనే ఈ భవసాగరంలో పడి మునిగిపోరు.

735. భగవంతుని తమ హృదయంలో ప్రతిష్ఠించుకొని జీవించే ఉత్తమ భక్తులు ఒక స్తంభాన్ని పట్టుకొని చుట్టూ తిరిగి పరుగెత్తే చిన్న పిల్లల వంటి వారు. (అంటే క్రింద పడతారేమో నన్న భయం లేనివారు). అచంచలమైన భక్తి గలవారు నిరంహకారులు కాబట్టి వారు జగన్మాయలో పడరు.

736. లోకవ్యవహారాలన్నింటికీ ఆధారమై ఉండే ఆ సూక్ష్మమైన మహద్వస్తువునందు మనస్సు లీనమైయుంటే, చేసేటువంటి అనేక వేల వ్యవహారాలవల్ల మనఃక్లేశము కలుగదు.

737. తిరుగలిలో పోసిన పిడికెడు బియ్యంలో పిడికి (ఇరుసుకర్ర) అవతలుండే గింజలే రవ్వగా పిండిగా అవుతాయి. పిడికి ఆనుకొని చుట్టూ ఉంటే గింజలు పిండిగా మారటంలేదు. అట్లాగే లోకుల్లో భగవంతుని పాద చింతన నుండి వైదొలగి లోక వ్యవహారాల్లో మునిగే వారే జననమరణ మాయకు బలైపోతారు. భగవంతుని పాదాలను విడువని వారు మాయకు బలి కారు.

56. ధ్యానం - విచారణ

738. సచ్చిదానందమై ప్రకాశించు పరబ్రహ్మాయే తానని భావన చేయటమే ధ్యానం. తాను ఒక దేహమనే తలపైన అహంభావం సమూలంగా నాశమైయ్యేటట్టు, మనస్సుని ఆత్మలో నిలుపుటయే విచారణ.

739. ఎవరు ఏ విధంగా భావిస్తున్నారో వారు ఆ విధంగానే ఆత్మను పొందుతు న్నారు. ఏ విధంగాను ధ్యానించక, ఏ భావమూ లేక అంతర్ముఖులై ఊరక “ఉన్నాను" అని ఉండే శాంత స్వరూపులు నిర్గుణ కైవల్యాన్ని పొందుతారు.

వివరణ : నామరూప ధ్యానోపాసనతో ఆత్మయొక్క సగుణ స్వరూపమే పొందుతామని, భావరహితమై ఊరకయుంటే ఆత్మయొక్క నిర్గుణ కైవల్యస్థితిని పొందుతామని ధృవీకరిస్తున్నారు. ఉన్నది నలుబదిలోని 8వ పద్యభావాన్ని ఇక్కడ చిత్రీకరిస్తున్నారు.

740. అహంకార రూపుడైన తనని సమూలంగా నాశం చేసిన తర్వాతనే తన మూల వస్తువైన పరమాత్మ స్థితిని పొందవచ్చును. అహంకారంతో "నేను ఆ బ్రహ్మయే" అని ధ్యానిస్తుంటే ఆ స్థితిని పొందటమెట్లాగ? కనుక విచారణతో నేను అనే అహంకారాన్ని నశింపజేసి సర్వభావ రహితమైన మనోమౌనంలో నుండటమే సరైన సాధన అవుతుంది.

వివరణ : ఉన్నది నలుబదిలోని 32వ పద్యభావాన్ని ఇక్కడ జ్ఞాపకం చేసుకోవాలి. 739వ వచనంలో ఉపదేశించినట్లు ఇంతవరకు లోకులు నిర్గుణోపాసనయని తప్పుగా భావించి చేస్తున్న "అహంబ్రహ్మాస్మి" వంటి మహావాక్య ధ్యానపద్ధతులు కూడా కేవలం మనో వృత్తులే కాబట్టి అవి ఆత్మని ఇవ్వలేవు అని ఉపదేశించారు. అంతర్ముఖమైన విచారణే భగవంతుని చేర్చగలదు అని సూచిస్తున్నారు.

741. జ్ఞానమైన బ్రహ్మాన్ని కూడా, పంచేంద్రియాల ద్వారా తెలుసుకోబడు ఒక అల్ప విషయాలలో ఒకటైనట్లు, "అది ఇటువంటి"దని కొందరు ధ్యానిస్తారు. నామరూప దర్శనాన్ని పొందిన తర్వాత అదే శివదర్శమనుకుంటారు. అది అదృశ్య మగుటచేత, దుఃఖించి నిరుత్సాహపడతారు. దీనికి కారణం, ఆ దృశ్యాన్ని చూసే "నేనెవరు?" అని తనలో విచారణ చేసి తనని తెలుసుకోలేని దోషం చేతనే.

వివరణ : ఈ గ్రంథంలో రాబోయే 1070, 1072, 1073 వచనములలోని ఉపదేశాలని కూడా ఇక్కడ చదువుకొని గ్రహించాలి.

57. స్వరూప ధ్యానం

742. తనను కోశాలతో కూడిన దేహమని కాకుండా కేవలం చేతనా మాత్రంగా చూచే వాడు ఆత్మయైన శివస్వరూపంలో సంస్థితుడై యుంటాడు.

58. ఆకాశంపై ధ్యానం

743. అప్రమేయము, అవిభాజ్యము, అరూపము, అఖండము అయిన ఆకాశాన్ని ధ్యానించే సాధన, కామ్యమనస్సుతో పొందాలనే గొప్ప మహిమలన్నిటినీ కూడా అతి సులభంగా చేకూరుస్తుంది.

744. ఆకాశ ధ్యానం చేసే వాళ్ళల్లో, తర్వాత "ఈ ధ్యానం చేసే "నేనెవ" రనే లో దృష్టితో ఆకాశ ధ్యానాన్ని వదలి అంతర్ముఖమైన వారే జన్మరహితమైన ముక్తిపదవిని పొందుతారు. ఆకాశ ధ్యానం నుండి విడిపడలేని వారు జనన మరణ రూపమైన సుడిగుండంలో చిక్కుకుంటారు.

745. ప్రజ్ఞారూపమైన ఆత్మదేవతను హృదయంలో వెదకి దృఢనిష్టకై యత్నించే ఆత్మవిచార శీలుని చూచి అతనికి చిత్తభ్రమణమనీ, పిచ్చి అని అనటం అమృతాన్ని గ్రోలి ఒకడు మృతి చెందాడని చెప్పటం వంటిదేయని గ్రహించు.

వివరణ : ఆత్మ విచారణ సాధన చేపట్టిన వాడు పిచ్చివాడైనాడని లోకులు అనటం తప్పు. ఈ సాధనా మార్గంలో పిచ్చివంటి మానసిక రోగాలు ఎప్పుడూ రావు. దానికి బదులు బుద్ధి వికాసం కలుగుతుందని ఈ వచనభావం. ఇక్కడ మొదటి ఆత్మవిచార భాగంలోని 384-407 వచన భావాలని మరొకసారి జ్ఞాపకం చేసుకోవాలి.

59. కాల ధ్యానం

746. నికృష్టమైన జనన మరణాలనే దోషం పోయి, అమృత స్థితిని కోరినవారైతే, ఎటువంటి ఉదయాస్తమయ వికారాలు లేని కాలాన్ని అంటే నిత్యవర్తమానమును నిరంతరం ధ్యానించటమే చేయతగ్గ సాధన.

వివరణ : ఉన్నది నలుబదిలోని 15వ శ్లోకాన్ని ఇక్కడ గ్రహించాలి. భూతకాలం లేదు. భవిష్యత్ అసలు తెలియదు. కనుక ఉన్నది వర్తమానమే.

7.47. వర్తమాన కాల ధ్యానాచరణతో వర్తమానం కూడా మాయమైపోగా, "నేనే ఉన్నాను" (దేశ కాలాలు ఏవీ నాకు అన్యంగా లేవు) అని గ్రహించిన జ్ఞానంతో కాలాతీతులై, ఉనికి మాత్రంగా నిలుకడ చెందిన సత్పురుషులే అమరత్వాన్ని పొందిన మహానుభావులు. ఇతరులందరూ కాలం అనే ఖడ్గానికి బలై నశించేవారే.

వివరణ : శ్రీ భగవాన్ రచించిన 'ఉన్నది నలుబది' లోని 16వ శ్లోకంలో, మనలని శరీరమని భావిస్తే కాలం మనలని కబళించేస్తుందని హెచ్చరించారు. ఆ భావాన్నే ఈ వచన భావంలో "ఇతరులందరూ ఆ కాలుని ఖడ్గానికి బలైపోతారని" సూచించారు.

748. ఉన్నాను అనే సద్భావాన్ని దృఢపరచుకొన్నవారు, తమను తప్ప కాలం అని అన్యంగా చూడరు. కనుక వారు ఏకమూ పూర్ణమూ అను తత్త్వమైన తనను (ఆత్మను) భూత, వర్తమాన, భవిష్యత్ అని త్రికాల భేదాలుగా సెంచరు.

వివరణ : ఉన్నది నలుబదిలో 16వ శ్లోకంలో గల ఉపదేశాన్ని ఇక్కడ అన్వయించుకోవాలి.

60. నిదిధ్యాసన

749. జగత్తును చూస్తే ఉన్నట్లుంటుంది. బాగా విచారించిచూస్తే ఉనికి లేని మిథ్యగా కనిపిస్తుంది. ఈ మిథ్యాజగత్తుపై దృష్టిసారించక హృదయంలో గల ఆత్మని లోదృష్టితో వెదకి తెలిసికొనినట్లయితే, ఇక పునర్జన్మల గురించి ఆలోచించవలసిన అవసరంలేదు.

వివరణ : ఈ భావం తమిళ గ్రంథం తిరుక్కురళ్ లోనిది. ఇక్కడ మూడు విషయాలు తెలుస్తాయి. 1) జగత్తుకి ఉనికి అంటూ లేదు. సామాన్య దృష్టికి ప్రపంచం ఉన్నట్లే తెలుస్తుంది. 2) జనన మరణాలు కేవలం తలపులే. 3) ఆత్మను తెలుసుకొంటే అదే జనన మరణాలను జయించటం.

750. ఎవరైనా దేనిని నిరంతరం ధ్యానిస్తారో, ఆ ధ్యానశక్తి వలన అతడు అదే అవుతాడు. కనుక "నేనునాది" అనే సమస్త బంధాలు పోవాలని నిరంతరం విచారణతో ఆత్మని తలచి అదే అయినట్లయితే అది వానిని భవరోగ విముక్తునిగా చేస్తుంది.

వివరణ : మరణం ఏ క్షణమైనా రావచ్చును. కనుక క్షణికమైన ఈ జీవితంలో ప్రతిఘడియ ఆత్మచింతనతోనే గడపాలని శ్రీ రమణుల ఉపదేశం.

751. తపస్సు యొక్క అంతిమ ధ్యేయం సంపూర్ణ శాంతి, స్పష్టమయిన జ్ఞానమే అని వేదాలు ప్రకటించాయి. ఇదితప్ప, అనంతమైన ఏ ఇతర భోగాలపై ఆశ కలిగినా, ఏ మాత్రం మనశ్చాంచల్యానికి గురి అయినా, తక్షణమే అట్టి తపస్సాధనలను త్యజించాలి.

752. "ఈ ఒక్క వస్తువు లేకపోతే కుదరదు" అనే ఆలోచన ఒకనికి ఉన్నట్లయితే అతడు దానిని పొంది అనుభవించునుగాక. అయితే మనస్సు పరిపక్వత చెంది, ఆ వస్తువుపై వ్యామోహం తగ్గి, దానిని త్యజించాలనే ఆలోచన మనస్సులో ఉన్నట్లైతే ఆ క్షణమే దానిని వదలేయాలి.

753. ఆత్మస్వరూపాన్ని మరచే ప్రమాదం చేత కలిగే మనః క్లేశాలన్నీ నశించగా కలిగే శాంతి యొక్కటే ఈశ్వరానుగ్రహం పొందామనటానికి నిదర్శనమని తెలుసుకో. అదొక్కటే తప్ప, సన్మార్గంలో కలిగిన అనేక ఐశ్వర్యాలను మాత్రం పొందటాన్ని నీవు ఈశ్వరానుగ్రహం పొందావని భావించకు.

వివరణ : సకల ఐశ్వర్యాలు తమకు కల్గినాయి. కాబట్టి తనకి భగవదనుగ్రహం లభించిందని పామరులు అనుకొంటారు. కాని అనుగ్రహానికి నిదర్శనం అదికాదు. ఆత్మనిష్ఠలో నుండి, శాంతి పొంది మనఃక్లేశాలు లేనివాడే నిజంగా భగవదనుగ్రహం పొందిన వాడు. ఇదే 751వ వచనంలో చెప్పిన తపఃఫలం.

754. అనుకొన్నది సాధించే శక్తిగల సంకల్ప బలం పొందటానికి బదులు, జ్ఞాన నిష్ఠలో నుండి తలపులులేని శాంతిమయమైన స్థితిని పొందటమే శ్రేయస్కరం.

61. ఇతర సాధనలు

755. కాలాన్ని వ్యర్థం చేయక ఆత్మవిచారణను ఎడతెగక కొనసాగించే వారి జన్మ సార్థకమవుతుంది. ఈ శరీర రూపమే "నేను" అన్న అహంకారం నశించి శ్రేష్ఠమైన పరమానంద సాగరం హృదయంలో పొంగిపొరలుతుంది.

756. పరమోత్కృష్ట ఫలదాయకమైనది ఆత్మవిచారణ ఒకటే. అది తప్ప మనస్సణగటానికి తగిన సాధనలు వేరే లేవు. ఇతర సాధనాలవల్ల మనస్సు అణగినట్లే అణగి మళ్ళీ విజృంభిస్తుంది.

వివరణ : "నేనెవరు?" అను గ్రంథంలో శ్రీ భగవాన్ చెప్పిన ఉపదేశమే ఈ పద్యభావం.

757. ప్రాణాన్ని నిరోధించటం వలన మనస్సు అణగుతుంది. అయితే నిరోధింపబడ్డ కాలంలోనే అది అణగి వుంటుంది. ప్రాణం లేస్తే మనస్సు లేచి పూర్వవాసనలకు లోబడి బాహ్యవిషయాల్లో పడి తిరుగుతూంటుంది.

వివరణ :ఈ భావం కూడా శ్రీ భగవానుల "నేనెవరు?" అనే గ్రంథంలోని ఉపదేశవాక్కులే.

62. విచారణకు సహాయకారులు

758. దృష్టి రూపంగా వెలికిపోయే మనోవృత్తులను అణచటానికి అత్యంత శ్రేష్టమైన మార్గమేమంటే, మనస్సుని లోపలికి త్రిప్పి నిలిపే ఆత్మ విచారణ ఒక్కటే.

759. నేనున్నాను అని ప్రజ్ఞగా (స్ఫురణగా) హృదయంలో ప్రకాశించుట వలన, సద్వస్తువు తనను తాను ఎఱిగే చిత్ కూడా అవుతున్నది. మఱపెరుగని ఈ "ఉన్నాను" అనే ఆత్మ ప్రకాశమే హృదయంలో వెదకి విచారణ ద్వారా ఆత్మను తెలుసుకొనడానికి సహాయపడుతుంది.

760.రెండు తలపులకి మధ్య మనస్సు ప్రజ్ఞారూపంలో ప్రకాశిస్తోంది. అదే మన పరమార్థ స్థితియని విచారణతో ఎఱిగి, హృన్నిష్ఠులమై ఉండటమే, పరమపదము.

761. అసంఖ్యాకమైన నామజపం, ప్రీతితో మూర్తిధ్యానం మితమైన సాత్వికాహార నియమం సాధనాలుగా చేసుకొని క్రమంతప్పక ఆచరిస్తే, పాత వాసనలు నశించి మనస్సు ఏకాగ్రమై బలపడుతుంది. -

762. ఏనుగు తొండానికి ఒక గొలుసు ఇస్తే, సదా చలించే ఆ తొండపు చలనం ఆగిపోతున్నట్లు, అశుభవాసనలు గల బలహీనమైన మనస్సుకి మూర్తిధ్యానం, నామజవం అలవాటైతే, మనశ్చాంచల్యమణగి శాంతిలభిస్తుంది.

వివరణ : ఈ పద్యభావాన్ని 'నేనెవరు?' గ్రంథంలో వచన రూపంలో చూడగలరు.

763. ఈ విధంగా అంతర్ముఖమై ఏకాగ్రశక్తిని పొందే మనస్సుకే విచారణ మంచి ఫలితాన్నిస్తుంది. మలిన మనస్సులు జ్ఞాన విచారాగ్నిలో వేసిన పచ్చిదుంగల వంటివి! (అంటే విచారాగ్ని మలిన మనస్సును కాల్చలేదని భావం).

764. కోర్కెలవల్ల అంతులేని దుఃఖాలే కలుగుతాయని తెలుసుకొని, కోర్కెలను త్యజించిన ఉత్తములు తాము ఆచరించే సూటి మార్గమైన ఆత్మవిచారణతో హృదయంలో ఆత్మానందరసాన్ని గ్రోలుతారు.

63. సాధనా సమాప్తి

765.త్రిపుటి భేదాలు ఉన్నంతవరకు అహంకారం నశించలేదని ఊహించు కోవచ్చును. కనుక త్రిపుటి భేదాలున్నంత వరకు సాధనలు అవసరమే యని తెలుసుకో.

766. బంధాలు కల్పించే త్రిపుటి భేదాలు స్థూల సూక్ష్మ దేహాలతో ఎంత వరకు ఉంటాయో, అంతవరకు అజ్ఞానమోహరూపమైన కారణ శరీరంతోగల బంధం నశించలేదనే చెప్పవచ్చు. అంతవరకు పునర్జన్మ కూడా పోనట్లే.

767. విచారణ వలన అహంకారం నశిస్తే, తర్వాత తనకు అన్యంగా ఏ వస్తువు కనబడదు. అంతకు ముందు విషయములుగా గోచరించినవి ఇప్పుడు తన ఆత్మ స్వరూపంగానే అనుభూతమవుతాయి.

768. అహంకారం నశించి, ఆత్మనిష్ఠలో నుండి సత్యాన్ని గ్రహించిన పెద్దలు నామరూపాత్మకమయిన ఈ జగత్తును మిథ్యాదృశ్యమాత్రంగా భావిస్తారు. అనంతమైన ఆ అఖండాత్మాకాశమే తామై ప్రకాశించుట చేత ఇవన్నీ నామరూప రహిత చిన్మాత్రమైన తన్మయమే యని వారి తుది తీర్పు.

64. ధ్యాన నిష్ఠ - వివేకం

769. దోషరహితమైన ఆత్మనిష్ఠ ఒక్కటే అనాత్మబంధాలని ధ్వంసం చేయగలదు. తమ సహజ సత్యాత్మలో నుండి అసత్యదేహాది ప్రపంచాన్ని వేరుచేసి చూపించే నిత్యానిత్యవస్తువివేకము స్వచ్ఛమైన ఆశారహిత స్థితిని పొందటానికి సహాయపడుతుంది.

770. ఇప్పుడు నీవు “దేహమే నే"నని ఎంచి వ్యవహరిస్తున్నావు. విచారణ చేస్తే, ఆ దేహం నీవు కాదని తెలుసుకుంటావు. కనుక ఇకనైనా “నేనెవరు?” అని విచారించి హృదయంలో మునిగి సాక్షాత్ ఆ బ్రహ్మమే నీవై నిష్ఠలో నుందువుగాక!

771. ఏకము సత్యము అయిన ఉనికిగా ఊరక ఉండటం తప్ప మరెందునా ప్రాణానికి (జీవునికి) ఆశ్రయంలేదని గ్రహించి, వస్తువులపై ఇష్టానిష్టాలు పూర్తిగా తొలగించి ఆ కేవల చైతన్యంలోనే నీవు నిష్ఠగా నుండుము.

772. స్వచ్ఛమైన జ్ఞానంతో అవిద్య పూర్తిగా దహించగా మనస్సు నశించి,ఆత్మయందు స్థిరమైన నిష్ఠగల జ్ఞానులు తమ చిత్తం శివస్థితిలో ఏకమై నిత్యసహజ సమాధి నొంది జీవన్ముక్తులుగా జీవిస్తారు.

65. ఊరకయుండుట

773. ఉత్తమము, గొప్ప శక్తివంతమైన తపస్సని, దానిని మనం ఆచరించాలని భగవాన్ శ్రీ రమణ మహర్షులు ఉపదేశించినది ఇదే! ఇంతే! "ఊరక యుండట"మే. ఇది తప్ప మనం అనుష్ఠించవలసిన ధర్మాలు (ధ్యాన, యోగ) వేరేవి లేవు.

వివరణ : మనో వాక్కాయములతో చేస్తున్న కర్మల చేతనే జన్మలు కల్గుతున్నాయి. వాటిని ఉన్నట్లుంచితే జన్మరాహిత్యం సిద్ధిస్తుందని భావం. ఇక్కడ ఆత్మవిద్యా కీర్తనంలోని 4వ చరణాన్ని చదివి చూడండి.

714. మనోవృత్తులణగి నిశ్చలమై ‘ఉన్నాను' అనే ప్రజ్ఞామాత్రంగా ఊరక యుండే ఆత్మ స్వరూప స్థితే ఆమహోన్నత స్థితి తానై యుండే గొప్ప స్థితి. అత్యున్నతమైన, అపురూపమైన తపస్సుచే తప్ప ఎవరూ పొందలేని ఆ నిశ్చల తటస్థ స్థితిని పొందిన వారు పుణ్యాత్ములు. వారిని పూజించండి.

66. వ్యష్టియహంత

775. "నేను నేనే" అనే జ్ఞానానుభవం లేకుండా ఈ మృణ్మయ శరీరమే నేను అని శరీరాన్ని తానని అభిమానించేవాడు, అతడు స్వప్నంవంటి మోహాంధకారంలో మునిగి శరీర పతనంతో పాటు తాను కూడా నశిస్తున్నట్లు దుఃఖపడతాడు.

వివరణ : నేను నేను అని భావించడం జ్ఞానం. నేను శరీరం అని భావించడం అజ్ఞానం. 'మోసెస్' అనే క్రైస్తవముని అప్పట్లో భగవంతుని జ్యోతి రూపాన్ని చూసి "మీరెవర"ని ప్రశ్నిస్తారు. ఆ జ్యోతి "నేను నేనే" అని జవాబిచ్చిన వైనం క్రైస్తవ మత గ్రంథం ఓల్డ్ టెస్టిమెంట్ (పాత నిబంధన) లో చెప్పిన విషయాన్నే భగవాన్ సూచించారు.

776. ఏకమూ, పూర్ణమూ, ఆద్యమూ ఆ పరవస్తువు. అది “ఇటువంటిది” అని ఊహింప శక్యముగాని సద్వస్తువు. అందుచేత దానిని ఆరాధించేందుకే కావచ్చు, అది తనకు అన్యమైనదని భావించటం, తాను వ్యష్టి తత్త్వముగా విడివడి ఉండటం మహాదోషం అవుతుంది.

777. అఖండమైన జ్ఞాన పదార్థానికి విడిగా ఎగసిపడే "నేను ఇది" అని ఒక జీవునిగా నుండటమంటే, అద్వైత బ్రహ్మాన్ని చీల్చి భంగపరుస్తున్నట్లు 'నేను' (జీవుడు), తాను (శివుడు) అని రెండు ముక్కలుగా కోసి చంపుతున్నట్లు, అది అంతటి మహాపాపమని తెలుసుకో.

వివరణ : అఖండమైన బ్రహ్మాన్ని జీవుడు శివుడు అని రెండుగా విభజించటం, బ్రహ్మహత్యాదోషమని ఉపదేశిస్తున్నారు.

778. తలపులతో సత్పదార్థానికి వేరుగా ఒక మనః ప్రపంచాన్ని సృష్టించుకొని, అందు తానొకడు జీవునిగా వేరుగా ఉన్నాడని ఎంచడం కేవలం భ్రమయే. నిజానికి సత్యాత్మలోకంలో, ఏకము, అచలము అయిన సహజ స్థితికి మారుగా అనేకత్వం చలనము గల స్థితి రాజ్యమేలటం ఎలాగ వీలవుతుంది?

వివరణ : అజాతమైన, ఏకాత్మ స్వరూపమే సత్యమని ఉపదేశం

779. సత్పదార్థాన్ని వదలి తానువేరుగా ఉన్నట్లుతోచే మిథ్యాభావనయే బంధలక్షణం. అంతకంటే మరేమీకాదు. కనుక “నేను జీవుణ్ణి" అనే తలపుదయించగానే దానిని (విచారణతో) త్రోసివేయుము.

వివరణ : అఖండమైన హిందూ మహాసముద్రానికి ఒక ఎల్లను సృష్టించి (మానసికంగా), ఆ భాగాన్ని "ఇది బంగాళాఖాత"మని అంటున్నాము కదా! నిజంగా సముద్రాన్ని విడదీస్తున్నామా? లేదు. అట్లాగే అఖండమైన నేను నుండి విడిపడి "నేను జీవుడను" అని అనుకోవటం తలపుమాత్రమే కదా! కనుక "నేను శరీరం" అనే మూలమైన తలపును తీసివేయుటమే బంధనివృత్తి. ఆ తలపుదయించినపుడు ప్రతిసారి, విచారణతో దానిని త్రోసి పుచ్చమని ఉపదేశం.

780. నీ సహజస్థితిలో నిలకడగా నుండటం తప్ప మరొక ఆలోచన నీకు ఉండకూడదు. ఒక వేళ అట్లాగ పొరపాటున ఆలోచించినా, మరొక్క మారు ఆ దౌర్భాగ్యస్థితికి లోనుకాకుండా ఉండాలి. ఇదే వళ్లువర్ చెప్పింది కూడా! "అయ్యో ఎంత పని చేశాను!" అని తర్వాత పశ్చాత్తాపంతో అటువంటి పనులు చేయకూడదు. ఒక వేళ చేసినట్లయితే మళ్ళీ చేయక ఉండటమే ఉత్తమము" అని వళ్లువర్ మాట.

వివరణ : ఈ భావం తమిళ గ్రంథం తిరుక్కురల్లోని 655వ ద్విపద నుండి తీసుకొన్నవి. వళ్లువర్ ఆ గ్రంథ రచయిత,

781. ఆత్మస్థితి యైనటువంటి యోగానందాన్ని "నేను ఎప్పుడు పొందుతాను?" అని చింతించవద్దు! ఆ స్థితి ఎటువంటి కాలనియమాలూ, దగ్గర, దూరమనే దేశ నియమాలూ లేకుండా ఇక్కడే ఇప్పుడే ప్రకాశిస్తున్నది.

వివరణ : ఉన్నది నలుబదిలోని 15, 16వ పద్యభావాలని ఇక్కడ గ్రహించండి.

67. మూలాన్వేషణం

782. జీవులు తాము ఉద్భవించిన మూలస్థానం (ఆత్మ) ఏదని విచారిస్తే, హృదయమనే ఆత్మయే అని తెలుస్తుంది. దేహమే నేను అని అభిమానించే జీవనంలో ఉండటం వల్ల సకల విధాలైన కష్టాలు కలుగుతాయి. తాము ఉద్భవించిన స్థానానికి (ఆత్మకి) వెళ్లటమే, జీవనంలోని సకల కష్టాలను తొలగించగల సాధనలన్నిటిలో శ్రేష్టమైనది.

వివరణ :ఆత్మస్థితిలో ఎటువంటి కష్టాలు లేవని, జీవనంలోనే జనన మరణాది సకల బాధలున్నాయని భావం. ఆ సకల బాధలని పోగొట్టాలంటే మూలాన్వేషణమైన ఆత్మవిచారణ తప్ప ఇతర సాధనలు శ్రేష్ఠం కావని ఈ వచనం తెల్పుతోంది.

783. ఆనందప్రాప్తియే నీజన్మహక్కు అని తెలుసుకోకుండా, సుఖాన్ని బయట వెదకి కష్టపడే ఓ అల్పుడా! నీ వెట్లాగ (ఒక జీవుడుగా) వచ్చావో, ఆ మార్గంలో (అంతర్ముఖంగా) వెనక్కి పోతే పరమానంద మందిరాన్ని చేరుకుంటావు.

784. అన్నిటికీ కేంద్రమై ప్రకాశించు హృదయంలో నిలకడచెందే వరకు, పంచేంద్రియజ్ఞానం కొంచమైనా అణగదు. మోహాన్ని కలిగించే పంచేంద్రియ జ్ఞానం దగ్ధమైపోతేనేగాని శుద్ధ జ్ఞానమైన పరమానంద స్థితి లభించదు.

వివరణ : ఈ గ్రంథపు 604వ వచనాన్ని ఇక్కడ మరొకసారి జ్ఞాపకం చేసుకోవాలి. అజ్ఞాన నివృత్తి జ్ఞానప్రాప్తి రెండూ వేర్వేరు చర్యలు కావు. ఒకటే. ఇవి రెండూ వేర్వేరని ఎంచి ఏది మొదట జరుగుతుందని కలత చెందవద్దు. అహంతానాశమును కోరుకుంటేచాలును. అంటే బాహ్యవస్తువులపై నిర్మోహం ఉదయిస్తే చాలు, దైవానుగ్రహం వలన అది సంపూర్తి చెందుతుంది.

785. ఓ మనసా! కల్పితాలైన ఈ ప్రాపంచిక వస్తువులన్నిటినీ చూసి మురిసిపోయి (అందువలన కలిగిన యిష్టానిష్టాలతో) కలత చెందటం మాని, నీవెక్కడ నుండి బయలుదేరావో ఆ మూల స్థానాన్ని (ఆత్మని) వెదకి హృదయాన్ని చేరుకో! అప్పుడు ఆ జ్ఞానమయ పరబ్రహ్మస్థితిలో ప్రపంచాది సకల వస్తువులూ అద్వైతాత్మ స్వరూపంగానే గోచరిస్తాయి.

68. సాధకుల ప్రవర్తన

786. సాధకులు చేయతగ్గ ఉత్తమమైన కర్మ ఆత్మనిష్ఠలో నుండటమే. వారు ఈ శుద్ధ అద్వైత ఆత్మనిష్ఠ నుండి ప్రమత్తులై ఏమాత్రం దిగజారినా అది పెద్దదోషమని పెద్దలు చెబుతున్నారు. అట్లాంటప్పుడు ఇక ఇతరుల వ్యవహారాల్లో సాధకులు తల దూర్చటం వంటి పనులు కొంచెమైనా తగునా? (తగదని భావం) ఆలోచించండి.

787. ఇతరుల దోషాలను ఏ మాత్రం ఎంచక, గుణాలను మాత్రమే ఎప్పుడూ చూడగలిగితే, జీవితం ఎప్పుడూ మనోహరంగా ఉంటుంది. ద్వేషపూరితంగా ఉండదు.

788. తాను ప్రయత్నించి సరిదిద్దుకో తగ్గది తన చిత్తమే (ఇతరులనుకాదు) అనే సత్యాన్ని గుర్తించి వ్యవహరించాలి. మనస్సు సదా ఇతరుల దోషాలనే ఎంచుతూ ఉంటే ఇంకా కలుషిత మవుతుంది.

789.ఓ మనసా! జ్ఞానులైన పెద్దలు నీపై ప్రేమను చూపటం నీవు నిరహంకారుడవై మధురమైన గుణాలు కలిగి యుండుట వల్ల కాదు. వారిలో ఔన్నత్యంవల్ల. నీ దుర్గుణాలను ఆ ఉత్తములు సరుకుచేయక మన్నించినందువల్ల తెలుసుకో!

790. తప్పు చేయటం మానవ స్వభావం. సజ్జనులైన వారు తప్పుచేసినట్లయితే, ఆ తప్పులను కప్పిపుచ్చుకోరు; ఒప్పుకుంటారు; వెంటనే తమను తాము సరిదిద్దుకుంటారు కూడా.

791. మంచి కోసం విధించిన నియమాలన్నీ ఆత్మసాధకునికి ఎంతో సహాయపడతాయి. కాబట్టి అవి అతడు అనుష్టించతగ్గవే. అయితే అతను అతి శ్రేష్టమైన ఆత్మవిచారణకు ఆ నియమానుష్ఠానాలు ప్రతిబంధకాలని అతను తెలిసికొంటే వాటిని ధైర్యంతో వదలివేయవచ్చు.

792. నీవు కోరినవన్నీ ఫలిస్తే అది నీ తపశ్శక్తి వలనే తీరాయని అనుకోకు! దైవానుగ్రహం వలనే అవి తీరాయని గ్రహించి ఇంకా భగవత్పాదాలనే శరణని ఆశ్రయించు.

793. భగవదనుగ్రహం ప్రకారం నీ ప్రాపంచిక జీవితంలో జరిగే వన్నీ జరగనీ అని వదలివేయి. దానికి భిన్నంగా చేయాలని నీవు కొంచెమైనా ప్రయత్నించకు. హృదయంలో శాంతంగా నెలకొన్న సాక్షి స్వరూపమైన ఆత్మలో ఐక్యమై ఉండు.

794. నీప్రయత్నాలన్నీ నిష్ఫలములై నీవు ఓటమి పాలైతే, అది నీకు ఒక గుణపాఠంగా ఉండేందుకే అని గ్రహించు. దైవానుగ్రహం లేదా గుర్వనుగ్రహం వల్ల మాత్రమే నీకు ఆత్మప్రాప్తి అవుతుంది. నీ ప్రయత్నం వల్ల మాత్రం కాదు. ఇది నీకు తెలియపరచి, సద్గురు అనుగ్రహాన్ని నీవు కోరేందుకు నీ మనస్సును సిద్ధం చేయటమే ఆ ఓటమి యొక్క ప్రయోజనం.

795. అత్రి మహర్షి కుమారుడు దత్తాత్రేయుని వలె ప్రపంచంలోని ఒక్కొక్క వస్తువు నుంచి ఒక్కొక్క మంచి విషయాన్ని తెలుసుకొనే సజ్జనులు, వారి బుద్ధి వక్రముగా గాక సక్రముగా ఉన్న కారణం చేత, జీవిత మంతా గురుకుల వాసంగానే భావిస్తారు.

వివరణ : దత్తాత్రేయ ఋషి గురించి భాగవతంలో చూడవచ్చు. సాధకులందరు శ్రీ దత్తాత్రేయునివలె ఆచరిస్తే ఈ లోకమంతా గురుకులంగాను, జీవితమంతా గురుకులవాసంగా మారిపోతుంది.

69. శాంతి

796. సుస్థిర శాంతి మించిన ఉన్నత లక్ష్యసాధన మరొకటి లేదు. శాంతి సాధనను మించిన ఉత్తమ తపస్సు లేదు. శాంతిని మించిన అమరజీవనం లేదు.

వివరణ : శాంతి అంటే యిక్కడ మనోనిశ్చలత అనీ, ఎటువంటి ఆటంకాలు లేకుండా విచారణ చేత కలిగేదేయని శ్రీ మురుగనార్ తెల్పిన భావం.

797. మనోశ్చాంచల్యమే దుఃఖాన్ని కలుగచేసే శత్రువు. అదే ప్రతీకార వాంఛను రెచ్చగొడుతుంది. ఆ చాంచల్యమే త్రాగిన మైకంతో సమానం. అదే ఒకనిని అజ్ఞాన గాఢాంధకారకూపంలో పడేస్తుంది.

70. శిష్యుని ప్రవర్తన

798, అవ్యాజ కరుణ మొదలైన సద్గుణముల సరోవరమైన సద్గురువు శిష్యుని సకల భారములను వహించెడి మాట వాస్తవమే. అయినప్పటికీ ఆయన తన నిత్యానుభూతితో అనుగ్రహించిన సద్బోధలను, ధర్మములను కలలో సైతం మఱవక, వాని నుండి పైదొలగక దృఢంగా అనుసరించటమే శిష్యుని కర్తవ్యం.

వివరణ : శ్రీ భగవాన్ రచించిన “నేనెవరు” గ్రంథంలో చెప్పినట్లు పులి నోటబడినది ఎట్లాగ బయటపడదో, అట్లాగే గురువు తమ అనుగ్రహవీక్షణలో చిక్కిన వారిని రక్షిస్తారే తప్ప వదలరు. అయినా, వారు చూపిన మార్గాన్నే శిష్యులు అనుసరించాలని ఇక్కడ ఉపదేశించారు.

799. మోక్షమార్గంలో దృఢ చిత్తంతో ముందుకు సాగిపోయే శిష్యులు మఱపుచేతగాని లేదా పేదరికం, వ్యాధులు వంటి ఏ కారణాలవల్లగాని వేద ధర్మాన్ని ఆచరించలేకపోయినా కూడా తమ సద్గురువుల ఉపదేశాన్ని అతిక్రమించి నడవసే కూడదు.

800. పరమేశ్వరునికి అపచారం చేసినట్లయితే, దానిని సద్గురువుల దయతో సరిదిద్దవచ్చు. అయితే సద్గురువులకి అపచారం జరిగితే మాత్రం, దానిని పరమేశ్వరుడు కూడా సరిదిద్దలేడు. ఈ మాటనే పెద్దలందరూ ముక్తకంఠంతో చెపుతున్నారు.

వివరణ : దైవభక్తి కన్న గురుభక్తి మిన్న అని ఉపదేశిస్తున్నారు ఈ వచనంలో

801. క్రింద 14 వచనంగా శ్రీ భగవాన్ రచించారు. ఇదే ఉన్నది నలుబది - అనుబంధంలో 39వ పద్యంగా నుండటంచేత ఆ పద్యానికే ఈ క్రింద భావం ఇవ్వబడింది.

భగవాన్ - 14

కుమారా! అద్వైతాన్ని ఎప్పుడూ హృదయంలో అనుభవించు. కాని బాహ్య విషయ వ్యవహారాలల్లో ఎన్నడూ అద్వైతాన్ని ఆచరించకు. (బ్రహ్మలోకం, విష్ణులోకం, శివలోకం మొదలైన) త్రిలోకాల మూర్తులను కూడా నీవు అద్వైతంగా భావించవచ్చు. కాని సద్గురుమూర్తితో మాత్రం అద్వైత భావం అసలు పనికిరాదని గ్రహించు.

71. జీవ కారుణ్యం

802. శ్రీ భగవానులు రచించిన 15వ పద్యమే ఇది. అందువల్ల వారి పద్యానికే వచనం ఇక్కడ ఇవ్వబడింది.

భగవాన్-15

జన్మబంధాల నుండి తనని విడిపించుకొని తరించే జీవన్ముక్తుడు ఒకడే, యితర జీవులనూ తరింప చేయగలడు. అట్లే తాను ముక్తినొందక బంధంలో చిక్కుకొన్నవాడు ఇతరులను తరింప పూనుకోవడం ఒక గుడ్డి వానికి మరొక గ్రుడ్డివాడు దారి చూపటం లాంటిదే.

803. అజ్ఞానంలో కొట్టుమిట్టాడుతూ తరించాలనే యిచ్ఛతో తనవద్దకు వచ్చిన జీవులకు “నేను” అనే అహంకారాన్ని జయించి ఆత్మస్థితుడై ఉన్న జ్ఞాని ఆత్మానుభవాన్ని ప్రసాదిస్తాడు. ఇదే నిజమైన జీవకారుణ్యం. లోకులు చేసే పరోపకారాలు నగణ్యములు. అవి జీవ కారుణ్యమనిపించుకోవు.

804. తమకు తామే వైద్యులు అని పెద్దల నానుడి. కనుక ఓ వైద్యుడా, నీవు మా రోగ నివారణకైమందు యివ్వడానికి ముందు నీ రోగాన్ని నయం చేసుకో. తర్వాత మాకు నీవు వైద్యం చేయొచ్చు.

వివరణ : శ్రీమురుగనార్ చెప్పినది : ఎవరికైనా ఆత్మ జ్ఞానమే జన్మరోగానికి మందు. ఆ రోగమే లేకపోతే శరీర రోగాలేవి ఉండవు. కనుక దానిని మొదట నయం చేసుకోవాలని భావం.

72. పితృకర్మలు

805. లోకులు తమ కన్న తల్లిదండ్రులు జీవించి యున్నప్పుడు వారి అవసరాలను తీర్చి కాపాడరు. అయితే వారు మరణించిన అనంతరమో పితృకర్మలన్నీ ఆడంబరంగా చేసి ధనం ఖర్చుబెడతారు. ఈ లోకం పోకడ ఎంత విచిత్రమైనది!

73. పరోపకారం

806. ఇతరులను వంచించే వాడు తనకు తానే శత్రువై కీడు తెచ్చుకొనే వాడవుతున్నాడు.

807. ఇతరులకు ఇచ్చేటువంటిదంతా తనకే ఇచ్చుకొంటున్నాడనే సత్యాన్ని గ్రహిస్తే, పరోపకారాన్ని (ఇతరులకిచ్చేది) ఎవ్వరు చక్కగా శ్రద్ధగా చేయరు? (ఎవ్వరూ లేరని భావం).

వివరణ : శ్రీ భగవాన్ రచించిన "నేనెవరు?" అనే గ్రంథంలో చెప్పిన అనుగ్రహ వాక్యాలే ఇవి.

808. సర్వప్రాణులూ తన ఆత్మ స్వరూపంగా నుండటం చేత, ఎవడు ఎవరికి ఏది చేసినా (మంచిగాని చెడుగాని), అది తనకు తానే చేసుకొంటున్నట్టే. (కనుక ఇతరులకి మంచినే చేయాలని ఉపదేశం)

809. బలిచక్రవర్తి లక్ష్మీపతికి భూదానం చేసి పాతాళానికి పోయాడు. అయినా భగవంతునికే దానం చేసిన శాశ్వతమైన కీర్తిని సంపాదించాడు. పరోపకారం వల్ల కీడు కలిగినా, దానివల్ల తాను అమ్ముడు పోవలసినా పరోపకారం చేయదగ్గదే.

74. భూతదయ

810. ఏ ప్రాణీ తనను చూసి భయపడకుండునట్లు అందరికీ అభయవచనములు ఇచ్చి, జ్ఞాని శాశ్వతానంద మగ్నుడై ఉంటాడో, అతడు, ఆ జ్ఞాన సమాధి నిష్ఠుడు, యముణ్ణి చూసినా భయపడడు.

వివరణ : జనులకు తమ శరీరాలపై అభిమానం ఉంటుంది. యముడు తమ

శరీరాలను వేరుచేస్తున్నాడనే భయంతోనే మరణభయం అందరికీ సహజంగా కలుగుతుంది. అయితే జ్ఞాని, తాను ఈ శరీరం కాదనే జ్ఞానానుభవంతో జీవన్ముక్తుడుగా (జీవించినపుడే శరీరం నుండి తను విడిపడినవాడై) ఉండుట చేత అతనికి యముడంటే భయము లేదు. భయపడవలసి అవసరం కూడా లేదు. యముడు అంటే భయము లేనివాడగుటచేత జ్ఞాని ఒక్కడే నిర్భయంగా ప్రాణులను నిజంగా దయచూపించ గలవాడని భావం.

811. కొందరు బలవంతులు తమ బలంచేత బలహీనులను కష్టపెడితే దానిని చూసి (సాధకుడొకడు కోపంతో వారి నెదిరించటానికి పూనుకొనే) మనస్సును చలింపనీయకుండా "బలహీనులను దయతో కాపాడే దైవం, దుష్టబలాఢ్యులను తగిన విధంగా శిక్షిస్తాడ"ని తలచి ఆ బలహీనులను దయతో చూచునుగాక!

వివరణ : బలవంతులను ఎదిరించాలనే రజోగుణంకంటే, ఆ స్థితిలో బలహీనులపై దయతో వారికి చేయవలసిన వాటికి పూనుకొనే సాత్విక గుణమే సాధకులకు తగినదని ఉపదేశం. తమపై దొంగలు దాడి చేసినపుడు వారిని ఎదుర్కొనడానికి పూనుకొన్న అనుచరునొకనిని అడ్డుకొని శ్రీ భగవాన్ గాయపడిన వానికి అమృతాంజనం పూసి వాని నొప్పిని పోగొట్టటానికి ప్రయత్నించిన సంఘటన ఇక్కడ జ్ఞాపకం చేసుకోవాలి.

812. దేహన్ని విడిచిన ప్రాణాన్ని మళ్ళీ ఆ దేహంలో ప్రవేశపెట్టి బ్రతికించే శక్తిలేని వారికి, ఏ కారణంచేతనైనా సరే ఏ జీవి ప్రాణాన్నీ హరించేందుకు అధికారం లేదు.

813. హాని కల్గించే దుష్ట స్వభావంగలవారై, ఆకారణంగా (భూత దయ అనే) సద్గుణాన్ని వర్జించినవారే, తమ సహజమైన ద్వేషంతో భయంతో, పగతో, బుసకొట్టి ప్రాణాలు తీసే పాములవంటి క్రూరజంతువులను కొట్టి చంపుతారు. ఇది తగని పని.

వివరణ : అజ్ఞానం నుండే, అన్యభావం కలుగుతోంది. దీని నుండి భయం, భయం నుండి క్రూరత్వం, దాని నుండి మరింత భయం కలుగుతాయి. ఈ విషవలయాన్ని ఛేదించాలంటే జ్ఞానం సంపాదించి భయాన్ని పోగొట్టుకోవాలి.

814. మహాత్ములైన జ్ఞానులు అచంచలమై చిత్త స్థైర్యం కలిగి ఉంటారు. తమను వెంటాడే కష్టాలన్నింటినీ ఓర్పుతో సహిస్తారు. తమ దగ్గరకు చేరిన భక్తులూ ఇతరులూ ప్రారబ్ధవశాత్తు కలిగే దుఃఖాలతో అలమటిస్తుంటే అత్యంత దయతో తామూ కరిగి విలపిస్తారు.

815. ఒక భక్తుని ప్రశ్న : వేంకటరమణా! పచ్చటి ఆకులు గుబురనుకొని తాము దానిపై కాలు మోపితే, అడవి కందిరీగలు (తమ పుట్ట పగిలిపోయిందన్న ఆగ్రహంతో) మీ కాలు వాచిపోయేటట్టు కుట్టాయే! అనుకోకుండా జరిగిన ఆ తప్పుని మనస్ఫూర్తిగా మీరు చేసిన పాపమని ఎంచి, వాటిపై సానుభూతితో దయతో "ఈ కాలే కదా కందిరీగల తుట్టెను తొక్కింది. దానిని కుట్టనీ". అని మీరు కాలిని అట్లాగే ఉంచి నుంచున్నారే ఎందుకు?

భగవాన్ - 16 : జవాబు

పచ్చటి ఆకుల మధ్యలో పెట్టిన కందిరీగ తుట్టె చితికిపోయేలాగ పెట్టిన కాలు వాచిపోయేటట్లు కుట్టినా, అది యాదృచ్ఛికంగా జరిగిన తప్పే అయినా, జాలిపడక కాఠిన్యం వహిస్తే అట్టి వాని మనస్సును గురించి ఏమని చెప్పాలి? (భూతదయలేని మనస్సే అట్లాగ జాలి లేకుండా ఉంటుంది!)

75. సమత్వం

816. మంచి వాళ్ళుగా జీవించాలనుకొనేవారు, ఇతరులకు లభ్యమయ్యే వాటినే తాము కూడా పొందాలనుకునే సమత్వాన్ని వదిలేసి, తమకు మాత్రం ప్రత్యేకంగా కొన్ని హక్కులను దక్కించుకొనుట ఎంతో దోషం.

వివరణ : శ్రీ రమణ మహర్షులు తమ ఆశ్రమంలో ఇతరులకు భోజనం మొదలైనవి ఏవి వడ్డిస్తున్నారో అని తప్ప తమకి ప్రత్యేకంగా ఏదీ వడ్డించటానికి ఇష్టపడేవారు కాదు. అట్లాగే ఇతర సౌకర్యాల విషయాలలో కూడా తమకు ప్రత్యేకత చూపించనిచ్చే వారు కాదు. సమానత్వానికి వారే దృష్టాంతం.

817. ఇతరులకు ఉన్న హక్కులు మనకూ ఉండవచ్చు. అంతేగాని ఇతరులకు లేవని చెప్పి నిరాకరించిన హక్కులను మనం అనుభవించటం మాత్రం చాలా తప్పు.

వివరణ : ఒక విదేశీయుడు, మన దేశపు ఆచారాలు తెలియకపోవడం చేత శ్రీ భగవాన్ ఆసీనులైయున్న వైపు కాళ్లుచాచి కూర్చున్నారు. "ఇది తప్పు. ఇతరుల వైపు కాళ్ళు చాచుకుని కూర్చోకూడదు. కాళ్ళు ముడుచుకొని కూర్చోండి" అని ఒక ఆశ్రమవాసి అన్నారు. ఇది విన్న శ్రీ భగవాన్ కూడా చాచుకున్న తమ కాళ్ళని కూడా మడిచి కూర్చున్న సంఘటన మనమందరం విన్నదే!

818. సమత్వాన్ని పాటించని వారు సమత్వమే రూపమైన దైవానికి వ్యతిరేకంగా నడచుకున్న వారవుతారు. వారు దైవాన్ని పూజాదులతో చక్కగా ఆరాధించిన వారైనప్పటికీ భగవదారాధనను తృణీకరించినవారే.

వివరణ : సమత్వం భగవత్స్వరూపం, భగవంతుని సహజ స్థితి. కాబట్టి దైవానుభవాన్ని సమాధి అని అంటున్నాము. సమత్వాన్ని పాటించనివారు దైవానికి వ్యతిరేకంగా నడచుకుంటున్నవారు. ఎండగాని వానగాని ఈశ్వరుడు దేనినీ నిరాకరించడు. శిష్టులకి, దుష్టులకి మధ్యనున్న తటస్థస్థితి నిష్పక్షపాత స్థితి అని పండితుల వాక్కు. అందువల్ల భక్తులు కూడా నిష్పక్షపాత స్థితి నుండి పైదొలగకూడదు. తొలగితే వారి దైవారాధాన నిరర్థకం అని శ్రీ మురుగనార్ తెల్పినభావం.

76. మనస్సాక్షి

819. తీవ్ర ఆత్మసాధకులు తమ మనస్సాక్షి ప్రకారం నడచుకొంటారు. మంచివారని ఎంచి మొదట వారు కొందరితో స్నేహం చేయవచ్చు. తరువాత ఆ స్నేహ భావన చెదరిపోవచ్చు. అటువంటప్పుడు అట్టివారితో స్నేహం కొనసాగించటంకంటే, తమ అంతరాత్మ ప్రబోధానుసారం వారి నుండి తప్పుకోవటమే మంచిది.

77. సత్యం

820. ఈ వచనంలో రెండు భావాలున్నాయి.

1) తాను ఒకరికి ఇస్తానని ముందే యిచ్చిన మాటతప్పి, తర్వాత ఇవ్వకుండా నిరాకరించటం అనధికారికి చెప్పే వేదాంతం కంటే కూడా తప్పు.

మరొక భావం

పరిపక్వత లేని వానికి "ఆత్మయే పరవస్తువు" అనే సత్యాన్ని చెప్పటం చెప్పేవాని దోషమే అవుతుంది. ఇంతకుముందు అతనికి తాను చెప్పిన వ్యవహారిక సత్యాన్ని నిజమే అని నమ్మాడు. ఇప్పుడు దానికిమారుగా చెప్పిన పరమార్థ సత్యాన్ని అతడు అసత్యమని నిరాకరిస్తాడు.

821. అందరికీ అధిపతి, అందరి హృదయకుహరాలలో ఉండే పరమాత్మ (నేను, నేను అనే ఆత్మగా) సర్వధర్మములకు మాతృస్థానములో ఉన్న సత్యం యొక్క స్వరూపంగా ప్రకాశిస్తున్నాడు. కనుక ప్రాణాలొడ్డి అయినా సరే మాట తప్పకుండా ఉండటమే మంచిది. లేకపోతే ఇహపరలోకాలలో అది తప్పించుకోలేని దుఃఖాన్ని కలుగజేయగలదు.

78. అనాసక్తి

822. నీటిలో పడవ ఉండాలే తప్ప, పడవలో నీరు ప్రవేశిస్తే పెద్ద కీడు సంభవిస్తుంది. అట్లాగే, చుట్టూ సముద్రంలాగా ఆవరించిన ఈ లోకంలో మనిషి జీవించవచ్చునే కాని, మనిషి మనస్సులో లోకం (ప్రపంచ వ్యామోహం) ప్రవేశిస్తే అతని బ్రతుకంతా దుఃఖమయమైపోతుంది.

823. నిండిన కుండ నీటిలో మునుగుతుందే తప్ప నీటిని పీల్చుకోని కట్టె నీటిలో నున్నా మునిగిపోదు. అట్లాగేప్రపంచంపై ఆశలు కల్గిన లోకులకు తప్ప, ప్రపంచంపై వ్యామోహం లేని పెద్దలకు లౌకిక వ్యవహారాలలో నిమగ్నులయినా వారికి బుద్ధి చలించదు.

824. ప్రాపంచిక వ్యామోహాలు లేక జీవించగలవాడు లోక వ్యవహారాలన్నింటిలో మునిగి తేలుతున్నా కూడా అతనికి ఎటువంటి కీడు కలుగదు. అతని చిత్తం శివమయమై ప్రకాశించి శక్తివంతమవుతుంది.

825. సత్యంగా గోచరించే ఈ మిథ్యా ప్రపంచాన్నే తన సుఖానికి ఆధారమని ఎంచి, దానిపై వ్యామోహంతో నశించి పోకూడదు. చింతపండు పెంకుకు (గుల్లకి) అంటుకోకుండా ఉండే విధంగా, ఈ లోకంలో జీవించినా కూడా లోకాన్ని త్యజించి జీవించడమే తెలివైనపని. (ఆత్మ స్వరూపంలో నిష్ఠగలవాడవై ఉండటమంటే దేహంపైన లోకంపైన అహంకార మమకారాలు లేకుండా జీవించడమే)

826. బలంగా లేని పునాది పై కట్టిన పెద్ద భవనం కూలి వృధా అయిపోతుంది. కనుక, ఆత్మాన్వేషణమునకు తపస్సు చేసే సాధకులు ప్రథమంగా ఎట్లాగైనా సత్ప్రవర్తనను భక్తి వైరాగ్యములను అలవరచుకోవాలి. సత్ఫలితాలని పొందాలి. ఇది వారి కర్తవ్యం.

వివరణ : చిత్త వృత్తులను నిరోధించే ప్రయత్నాలు సాధకునికి ప్రారంభంలో అత్యంత అవసరం. సాధన తొలిదశలో సాధకులు స్వతంత్రులు లాగ లోక వ్యవహారాల నడుమ నటిస్తే చివరికు నిరాశ నిస్పృహలకులోనవుతారు.

827. ఆత్మనిష్ఠలోని వాడు జ్ఞానరూపుడై వెలుగొందుతాడు. ఆ విశుద్ధ జ్ఞానంలో జగద్వస్తువుల సాన్నిధ్య కారణంగా విషయచింతనలు ఉన్నట్లు తోచినా, ఆకాశంలోని నీలిరంగు మాదిరిగా ఎప్పుడు లేనివే అవుతాయి.

79. త్యాగ మహిమ

828. సన్యాసధర్మం ఎంతో కష్టమైనది. జారుడు నేల మీద నడిచినట్లే. సన్యాసధర్మం నుండి మానసికంగా కొంచెం దిగజారినా ఎంతో కీడు కలుగుతుంది. మనస్సు అనేది ఒక దొంగ. అది వంచిస్తుంది. దానితో మఱపు ఆవరిస్తుంది. కనుక సన్యాస మార్గానుయాయి అయినవాడు మఱపు ఏమాత్రం ఆవహించకుండా తన్నుతాను కాపాడుకోవాలి.

829.తాము ఇంకాఎన్నాళ్ళు బ్రతికుంటామని నిక్కచ్చిగా చెప్పడం ఎవరకీ సాధ్యంకాదు. కనుక జన్మబంధాన్ని త్రెంచుకోడానికి దృఢ సంకల్పం బూనిన తీవ్రసాధకులకు తమ శరీరంపైన ప్రాపంచిక విషయాల పైనా ఏ క్షణాన ఏవగింపు ద్వేషం కలుగుతాయో ఆ క్షణమే వెంటనే అన్నిటినీ త్యజించి వారు సన్యసించటమే మేలు.

వివరణ : ఆశ్రమ క్రమం సామాన్యులకే కాని తీవ్రముముక్షువులకు కాదని భావం.

830. బాగాపండిన పండు చెట్టునుండి తానంతట అదేరాలిపడినట్లు సాధకుడు పరిపక్వదశను పొందినట్లయితే ప్రారబ్ధం అడ్డుపడితే తప్ప, గార్హస్థ్య జీవితాన్ని ఉప్పులేని గంజిలాగా నిస్సారమని త్రోసి పుచ్చుతాడు. త్యజిస్తాడు.

831. స్వప్నంలోవలె జాగ్రదావస్థలో మనచుట్టూ ఉన్నట్లు గోచరించే నామ రూపాత్మకమైన ఈ ప్రపంచం మనస్సు యొక్క మిథ్యాకల్పనా మాత్రం.. ఇట్టి నిశ్చయ బుద్ధితో దానిపై ధ్యాసలేకుండా సన్యసించిన వారు మాత్రమే అజ్ఞానావరణాన్ని ఛేదించగల్గుతారు. ఇతరులంటారా? అజ్ఞాన పాశాన్ని ఎట్లాగ త్రెంచుకోవాలో తెలియనివారు.

832. ఏకమూ, సత్యము, జ్ఞానము అయిన ఆత్మ స్వరూపాన్ని అనుభవపూర్వకంగా ఎరిగిన శుద్ధ జ్ఞానులు ఈ ద్వైత రూప ప్రపంచాన్ని నిజమని భావించి కలత చెందరు. నిస్సారమైన, మాయా దృశ్యంగా గ్రహించి దానిని వెంటనే త్యజిస్తారు.

833. ఈదేహం, ఈ ప్రపంచం, ఈ జీవితం క్షణ భంగురమైనవని బుద్ధుడు బాగా గ్రహించాడు. తన రాజ్యసంపదను త్యజించి సన్యసించాడు. కనుక, ఇంద్రియగోచరమయిన ఈ జగత్తు యొక్క మిథ్యత్వాన్ని తెలుసుకొన్నవాడు ఈ లౌకిక ప్రపంచంలో బ్రతకడం కష్టమే.

834. దేనికీ కొంచెమైనా భయపడక ధైర్యంతో (వైరాగ్యంచేత) ఈ ప్రాపంచిక జీవితాన్ని గడ్డి పోచకన్నా హీనంగా సెంచి సన్యసించిన పెద్దలే భగవంతుని దర్శించగల బుద్ధిమంతులు. ఇతరులు ప్రపంచాన్ని సత్యమని నమ్మే అల్పులే.

835. నిజానికి ఉనికి లేనిది, కాని ఉన్నట్లు గోచరించేది అయిన ఈ ప్రపంచం, కనిపించినా, లేనిదే. ఇట్లు గ్రహించి సన్యసించటమే జ్ఞాన రూపమైన ఆత్మస్థితిని పొందటమని పెద్దల వాక్కు.

వివరణ : ఆత్మ లేక భగవత్సాక్షాత్కారం అంటే ఏమిటి? అది ఎప్పుడూ ఉన్న వస్తువే. ప్రపంచం ఎప్పుడూ లేని వస్తువు. అయితే ప్రపంచం నిజంగా ఉందని భావించినంతకాలం భగవంతుడు, ఆత్మ పొందలేనిదిగాను, మాయమైన వస్తువుగాను గోచరిస్తుంది. జగత్తు మిథ్యయని బుద్ధితో గ్రహించి సన్యసించటమే ఆత్మని పొందటమని భావం.

836. త్యజించతగినవన్నింటినీ త్యజించి త్యజించలేనిది త్రోసిపుచ్చలేనిదేదైతే మిగిలి ఉంటుందో ఆవస్తువే హృదయంలో ప్రకాశించే సత్యాత్మ స్వరూపం. అదే అనంతానంద స్థితి.

837. త్యజించవలసిన అహంకారాన్ని త్యజించిన వారు అంతకన్నా త్యజించ వలసినదేదీ లేదు.

వివరణ : ఉన్నది నలుబది 26వ పద్యాన్ని ఇక్కడ జ్ఞాపకం చేసుకోవలెను.

838. సాధువుల చిత్తం సదాశివమయంగా ఉండి ప్రకాశిస్తుంది. ఆ కారణంచేత వారు కోరి పొందదగినది మరేదీ లేదు. (సన్యసించవలసినదీ ఏదీ లేదు అని భావం)

839.తన సొంతమంటూ ఏమీ లేకుండా, ఏమిచ్చినా నిరాకరించి లోకంలో తిరిగే గంభీర హృదయుడైన సన్యాసి దేనినైనా యివ్వగలిగే రాజుని కూడా మానసిక వ్యధకి గురిచేస్తాడు! ఆహా! ఎంత అద్భుతం!!

వివరణ : జ్ఞానుల సంపద అంతులేనిదని భావం

80. నిజమైన సన్యాసం

840. "నేను అన్నిటిని సన్యసించాను" అని తన్ను గురించి చెప్పుకొనే సన్యాసి కంటె "శరీరమే తాను అనీ, తాను కుటుంబ జీవన బంధితుడ"ననీ తనను గురించి చెప్పుకొనని గృహస్థుడే అత్యంత శ్రేష్ఠమైన సన్యాసియని గ్రహించు!

వివరణ : అహంకారాన్ని త్యజిస్తే అన్నిటినీ త్యజించినట్లేయని భావం.

81. నిజమైన మనస్సు

841. (మంచి మనస్సుఅనీ, చెడ్డ మనస్సు అనీ) మనస్సు రెండు విధాలని చెప్పడం ఎందుకంటే, అది శుభాశుభవాసనల వశమై యుండుటవల్లనే. మంచి అనీ చెడూ అని రెండు విధాలుగా గోచరించే ఈ మనస్సు, నిజానికి అది ఒకే ఒక మనస్సు అని తెలుసుకో!

వివరణ : నేనెవరు? గ్రంథంలోని భగవానులవాక్కులే ఈ వచనం.

842. నా మనస్సు అనీ, నీ మనస్సు అనీ గోచరించే పృథక్ మనో భావమే బంధహేతువు. పరమాత్మ యొక్క చిద్రూపంగా స్పష్టంగా ఉన్నది. ఉన్నట్లుగా ఉన్న శుద్ధ మనస్సే నిజమైన మనస్సు అని గుర్తించు.

843.దేహాలు అనేకంగా కనబడటాన్ని బట్టి అనేకమైన 'నేను' (జీవులు)గా గోచరించే వారందరూ ఒకే ఒక నిజమైన "నేను" అని తెలుసుకో! ఆత్మదృష్టితో వాటినన్నిటినీ ఒకటిగానే చూసి తెలుసుకో.

82. అహంతా నాశం

844. దుఃఖాన్నిచ్చే మోహరూప అహంకారాన్ని ఇది ఎవరు? (నేనెవరు) అని సూక్ష్మమైన బుద్ధితో విచారించి త్రుంచి వేయి. ఈ విధంగా చిజ్జడగ్రంథి యొక్క మూలాన్ని కోసివేయి. గ్రంథి విచ్ఛేదమయిన హృదయంలోనే గాని మరెక్కడా బ్రహ్మానంద రూపమయిన శాంతి లభించదు.

845. ఆత్మ విచారణ చేయటంద్వారా మౌనమనే గునపానికి బాగా పదును పెట్టు. శరీరమే "నేను" అనే రూపంలో మొలిచిన అహంకార తరువును కూకటి వేరుతో సహా పెకల్చిపారవేయి. బ్రహ్మానందానుభవానికై అనుసరించవలసిన ఉపాయం ఇదే.

846. "ఈ దేహమే నేను" అనే అహంభావమే సకల సంసార దుఃఖాలకు మూలం. కనుక "దేహమే నేను' అనే ఈ మిథ్యాభావాన్ని పోగొట్టాలి. అందుకు ఆత్మవిచారణ ఒకటే సరియైన సాధన. ఇక ఏ ఇతర సాధన అయినా వృద్ధాశ్రమయే అవుతుంది. అందువల్ల వాటిని అనుసరించవద్దు.

847. అజ్ఞానం బోధించిన "ఈ శరీరమే నేను" అనే భ్రాంతి నశించటమే మోక్షం. అదే సన్యాసం. అదే జీవన్ముక్తి. అదే నిత్యానిత్యవస్తు వివేకం. ఇది తెలుసుకో.

848. దేహాత్మ బుద్ధి త్యాగం ఒక్కటే శ్రవణము, మననము, నిదిధ్యాస, అనుగ్రహము, మౌనము, పరమపదము, శాంతి, ఆత్మ, భక్తి, దానము, తపస్సు, ధర్మము, యోగము మొదలైనవన్నీ.

వివరణ : పై రెండు వచనాలు (847, 848) కలిపి రచించినదే భగవాన్ 17వ వచనం.

భగవాన్-17

'నేను దేహం' అనే మిథ్యా భావాన్ని త్యజించటమే దానము, తపస్సు, యాగము, ధర్మము, యోగము, భక్తి, స్వర్గము, సద్వస్తువు, శాంతి, సత్యము, అనుగ్రహము, మౌనస్థితి, జీవన్ముక్తి, జ్ఞానము, సన్యాసము, మోక్షము, మహానందము మొదలైనవన్నీయని తెలుసుకో!

వివరణ : 'శరీరమే నేను' అనే తప్పుడు భావాన్ని ఆత్మ విచారణ చేత తొలగించుటొక్కదానివల్లే పైన చెప్పినవన్నిటినీ పొందిన వారవుతారు. కనుక విచార మొక్కటే ఇవన్నీ అని తెలుసుకోవలెను.

849. స్వర్ణాభరణాలు అనేక నామరూపాలతో కనబడతాయి. అట్లాగే, శ్రేష్ఠమైన ఆచరణీయ ధర్మాలన్నీ (పైన చెప్పినవి) అనేకం శాస్త్రాల్లో చెప్పబడినాయి. ఆభరణాలన్నిటికీ స్వర్ణమొక్కటే ఆధారవస్తువైనట్లు ఆ ధర్మాలన్నిటికీ అహంకార త్యాగమొక్కటే సారపు ధర్మం అని గ్రహించు.

850. ఎన్నో కష్టాలకు దారితీసే దురాశను, “నాది" అనే మమకారాన్ని త్యజించిన ధీరుడు ఆత్మ విచారణ ద్వారా ముందుకు సాగి "నేను" అనే అహంకారాన్ని కూడా పరిత్యజిస్తాడు. తద్వారా సకల ధర్మముల ఫలితాన్ని పొందుతాడు.

851. 'నేను' అనే అహంకారం విజృంభించి భగవంతుని పూర్ణత్వాన్ని (ఏకత్వాన్ని) భంగపరుస్తుంది. అహంకారం ఆత్మలో లీనమవటమే భగవంతుని జ్ఞాన సన్నిధిని చేరగోరే సాధకుడు తప్పక ఆచరించవలసిన తపస్సు.

వివరణ : శివసాన్నిధ్యమైన మూలస్థానంలోనికి ప్రవేశించాలని కోరేవారికి ఎటువంటి తపోనియమాలుండాలో ఇక్కడ ఉపదేశించారు.

852. భగవంతునికి సహజమైన పరిపూర్ణత్వాన్ని (నేను ఈ శరీరమే అని) కుంచించే అహంకారాన్ని నశింపజేయటమేనిర్దుష్టమైన భగవదారాధన అని జ్ఞానుల అభిప్రాయం.

853. తాము (అహంకారం) భగవంతునికి ఆహారమవ్వాలని తలచకుండా, భగవంతుణ్ణి తాము వశపరచుకోవాలని ఎంచి అహంకారంతో ఉపాసన చేసే కామ్యార్థులైన భక్తుల అహంకారమే వారి నాశమునకు కారణమై, " వారే యమునికి ఆహారమైపోతారు.

854. ఇంద్రియగోచరమైన దృశ్యమానమైన ప్రపంచమూ, దానిని చూసే అహంకార రూపుడైన జీవుడూ (ద్రష్ట, దృశ్యము, దృక్కు అనే త్రిపుటి) జ్ఞానమయమై ప్రకాశించే శివస్వరూపంలో లయమై నశించాలి. లేకపోతే శ్రేష్ఠమైన ఆ బ్రహ్మీ స్థితిని పొందటం అసాధ్యం.

855. అచలమై ప్రకాశించు ఆత్మస్వరూపం అల్ప మానవులకు గోచరిస్తుందా? (గోచరించదు : కనుక) చిజ్జడ గ్రంథి రూపంలో తోచే అహంభావం నశిస్తేనే గాని ఆత్మస్వరూపమైన మన సహజస్థితిని పొందలేము.

856. “శరీరమే నేను" అని (చైతన్యమైన ఆత్మకి జడమైన శరీరానికి నడుమ (అంటే ఆ రెండూ కానిదైన) అహంకారం ఒకటి తలెత్తి, నిత్యమై వెలిగే శాంతి, ఆనందాలని సమూలంగా నశింపచేసింది కదా? కనుక "నేను" అనబడే అహంకార రాక్షసుని వధిస్తే తప్ప, కైవల్య స్థితిని పొందలేము.

857. జీవుడగు మనోబుద్ధి అనే చంద్రుని ప్రతిబింబ ప్రకాశం పరమాత్మ స్వరూపమైన జ్ఞాన సూర్యుని వెలుగులో మునిగి నశించి అక్కడ ఆత్మజ్ఞానమయంగా ఎప్పుడు లీనమైపోతుందో ఆ రోజే శుభప్రదమైన అమావాస్య .

(తమిళ ప్రజలకు అమావాస్య చాలా మంచి రోజు : అనువాదకుడు)

858. మరణిస్తేనే మోక్షం సిద్ధిస్తుంది. వేరే ఉపాయం చేత సిద్ధించదు. అయితే మరణించడం అంటే 'నేను, నాది' అనే అహంకార మమకారాలను చంపటమే గాని (ఈ దేహాన్ని చంపేస్తే మనం నిజంగా చనిపోయినట్లు కాదు కనుక) ఈ శరీరాన్ని చంపటం కాదు. ఆత్మహత్య పెద్దనేరం.

వివరణ : ఒక నేరస్థుణ్ణి దండించటానికి బదులు వాడు కూర్చున్న కుర్చీని విరగ్గొట్టటంవంటిదే అహంతను నశింప చేయకుండా, శరీరాన్ని నశింప చేయడమవుతుందని శ్రీ భగవాన్ చెప్పేవారు.

859. అనేకంగా గోచరించి వ్యామోహం నిండిన ఈ ప్రపంచంపై విరక్తికల్గి ఆశలు నశించిన వారు మాత్రమే శివజీవితాన్ని (శివసాయుజ్యాన్ని) పొందుతారు. అటువంటి శుద్ధాత్మ జ్ఞానానుభవం ద్వారానే నిజానందానుభూతి కలుగుతుంది. వేరేవిధంగా కలగదు.

వివరణ : ఆశలు నెరవేరడం ఆనందంకాదు. ఆశలు త్యజించటమే మహానందం అని భావం.

860. మరణం, దాని వెంబడి జననం, ఇలా లెక్కలేని జన్మలపల్ల ప్రాప్తించేది. తీవ్రమైన దుఃఖమే. ఇట్టి దుఃఖాన్ని పోగొట్టగలిగేదీ, ఎప్పటికీ మళ్ళీ జన్మని కలిగించనిది అయిన అతి గొప్ప మరణం ఏదని మీరు ప్రశ్నిస్తే అజ్ఞానరూపమైన “నేను” అనే అహంకారమూ 'నాది' అనే మమకారమూ నశించుటయేయని తెలుసుకో!

వివరణ : దేహనమాప్తి అనబడే ప్రతిమరణం మళ్ళీ మరొక దేహప్రాప్తికి హేతువవుతోంది. కనుక ఈ దేహ మరణాన్ని పొందటం కంటే అతి పెద్ద మరణమైన అహంకార మమకారాల మరణమే శ్రేష్ఠమైనట్టిది. అటు తర్వాత ఈ దేహానికి సంభవించే జనన మరణాలు పూర్తిగా తొలగుతాయి.

861. 'శరీరమే నేను" అనే అవిద్యారూపమైన అహంకారమయ జీవితం, 'నేనెవరు" అనే విచారణ చేతనే నశిస్తుంది.

862. అసద్రూపమైన అహంకారాన్ని సచ్చిద్రూపంలో ఐక్యమొనర్చి, జ్ఞానాకారంగా నిలవటమే సమాధి. అదే ఆత్మ స్థితి.

863. “దేహమేనేను” అని భావించే అవిద్య నశిస్తేనే సత్యజ్ఞానానుభవం కలుగుతుందని గ్రహించు.

864. ఎవడు తన సచ్చిత్ స్వరూపంలో మోహంతో కూడిన అహంకారాన్ని లీనం చేయగలడో, వాడే సర్వకర్మారంభ పరిత్యాగమొనర్చువాడు. అతని హృదయంలో శాంతి ఆనందం సహజంగా ఉప్పొంగుతుంది.

83. తత్త్వజ్ఞానం

865. (సర్వశక్తి సంపన్నుడైన పరబ్రహ్మ స్వరూపం నుండి తాను వేరైనట్లూ, ఆయనతో సమానమనీ నిరూపించుకొంటూ) సర్వాధికారం ఉన్నదని ఎగిసిపడే జీవుడైన అహంకారమైకం నశిస్తేనే, పరమాత్మజ్ఞానం అనుభవమవుతుంది.

866. “దేహమేనేను” అనే అభిమానమే అహంకారం. అది నశిస్తే దుఃఖహేతువైన మోహం, దానివల్ల కలుగు వ్యధలన్నీ పూర్తిగా తొలగిపోతాయి. అందుకు ఆత్మ విచారణ చేయాలి. ఆత్మవిచారణవల్ల హృదయంలో సుఖస్ఫూర్తి కలిగి వికల్పాలన్నీ నశిస్తాయి. అంతట జ్ఞానస్వరూపం ప్రకాశిస్తుంది.

867. లేనట్లు అనిపించే భగవంతుడొక్కడే నిత్య ప్రత్యక్షంగా ఉన్నాడు. తానొక్కడు ఉన్నట్లు తోచే జీవుడు త్రికాలాలలోను లేడు. ఇది అనుభవపూర్వకముగా తెలుసుకొనుటయే బ్రహ్మజ్ఞానము.

868. మనస్సు శుద్ధ సత్త్వ స్వరూపమై ప్రవృత్తిరహితమై మౌనంగా స్వస్థితిలో నెలకొని ఉండటమే సహజ సమాధి. అద్వైత జ్ఞాన శోభ అదే.

వివరణ : త్రిగుణాలను దాటి అక్కడ నెలకొని ఉండటమే సహజనిష్ఠ. అయినప్పటికీ సత్త్వమే మనస్సు యొక్క ఆది స్వరూపం కాబట్టి "సత్త్వ మౌనం" అని శ్రీమురుగనార్ భావం.

84. సాక్షి ఎవరు?

869. ఆత్మ చిద్వ్యోమం. స్వయం ప్రకాశమైన అఖండరవి. అట్టి ఆత్మకు సర్వసాక్షిత్వమనే గుణాన్ని ఆపాదించటం అజ్ఞానుల కల్పనమాత్రమే. యథార్థంకాదు. గుణాతీతమైన ఆత్మకు సాక్ష్యాది గుణాలు ఏర్పడటానికి హేతువుగా అజ్ఞానాంధకారమనో, మాయ అనో మరొక వస్తువేదీ లేదు. ఆత్మ ఏకము.

వివరణ : ఆత్మని సర్వసాక్షీభూతుడనీ, సర్వజ్ఞుడని గొప్పగా వర్ణించటం అజ్ఞానుల ఆటలే

870. “నేను జగత్తును చూస్తున్నాను" అని అంటే నిజంగా దానిలోని అర్థం ఏమిటి? మర్మం ఏమిటి? "నిర్మల సత్యజ్యోతి, పరిపూర్ణజ్ఞాన స్వరూపం, అఖండ చైతన్యతత్త్వం అయిన శుద్ధాహంభావములోనే ఇంద్రియ గోచరమయిన జగత్తూ, ఆ జగత్తును చూచే జీవుడూ తోస్తున్నారు." ఇదే దాని అర్థం. దానిలోని మర్మం.

వివరణ : చూడబడే లోకం, చూచే జీవుడు సత్యంకాదు. చైతన్య ప్రకాశం ఆధారంగా కల్పిత దృశ్యాలే అవి ఆ దృశ్యాలు కూడా ఆత్మకి కాదు. ఆ దృశ్యాలలో ఒక్కడైన జీవునికే. ఉన్నది నలుబదిలోని 7వ పద్యాన్ని ఇక్కడ అన్వయించి చదువుకోవాలి.

871. దృశ్యమానమైన జగత్తును నిజమని నమ్మించే పంచేంద్రియ జ్ఞానం మిథ్య. ఆ జగత్తును గోచరింపజేసే పంచేంద్రియాలూ దానిని గ్రహించే అహంకారము, దృశ్యమయిన జగత్తులాగే మిథ్యామాత్రము.

వివరణ : త్రిపుటియైన ద్రష్ట, దృశ్యం, దృక్కు ఈ మూడూ అసత్యాలే, చూచే జీవుడు, వానిని చూచే చూపు, చూడబడే జగదృశ్యంలోనివే అనిభావం. ఉదాహరణకి ఒక రాజు తన ముందర ఒక దృశ్యం చూస్తున్నట్లు సినిమా తీశారనుకొందాం. ఆ సినిమాని ప్రదర్శిస్తే ఆ దృశ్యాన్ని చూసే రాజు కూడా ఆ సినిమాలోని ఒక దృశ్యమే అని గ్రహించాలి.

872. కన్నుకు కన్నైన ఆత్మను దర్శించి, స్వస్థితిని పొంది, “ పరమాత్మ వేరు, నేను వేరు” అనే బేధ దృష్టిని వీడినవాడు "ఆ పరమాత్మను నేనే" అనే జ్ఞానంతో ప్రకాశిస్తాడు.

873. స్వరూప స్థితిని పొందిన ఆత్మజ్ఞాని బంధరహితుడు. అతడు చిద్గగన సామ్రాజ్యాధినేత. దృగ్గోచరములైన సకల జగదృశ్యములకు అతడు ఆత్మదృష్టితో అనగా స్వరూపములుగా చూస్తాడు.

874. దృశ్యమైన ఈ మిథ్యా జగత్తులో మనం జన్మిస్తున్నామని చెబుతాం. ఆత్మదృష్టితో చూసినపుడు “శరీరమే నేను” అనే అహంకారం వల్ల, అవివేకం వల్ల యిలా చెబుతున్నామని గ్రహించాలి.

వివరణ : శరీరాన్ని నేను అని అభిమానించటమే జన్మ. పోషించటమే జీవితం; దానిని తాత్కాలికంగా మరచిపోవటమే మరణం; ఆ అజ్ఞానాన్ని ఆ అభిమానాన్ని పెంచి శాశ్వతంగా నశింపజేయుటయే జ్ఞానం లేదా మోక్షమని భావం.

875. అహంభావం పోవుటచేత పొందే అఖండాత్మ దృష్టితో చూస్తున్నపుడు ఈ ప్రపంచమంతా ఆ సద్వస్తువైన తనలోనే ఉన్నదని తెలుస్తుంది. స్వప్నంలో కనబడు అనేక దృశ్యాలు ఆ స్వప్నాన్ని చూసే వానికి వేరుగా అప్పుడు కనబడినట్లే, మనమే అయిన ఆత్మయే జాగ్రత్తులో అన్యవస్తువుల వలె చూడబడుతున్నామని తెలుసుకో.

వివరణ : నిద్రించేవాని నుండే స్వప్న దృశ్యములు కనబడుతున్నాయి. అవి స్వప్న సమయంలో వానిని చూచేవానికి వేరు వస్తువులుగా కనబడినా, అవన్నీ (చూచేవానిలో సయితం) వానికి అన్యమైనవి కావు. అన్నీ అతనే. అట్లాగే, ఈ జాగ్రత్తులో ఆత్మయైన మనమే చూచే జీవునిగా అతనికి అన్యంగా గోచరించే జగత్తుగాను గోచరమవుతున్నాయని భావం.

876. అవాస్తవమైన సర్పదృశ్యం పోయే వరకు దానికి ఆధారమైయున్న వాస్తవమైన త్రాడు గోచరించదు. అట్లాగే అవాస్తవంగా కనబడే ఈ జగద్దృశ్యం పోయేవరకు దీనికి అధిష్ఠానంగా ఉండే సత్యమైన ఆత్మస్వరూపం గోచరమవ్వదు.

వివరణ : శ్రీ భగవాన్ రచించిన "నేనెవరు?" గ్రంథంలో ఇచ్చిన భావమే ఈ వచనం.

877. "ప్రపంచం సత్యం" అనే భావం పోయినపుడే పరమాత్మ జ్ఞానం కలుగు తుంది. ఆ పరమాత్మజ్ఞానం పొందిన జీవితమే జీవులకు నిజమైన సహజమైన జీవితం. మరేవిధమైన జీవితమైనా (బ్రహ్మలోక నివాసము ఇత్యాది) నగణ్యమైనదే.

తత్త్వానుసంధానం

రెండవ భాగం సంపూర్ణం